

انجمن آهن و فولاد ایران

پیام فولاد

۱۳۹۵

فصلنامه علمی - خبری انجمن آهن و فولاد ایران
بهار - شماره ۶۲

پیام فولاد مطالب علمی - خبری در زمینه آهن و فولاد یا زمینه‌های مرتبط را منتشر می‌کند. چاپ مطالب به منزله تأیید دیدگاه پدیدآورندگان آن نیست، نقل و اقتباس از مطالب پیام فولاد با ذکر مأخذ آن بلامانع است. دستورالعمل تهیه مقالات جهت درج در پیام فولاد در صفحات آخر ارائه شده است. طراحی کلیه جداول و تصاویر بر عهده صاحب مقاله می‌باشد. مقاله‌های پذیرفته شده پس از ویرایش منتشر می‌شود. **فولاد**

صاحب امتیاز: انجمن آهن و فولاد ایران

مدیرمسئول و سردبیر: دکتر حسین ادریس

هیأت تحریریه:

دکتر عباس نجفی‌زاده (استاد دانشگاه صنعتی اصفهان)

دکتر حسین ادریس (استاد دانشگاه صنعتی اصفهان)

دکتر علی شفیعی (استاد دانشگاه صنعتی اصفهان)

دکتر مرتضی شمعیان (استاد دانشگاه صنعتی اصفهان)

دکتر کیوان رئیسی (دانشیار دانشگاه صنعتی اصفهان)

دکتر احمد ساعتچی (استاد دانشگاه صنعتی اصفهان)

دکتر بهروز ارباب‌شیرانی (استادیار دانشگاه صنعتی اصفهان)

مهندس محمدحسن جولازاده (شرکت آژینه گستر اسپادانا)

مدیر اجرایی: مهندس مرتضی صالحی

مدیر روابط عمومی: فریدون واعظزاده

طراحی جلد و صفحه‌آرایی: شهرزاد ابراهیم‌زاده

ناشر: انجمن آهن و فولاد ایران

خدمات نشر: ارکان دانش

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

بهاء: ۷۰۰۰۰ ریال

نشانی: اصفهان، دانشگاه صنعتی اصفهان، شهرک علمی تحقیقاتی اصفهان، پارک علم و فناوری شیخ بهایی، انجمن آهن و فولاد ایران، کدپستی: ۸۳۱۱۱-۸۴۱۵۶
تلفن: ۲۴-۳۳۹۳۲۱۲۱-۰۳۱، تلفکس: ۰۳۱-۳۳۹۳۲۱۲۴

E-mail: info@issiran.com

www.issiran.com

● تولید و توسعه کوره بلندهای بزرگ کشور چین طی سال‌های ۲۰۱۴ - ۲۰۱۱ تهیه و تنظیم: مهندس محمدحسن جولزاده (عضو هیأت مدیره انجمن آهن و فولاد ایران)	۴
● فولادهای نانوساختار TWIP نویسنده: شرکت توسعه نانو فناوری افشار (گزارش ستاد ویژه توسعه فناوری نانو)	۱۴
● اخبار انجمن آهن و فولاد ایران	۲۰
● اخبار اعضای حقوقی انجمن آهن و فولاد ایران	۲۸
● اخبار بین المللی	۳۰
● عناوین مقالات مندرج در مجلات بین المللی آهن و فولاد (در این شماره) - مجله: Journal of Iron and Steel Research, International Volume 23, Issue 4, Pages 297-408 (April 2016)	۳۲
● معرفی سایت های مرتبط با مهندسی مواد	۳۳
● معرفی کتاب	۳۴
● سمینارهای بین المللی، سمینارهای داخلی	۳۵
● فرآوری غبار EAF در کوره بستر گردان - تثبیت شده یا تثبیت نشده؟ ترجمه: مهندس محمدحسین نشاطی (شرکت فولاد آلیاژی ایران)	۳۶
● برگزاری دوره های آموزشی انجمن آهن و فولاد ایران	۴۲
● انتشارات آهن و فولاد	۴۸
● فرم درخواست عضویت حقیقی و حقوقی در انجمن آهن و فولاد ایران	۵۰
● فراخوان مقاله برای مجله بین المللی انجمن آهن و فولاد ایران	۵۱
● دستورالعمل تهیه مقالات به زبان انگلیسی جهت مجله بین المللی علمی - پژوهشی انجمن آهن و فولاد ایران	۵۲
● راهنمای اشتراک فصلنامه پیام فولاد	۵۴
● تعرفه آگهی در فصلنامه پیام فولاد	۵۵
● دستورالعمل تهیه مقاله برای فصلنامه پیام فولاد	۵۶

سخن سردیس

سر مقاله

شماره حاضر از نشریه پیام فولاد که شصت و دومین شماره از این نشریه می باشد حاوی مقاله‌ای در ارتباط با تولید و توسعه کوره بلندهای بزرگ کشور چین طی سال‌های ۲۰۱۱-۲۰۱۴ است. در ادامه گزارشی از فولادهای نانو ساختار ارائه گردیده است که به دلیل نوآوری‌های جدید در صنعت فولاد اطلاعات مفیدی در بر دارد. در ضمن در این شماره از نشریه با توجه به اهمیت محیط زیست مقاله‌ای در ارتباط با فرآوری غبار EAF در کوره بستر گردان آورده شده است. در دیگر بخش‌های این نشریه مطالب مختلف در رابطه با صنایع فولاد گردآوری شده است که امیدوارم حداقل بخشی از مطالب این شماره مورد استفاده شما همکار گرامی در دانشگاه و صنعت قرار گیرد.

دکتر حسین ادريس
مدیرمسئول و سردبیر فصلنامه پیام فولاد

تولید و توسعه کوره بلندهای بزرگ کشور چین طی سال‌های ۲۰۱۱-۲۰۱۴

تهیه و تنظیم: مهندس محمدحسن جولازاده
عضو هیأت مدیره انجمن آهن و فولاد ایران

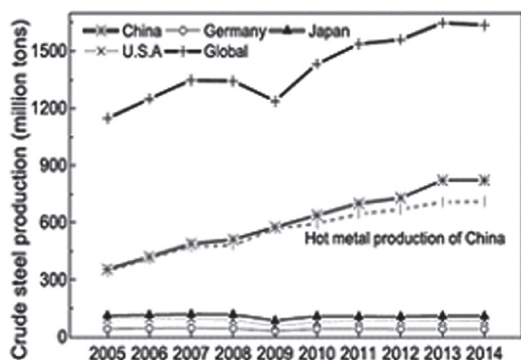
خلاصه

حال در مقایسه با رشد سریع اقتصادی کشور چین به غیر از سال ۲۰۰۹ میزان تولید فولاد کشورهای شاخص پایدار بوده است. در این سال بدلیل بحران اقتصادی میزان تولید فولاد کشورهای ژاپن و آمریکا کاهش پیدا کرده است. کشور چین بعد از دوره رشد سریع در سال ۲۰۰۷ به مرحله رشد متوسط وارد شده است. در این دوره رشد سالیانه کشور چین از دو رقمی به یک رقمی تغییر پیدا کرده است (شکل ۱ ب).

در این مقاله دلایل افزایش تعداد کوره بلندهای بزرگ در کشور چین در سال‌های اخیر مورد مطالعه و بررسی قرار گرفته است. علاوه بر آن شاخصه‌های بهره‌وری، میزان مصرف کل سوخت، انرژی، کیفیت کک و پودر ذغال، ترکیبات شیمیایی چدن مذاب و سرباره، پارامترهای دمش هوای گرم و نرخ استفاده از گازها در کوره بلندهای بزرگ چین که بین سال‌های ۲۰۱۱ الی ۲۰۱۴ احداث شده است، معرفی شده است. بر اساس این داده‌ها به پایداری، بهینه‌سازی کیفیت مواد خام، کاهش مصرف انرژی و هزینه‌های تولید چدن مذاب در چین بهره‌برداری کوره بلندهای بزرگ کشور چین اشاره شده است. کوره بلندهای بزرگ در صورت هم‌خوانی با شرایط اقتصادی، سیاست‌های ملی صنایع، فشارهای سازمان محیط‌زیست و نیازهای بازار مزایای فراوانی به همراه دارد. کوره بلندهای بزرگ بر روی کیفیت چدن مذاب، صرفه‌جویی انرژی کاهش هزینه‌های تولید، سطح مکانیزاسیون، توسعه فن‌آوری و سطح اتوماسیون تأثیر بسزایی دارند. پیش‌بینی می‌شود تعداد کوره بلندهای بزرگ چین در آینده نیز بیشتر شود. کلمات کلیدی: کوره بلندهای بزرگ، چین، تولید، توسعه.

۱- مقدمه

در سال‌های اخیر با رشد سریع اقتصاد کشور چین، تقاضای محصولات فولادی نیز به همان نسبت افزایش یافته است. در همین راستا کشور چین چندین سال است که در تولید فولاد خام، چدن مذاب و محصولات فولادی جهان در رده اول قرار می‌گیرد. طبق آمارهای اعلام شده میزان تولید فولاد خام کشور چین از ۳۵۵ میلیون تن در سال ۲۰۰۵ به ۸۲۳ میلیون تن در سال ۲۰۱۴ افزایش پیدا کرده است (شکل ۱ الف). بحران اقتصادی سال ۲۰۰۸ جهان و به دنبال بحران وام قرضی اروپا در سال ۲۰۱۰ منجر به کاهش رشد تولید فولاد دنیا شده است. در هر

الف: تولید فولاد خام

ب: رشد تولید فولاد و تولید ناخالص ملی

شکل ۱. الف) روند تولید فولاد خام جهان و چین، ب) روند تولید فولاد و تولید ناخالص ملی چین.

همان‌طوری که در سال‌های ۲۰۰۵، ۲۰۰۷ و ۲۰۱۰ مشاهده می‌گردد، وقتی که رشد سالانه تولید ناخالص ملی بیش از ۱۰

کوره بلند با حجم مؤثر ۱۰۰۰ مترمکعب وجود دارد. طبق استانداردهای صنایع فولاد کشور چین کوره بلندهای با حجم مؤثر بیش از ۴۰۰۰ مترمکعب، کوره بلندهای بزرگ محسوب می‌شود. در حال حاضر در کشور چین ۱۹ کوره بلند با حجم مؤثر در حال بهره‌برداری است که ۹,۲۱٪ چدن مذاب چین را تولید می‌کنند. بیشترین کوره

درصد بوده است، رشد سالانه تولید فولاد نیز بالاتر از ۱۰ درصد بوده است. در حالی که در سال ۲۰۱۴ رشد تولید فولاد ۰,۹ درصد به ثبت رسیده است که در دهه گذشته حداقل رشد به حساب می‌آید. شایان ذکر است در ۲۰۱۴ میزان تولید کشور چین به حداکثر تولید در تاریخ فولاد بوده است. در شرایط کنونی در کشور چین بیش از ۲۶۰

جدول ۱. کوره بلندهای بزرگ چین.

شماره	کوره بلند	حجم مؤثر (متر مکعب)	تاریخ راه اندازی
1	Baosteel No.1	4 966	2009.02.15 (3rd)
2	Baosteel No.2	4 706	2006.12.07 (2nd)
3	Baosteel No.3	4 350	1994.9.20*
4	Baosteel No.4	4 747	2005.4.27
5	Wuhan Steel No.8	4 096	2009.08.01
6	Maanshan Steel No.1	4 000	2007.02.08
7	Maanshan Steel No.2	4 000	2007.05.24
8	Shagang Group	5 800	2009.10.20
9	Taiyuan Steel No.5	4 350	2006.10.13
10	Qian'an Steel No.3	4 000	2010.01.08
11	Shougang Jingtang Steel No.1	5 500	2009.5.21
12	Shougang Jingtang Steel No.2	5 500	2010.6.26
13	Bayuquan Ansteel No.1	4 038	2008.09.6
14	Bayuquan Ansteel No.2	4 038	2009.04.26
15	Benxi Steel new No.1	4 747	2008.10.10
16	Meishan Steel No.5	4 070	2012.6.2
17	Anyang Steel No.5	4 836	2013.03.19
18	Taiyuan Steel No.6	4 350	2013.11.07
19	Baotou Steel No.7	4 150	2014.5.27

مترمکعبی Shougang و ۵۸۰۰ مترمکعبی Shagang Group کشور چین از نظر می‌گذرد. در کشور ژاپن نیز ۱۳ کوره بلند از ۲۷ کوره بلند موجود دارای حجم مفید بیش از ۵۰۰۰ مترمکعب می‌باشند. بیشتر کوره بلندهای باقی مانده دارای حجم مؤثر بیش از ۴۰۰۰ مترمکعب می‌باشند.

بلندهای بزرگ در سال ۲۰۰۸ ساخته شده است (جدول ۱). نسل دوم و سوم به معنی بازسازی نوبت اول و دوم کوره بلند است. کوره بلند سوم بائو استیل در تاریخ ۲۹ اوت ۲۰۱۳ جهت بازسازی متوقف شد و در تاریخ ۱۶ نوامبر ۲۰۱۳ مجدداً راه‌اندازی شد. شروع کار کوره بلند مذکور ۲۰ سپتامبر ۱۹۹۴ بوده است. در شکل ۲ و ۳ به ترتیب نمایی از کوره بلند ۵۵۰۰

شکل ۵. راه‌اندازی بزرگ‌ترین کوره بلند جهان در شرکت پسکوی کره (۶۰۰۰ متر مکعبی).

شکل ۲. نمایی از کوره بلند ۵۵۰۰ متر مکعبی Shougang چین.

در جدول ۲ مقایسه داده‌های بهره‌برداری کوره بلند های با ابعاد مختلف ارائه شده است.

جدول ۲. مقایسه داده‌های بهره‌برداری کوره بلندها با ابعاد مختلف.

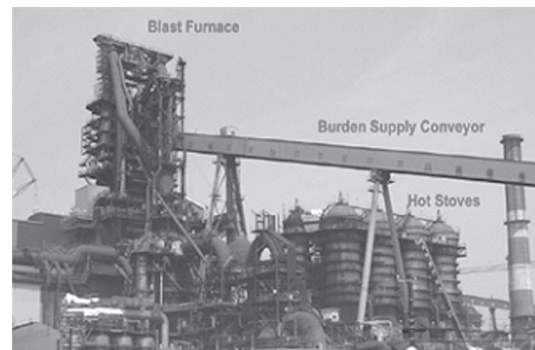
بزرگ	متوسط	کوچک	کوره بلند
۱۵.۵	۱۲	۸.۵	قطر بوته متر
۵۷۰۰	۳۳۰۰	۱۵۵۰	حجم داخلی متر مکعب
۴۲	۳۲	۲۴	تعداد دمنده
۱۲۳۵۰	۷۱۵۰	۳۳۵۸	تولید روزانه (تن)
۹۴۳۴	۵۵۰۰	۲۵۶۵	دمش هوا (نرمال متر مکعب در دقیقه)
۱۵۰	۱۵۰	۱۵۰	تزریق پودر ذغال (کیلو گرم بر تن چدن مذاب)
۱.۸	۱.۴	۰.۹	تزریق پودر ذغال از هر دمنده (تن بر ساعت)

توسعه کوره بلندهای بزرگ چین در دهه گذشته خیلی کند بوده است. دلایل آن به شرح ذیل است. اولاً فن‌آوری کوره بلندهای بزرگ از لحاظ طراحی و بهره‌برداری برای چین ناشناخته بود. ثانیاً منابع طبیعی مورد نیاز کوره بلندهای بزرگ بلاخص سنگ آهن محدود بود. سوماً سامانه تجهیزات و کنترل با نیازهای کوره بلندهای بزرگ هم‌خوانی نداشت. مورد چهارم سرمایه‌گذاری کوره بلندهای بزرگ برای شرکت‌های فولادسازی مرسوم خیلی بالا بود. جهت درک تولید و مشخصات فنی کوره بلندهای بزرگ در سال‌های اخیر میزان تولید، مصارف مواد خام و پارامترهای بهره‌برداری ۱۹ کوره بلند بزرگ کشور چین طی سال‌های ۲۰۱۱-۲۰۱۴ آنالیز شده است. ضمناً عوامل تأثیرگذار بر توسعه کوره بلندهای بزرگ در آینده تجزیه و تحلیل شده است.

شکل ۳. نمایی از کوره بلند ۵۸۰۰ متر مکعبی شماره ۱ Shagang Group چین.

در شکل ۴ تصویر کوره بلند ۵۷۷۵ متر مکعبی شماره ۲ Oita ژاپن مشاهده می‌گردد. بهره‌وری متوسط کوره بلندهای کشور ژاپن در سال ۲۰۱۴، ۱,۹۴ تن بر متر مکعب در یک شبانه روز بوده است. در شکل ۵ نیز تصویر بزرگترین کوره بلند جهان مستقر در Gwangyang (کوره بلند شماره ۱) شرکت پسکوی کره جنوبی (۶۰۰۰ متر مکعبی) دیده می‌شود. قطر بوته و ظرفیت تولید این کوره بلند به ترتیب ۱۶,۱ متر و ۵,۴۸ میلیون تن در سال می‌باشد.

شکل ۴. نمایی از کوره بلند ۵۷۷۵ متر مکعبی شماره ۲ Oita ژاپن.

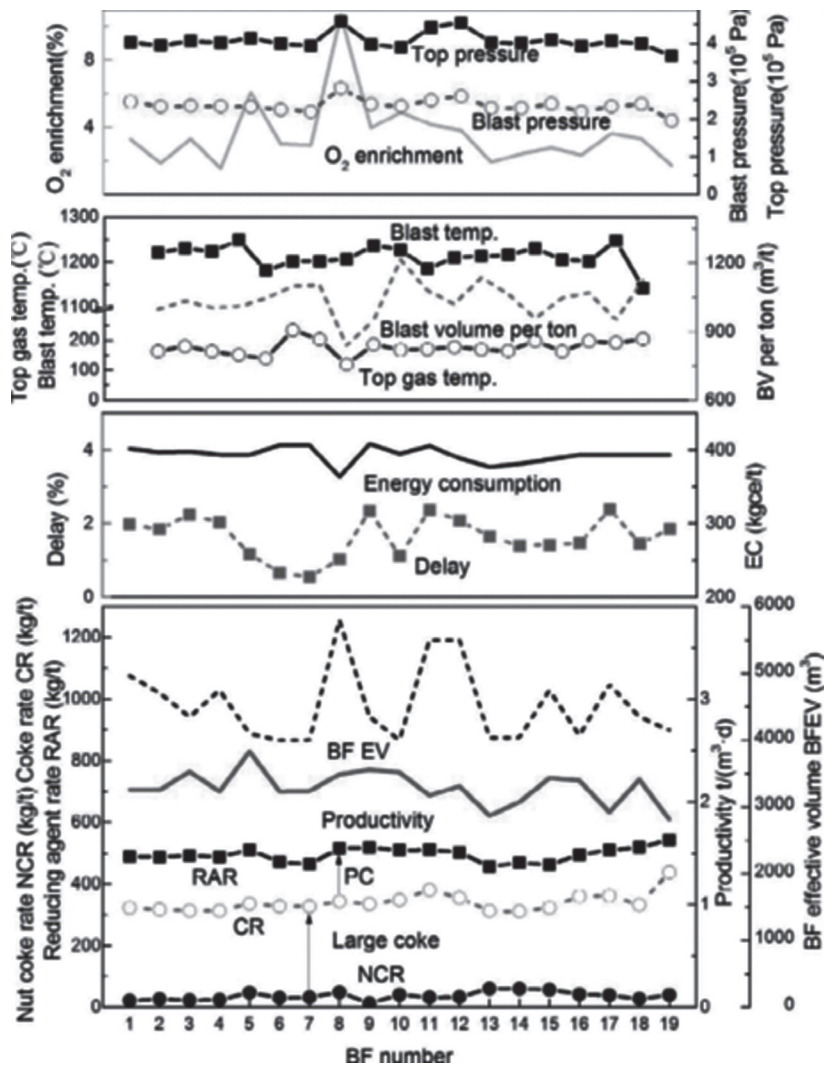
۲- شاخص‌های کوره بلند بزرگ کشور چین

۱-۲- شاخص‌های تولید

۱-۱-۲ بهره‌وری

حجم مؤثر میانگین و بهره‌وری ۱۹ کوره بلند به ترتیب ۴۵۳۹،۱۵ مترمکعب و ۲،۱۵ تن بر مترمکعب در یک شبانه‌روز بوده است (شکل ۶). در مقایسه با دیگر کوره بلندهای کشور چین بهره‌وری کوره بلندهای بزرگ چین کمتر بوده است. در همین دوره بهره‌وری کوره بلندهای کشور چین نیز پائین

بوده است. دلیل اصلی این بهره‌وری پایین، تغییر ایده تولید در سال‌های یاد شده بوده است. بهره برداران چینی بدون در نظر گرفتن شرایط متفاوت مواد خام، شرایط بهره‌برداری و دیگر پارامترهای کوره بلند فقط بر روی بهره‌وری و مزایای اقتصادی متمرکز شده بودند. هم‌اکنون شرایط تولید پایدار، کیفیت بالای چدن مذاب و عمر کاری طولانی کوره بلندهای بزرگ نکات کلیدی تولید روزمره درآمده است.

شکل ۶. شاخص‌های تولید کوره بلندهای بزرگ کشور چین.

۲-۱-۲- نرخ میزان مصرف مواد احیاء کننده و انرژی

میزان مصرف مواد احیاء کننده و انرژی شاخص‌های مهم تعیین کننده راندمان انرژی کوره بلندها محسوب می‌شود. میزان مصرف مواد احیاء کننده کوره بلندهای بزرگ چین به‌طور متوسط ۵۱۰,۹۷ کیلوگرم بر تن چدن مذاب بوده است که کمتر از میزان مصرف مواد احیاء کننده متوسط کل کوره بلندهای چین بوده است. کوره بلندهای کشور ژاپن نیز چنین حالتی داشتند. میزان مصرف کک چهار کوره بلند (شماره ۱ تا ۴) شرکت بائو استیل حداقل و میزان تزریقی پودر ذغال حداکثر بوده است (شکل ۶). میزان مصرف میانگین کک، تزریق پودر ذغال و مصرف انرژی در کوره بلندهای یاد شده به ترتیب ۳۳۹,۸۸ کیلوگرم بر تن چدن مذاب، ۱۵۵,۵۱ کیلوگرم بر تن چدن مذاب و ۳۹۳,۴۶ کیلوگرم معادل ذغال بر تن چدن مذاب بوده است.

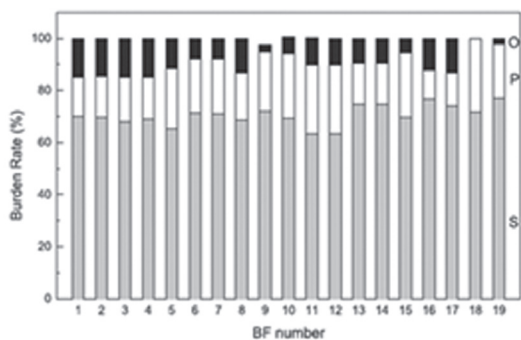
۲-۱-۳- پارامترهای هوای دمشی

پارامترهای هوای دم بر وضعیت حرارتی کوره و میزان مصرف انرژی تأثیر بسزایی دارند. میزان دمش هوا برای هر تن چدن مذاب، غنی‌سازی هوا با اکسیژن، درجه حرارت هوای دم و درجه حرارت گازهای خروجی به ترتیب ۱۰۳۹,۱۴ مترمکعب، ۳,۵۶ درصد، $1212,27^{\circ}\text{C}$ و $176,11^{\circ}\text{C}$ بوده است (جدول ۳). غنی‌سازی هوا با اکسیژن در کوره بلند شماره ۸ شرکت فولاد شا (Sha) تا ۱۰ درصد رسیده است که در بین ۱۹ کوره بلند بالاترین نرخ را داشته است. ضمناً نرخ میزان دمش هوا در این کوره بلند حداقل بوده است. میزان فشار هوای دمشی کوره بلندهای بزرگ ۳۶۶۰۰ الی ۴۵۸۰۰ پاسکال بوده است. میانگین میزان فشار هوای دمشی و فشار دهانه کوره به ترتیب ۴۰۷۰۹۰ و ۱۷۱۸۶۰ پاسکال ثبت شده است.

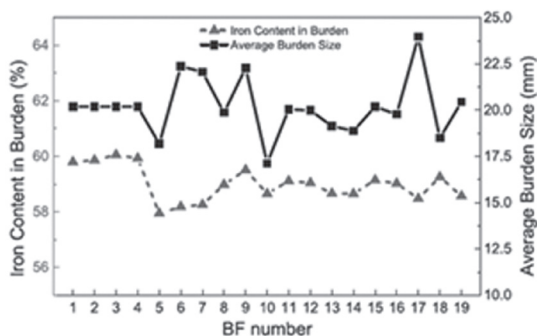
جدول ۳. مشخصات کک و پودر ذغال مصرف شده در ۱۹ کوره بلند بزرگ چین.

No.	Coal, %			Coke, %								Size, mm
	Carbon	Ash	Volatile	Carbon	Ash	Sulfur	M40	M10	CRI	CSR		
1	72.49	9.34	16.61	86.88	12.06	0.63	88.31	5.93	25.72	67.11	51.85	
2	72.76	9.45	16.55	86.91	12.02	0.63	88.39	5.92	25.52	67.22	51.78	
3	73.02	8.99	17.71	86.90	12.03	0.66	88.43	5.87	25.49	67.27	51.70	
4	73.37	9.80	16.77	86.83	12.12	0.64	88.72	5.85	25.53	67.26	52.14	
5	76.52	11.18	12.65	86.09	12.47	0.73	88.85	5.63	23.65	66.72	53.63	
6	67.02	9.10	21.02	85.69	12.58	0.70	89.68	5.48	23.12	69.83	48.84	
7	66.64	9.10	21.02	85.69	12.58	0.70	89.68	5.48	23.12	69.83	49.03	
8	70.9	9.26	19.09	86.68	12.26	0.76	88.96	5.83	24.16	67.24	48.62	
9	70.61	10.23	18.84	86.94	11.96	0.65	89.93	5.26	23.12	70.03	55.89	
10	70.01	10.13	19.74	86.01	11.92	0.75	88.55	6.05	22.02	67.73	50.13	
11	71.56	9.69	20.00	85.81	11.99	0.76	91.03	5.59	20.72	71.20	52.92	
12	71.45	9.71	20.03	85.78	12.00	0.75	91.02	5.60	20.73	71.19	53.01	
13	70.13	9.90	19.54	86.49	11.35	1.16	83.15	6.73	26.08	63.82	49.86	
14	68.69	9.69	19.35	86.46	11.36	1.17	83.15	6.73	25.53	63.12	51.53	
15	71.07	9.66	15.58	86.36	11.95	0.67	88.42	5.83	20.36	69.32	51.69	
16	73.75	8.99	17.25	86.72	12.19	0.66	88.61	6.05	25.01	66.92	48.89	
17	69.07	9.26	20.09	85.80	12.22	0.80	89.88	5.18	22.91	67.82	54.81	
18	70.45	10.34	19.19	87.24	11.71	0.63	90.37	4.81	21.58	70.65	55.47	
19	80.66	10.01	9.66	86.31	11.83	0.63	89.69	6.70	22.88	69.54	50.28	

درصد ثبت شده است (شکل ۷ ب). خلوص سنگ آهن مصرفی کشور چین در کوره بلندهای بزرگ در مقایسه با کشورهای دیگر کمتر است.

الف: ترکیب مواد آهن‌دار

ب: خلوص و ابعاد میانگین سنگ آهن

شکل ۷. ترکیب مواد آهن‌دار، خلوص آهن و دانه‌بندی سنگ آهن مصرفی کوره بلندهای بزرگ.

۲-۳- شاخص‌های بهره‌برداری

۲-۳-۱- ترکیب چدن مذاب

در صد سیلیسیم چدن مذاب یکی از شاخص‌های خیلی مهم بوده که نشانگر وضعیت گرمایی و میزان مصرف مواد احیاء کننده کوره بلند است. سیلیسیم بر روی قیمت تمام شده چدن مذاب و بهره‌وری کوره بلند تأثیر بسزایی دارد. ضمناً آن با مصرف سنگ آهن و فرآیند ذوب فولادسازی در کنورتور رابطه مستقیمی دارد. در کوره بلندهای بزرگ چین متوسط میزان فلز سیلیس ۰,۴۴ درصد بوده است. درجه حرارت چدن مذاب نیز بین ۱۴۹۰ و ۱۵۱۵ درجه سانتی‌گراد متغیر بوده است. میانگین درجه حرارت مذاب ۱۵۰۴,۰۷ درجه سانتی‌گراد نیز بوده است (شکل ۸). مطابق استاندارد و تجربه چین محصولات درجه یک چدن (FGP) میزان گوگرد چدن مذاب نباید بیشتر از ۰,۰۳۵ درصد باشد. میانگین درصد گوگرد چدن مذاب کوره

۲-۲- شاخص‌های مواد خام

۲-۲-۱- کیفیت کک و پودر ذغال

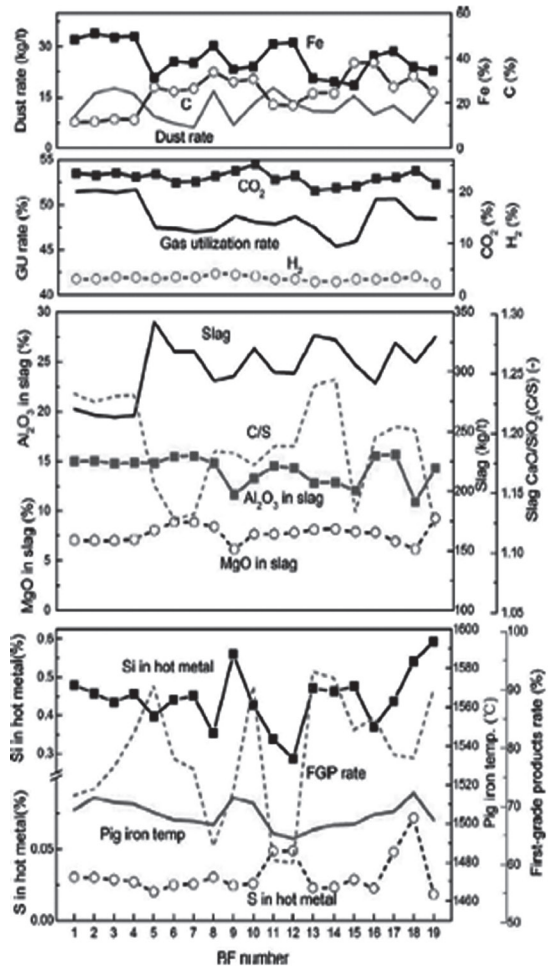
استحکام کک پارامتر مهمی است که در تعیین نفوذ پذیری نقش اساسی دارد. میزان گوگرد کک بر کیفیت چدن مذاب تأثیر دارد. کیفیت پودر ذغال نیز بر روی وضعیت حرارتی کوره بلند اثر می‌گذارد. درصد کربن، مواد فرار، خاکستر در پودر ذغال تزریقی کوره بلندها دامنه وسیعی داشته است (جدول ۲). درصد کربن پائین و مواد فرار بالا بر روی ارزش حرارتی پودر ذغال در حین فرآیند احتراق در مسیر Raceway تأثیر بسزایی داشته و منجر به کاهش دمای تئوریک احتراق و افزایش میزان مصرف مواد احیاء کننده می‌گردد. یادآوری می‌گردد که کیفیت نامطلوب ذغال برای پایداری و صرفه‌جویی انرژی مناسب نمی‌باشد. برای بهینه کردن سرعت احتراق تزریق پودر ذغال استفاده از ذغال با مواد فرار کم توصیه می‌شود به عبارت دیگر کیفیت پودر ذغالی که در کوره بلندهای بزرگ مصرف می‌شود از پودر ذغالی که در کوره بلندهای مرسوم استفاده می‌شود باید بالاتر باشد.

ککی که در کوره بلندهای بزرگ مورد استفاده قرار می‌گیرد بایستی از کیفیت بالایی برخوردار باشد. با افزایش حجم کوره بلند کیفیت کک باید از لحاظ خاکستر کمتر، استحکام و دانه‌بندی بزرگ‌تر انتخاب شود. افزایش در صد گوگرد کک باعث افزایش گوگرد چدن مذاب می‌گردد. شاخص M40 پائین، CRI بالا و CSR پائین کک منجر به کاهش ابعاد کک در ناحیه بوت و نفوذپذیری کوره بلند می‌گردد. همچنین فعالیت و راندمان استفاده از گازها را پائین می‌آورد.

۲-۲-۲- پارامترهای مواد آهن‌دار

بیشتر سنگ آهن تولیدی کشور چین از کیفیت پائین برخوردار است. اکثر سنگ آهن مصرفی کوره بلندهای چین از خارج تأمین می‌شود لذا در بار مواد آهن‌دار کوره بلند بیشتر از زینتر و گندله با درجه قلیایی بالا استفاده می‌گردد، میزان مصرف سنگ آهن درشت کمتر است. نرخ متوسط مصرف زینتر، گندله و سنگ آهن درشت در بار مواد آهن‌دار کوره بلندهای بزرگ به ترتیب ۷۰,۴۳ درصد، ۱۹,۸۷ درصد و ۹,۵۷ درصد است (شکل ۷ الف). ابعاد میانگین دانه‌بندی و خلوص آهن سنگ آهن مصرفی به ترتیب ۲۰,۱۸ میلیمتر و ۵۹,۰۱

بلندهای بزرگ چین در این دوره ۰,۰۲۹ درصد اندازه گیری شده است. نرخ تولید چدن FGP نیز ۷۸,۸۴ درصد ثبت شده است.

شکل ۸ شاخص‌های بهره‌برداری کوره بلندهای بزرگ چین.

۲-۳-۳- نرخ راندمان گاز

بین نرخ راندمان گاز (GU) و میزان مصرف مواد احیاء کننده در کوره بلند یک رابطه مستقیم وجود دارد. همان‌طور که در شکل ۸ مشاهده می‌گردد، هنگامی که نرخ راندمان گاز بالا باشد میزان مصرف مواد احیاء کننده کاهش می‌یابد. در کوره بلندهای بزرگ بائو استیل و کشور چین نرخ راندمان گاز (GU) ۴۸,۷۲ درصد بوده است. در صد گاز CO_2 در گازهای دهانه بیانگر واکنش احیای بین گاز و مواد آهن‌دار است. در کوره است (شکل ۸). درجه حرارت گازهای دهانه انعکاس کننده درجه راندمان حرارتی کوره بلند می‌باشد. این درجه حرارت در دوره مذکور برای کوره بلندهای بزرگ چین به‌طور میانگین ۱۷۶,۱۱ درجه سانتی‌گراد اندازه‌گیری شده است (شکل ۶).

۳- اندیشه‌های بهره‌برداری کوره بلندهای بزرگ

۱-۳- حفظ وضعیت پایداری کوره بلند

وضعیت پایداری کوره بلند تأثیر بسزایی بر روی تولید چدن، راندمان استفاده از گاز میزان مصرف کل سوخت و دیگر شاخص‌ها دارد. ضمناً وضعیت پایداری کوره بلند پایه اصلی راندمان بالا، کیفیت مطلوب و مصرف سوخت کم و عمر طولانی بخصوص در کوره بلندهای بزرگ بشمار می‌آید. لذا وضعیت پایداری پایه و اساس کلیه پارامترهای فنی می‌باشد و ترکیب و مشخصات فیزیکی مواد خام اولیه باید ثابت داشته باشد. علاوه بر این پارامترهای بهره‌برداری نظیر گرمایش، دمش، تخلیه و سیستم‌های بارگیری در یک دامنه خاصی حفظ شود.

۲-۳- بهبود کیفیت مواد خام

تولید چدن در کوره بلند یک فرآیند مصرف منابع است. علی‌رغم کمبود ذغال‌های کک شو و سنگ آهن غنی کشور چین بزرگ‌ترین تولید و مصرف‌کننده ذغال جهان است. ضمناً چین از سال ۲۰۰۹ تاکنون واردکننده خالص ذغال سنگ است. روند تولید و واردات سنگ آهن چین از سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۴ رو به افزایش بوده است (شکل ۹ الف). قیمت CIF سنگ آهن با خلوص ۶۲ درصد در سال ۲۰۱۴ از ۱۳۳,۱ به ۶۸,۷ دلار بر تن کاهش پیدا کرده است. ۳ کشور استرالیا، برزیل و چین به‌عنوان

۲-۳-۲- ترکیب سرباره

بازرسیته سرباره CaO_2/SiO_2 (C/S) بر روی مصرف انرژی و درصد گوگرد چدن مذاب تأثیرگذار است. میزان تولید سرباره کوره بلندهای بزرگ چین در مقایسه با کوره بلندهای دیگر کشور چین بدلیل پایین بودن درصد خلوص آهن، مواد آهن‌دار خیلی زیاد بوده است. میزان تولید و بازرسیته سرباره کوره بلندهای بزرگ به ترتیب ۳۰۲,۷۹ کیلوگرم بر تن و ۱,۱۹ گزارش شده است. بین تولید و بازرسیته سرباره کوره بلندهای شماره ۶ و ۱۹ و کوره بلندهای ۱ تا ۴، یک رابطه معکوس وجود دارد.

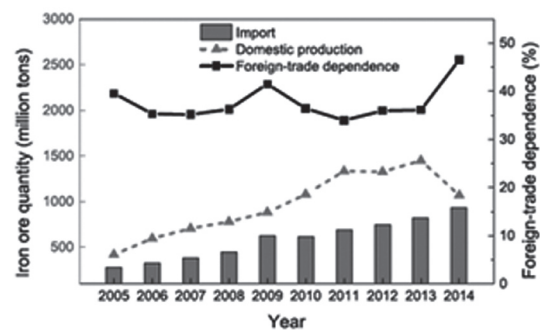
کوره بلندهای بزرگ چین از کک گردویی استفاده می‌شود (شکل ۲). میزان استفاده کک گردویی ۳۶,۶۱ کیلوگرم بر تن چدن مذاب معادل ۱۰,۸۴ درصد کک مصرفی است. حداکثر میزان مصرف کک گردویی در کوره بلندهای چین ۲۰ درصد است ولی در صد مصرف کک گردویی در اکثر کوره بلندهای بزرگ چین پائین است. عامل اصلی محدود کردن شارژ کک گردویی در کوره بلند عبور گاز شافت و احیاء پذیری زینتر است که با مخلوط کردن آن با مواد آهن دار بهینه می‌گردد.

دمای بالای هوای دم مزایای احتراق سوخت و فعال شدن بوت‌ها را به همراه دارد. به‌رحال درجه حرارت هوای دم کوره بلندهای کشور چین در حال حاضر پایین‌تر از متوسط درجه حرارت هوای دم کوره بلندهای جهان است. با بهینه کردن پارامترهای بهره‌برداری کائوپرها و تنظیم ساختار آن در حین توقف برای تعمیرات درجه حرارت هوای دم بهینه می‌شود. اولاً جهت بالا بردن درجه حرارت هوای دم باید از مدت زمان دمش کائوپرها کاسته شود و دمای پیش گرم کردن گاز نیز باید قبل از ورود به کائوپرها کم باشد. ثانیاً موقع توقف کوره بلند دمای گنبد کائوپرها با بهینه کردن ساختار آن افزایش داده شود و ظرفیت انتقال حرارت کائوپرها با بهینه‌سازی آجرهای مشبک کائوپرها اصلاح گردد. در این میان پارامترهای بارگیری جهت پائین آوردن درجه حرارت گازهای دهانه کوره بلند تنظیم شود. جهت بهینه کردن راندمان استفاده از منابع و مسائل زیست‌محیطی، در کوره بلندهای بزرگ تزریق پودر ذغال و تولید چدن با سیلیکون کم باید مورد استفاده قرار گیرد.

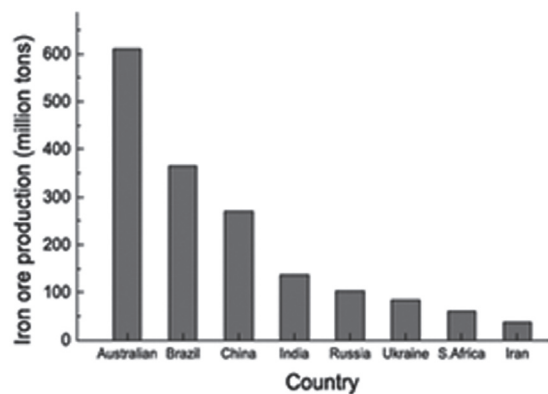
۳-۳- کاهش میزان مصرف انرژی و هزینه‌های تولید

صنایع فولاد یک رشته صنعتی انرژی بر می‌باشد. ۱۵ درصد کل مصرف انرژی کشور چین و ۲۳ درصد کل مصرف انرژی صنایع را صنعت فولاد پوشش می‌دهد. سهم مصرف انرژی تولید چدن در تولید فولاد ۷۰ درصد است. در سال‌های اخیر از میزان انتشارات مواد آلاینده‌های اصلی و میان مصرف انرژی کاسته شده است. هم‌اکنون فن‌آوری‌های سازگار با محیط‌زیست نظیر گوگردزدایی در زینتر سازی و مدیریت انرژی بطور وسیع در حال بهره‌برداری است. صرفه‌جویی وسیع انرژی، آب کل و آب جبرانی به‌طور آشکار در سال ۲۰۱۴ به ترتیب ۱۱,۲، ۰,۶، و ۰,۵ درصد به‌دست آمده است.

پشتاز تولیدکننده سنگ آهن، ۷۴,۶۸ درصد سنگ آهن جهان را تولید می‌کنند (شکل ۹ ب). جهت کاستن میزان تولید سرباره و مصرف انرژی کیفیت زینتر، سنگ آهن و گندله باید بهینه شود. سهم سنگ آهن درشت در بار مواد آهن دار کوره بلند کشورهای ژاپن و کره جنوبی به‌طور تقریبی ۲۰ درصد است در حالی که این سهم در بار مواد آهن دار کوره بلندهای بزرگ کشور چین ۹,۵۸ درصد می‌باشد. ضمناً کیفیت کک برخی از کوره بلندها نیز باید بهینه شود چون مشخصات میانگین کک در این کوره بلندها از مشخصات میانگین کک متوسط کشور چین کمتر هستند.

الف: واردات سنگ آهن و وابستگی به خارج

ب: میزان تولید سنگ آهن کشورهای اصلی

شکل ۹. روند تولید، واردات سنگ آهن چین و کشورهای تولیدکننده اصلی سنگ آهن جهان.

استفاده از کک گردویی منجر به جایگزینی کک متالورژیکی در کوره بلند می‌گردد. بکارگیری کک گردویی در بار مواد آهن دار ضمن بالا بردن عبور گاز ناحیه تیکه‌ای و چسبناک کوره بلند باعث بهینه شدن احیاء پذیری زینتر و پلت و سنگ آهن درشت می‌گردد. ضمناً بهره‌گیری از کک گردویی راندمان استفاده از منابع را بهینه کرده و به‌طور غیرمستقیم باعث صرفه‌جویی انرژی در فرآیند کک سازی می‌شود. هم‌اکنون در

میزان انتشار پساب، گوگرد دی‌اکسید و گردوغبار به ترتیب ۵، ۱۶ و ۹٫۱ درصد کاهش پیدا کرده است. به‌رحال در مقایسه با کشورهای توسعه‌یافته، میزان مصرف انرژی و انتشار آلاینده‌ها در کشور چین باز پائین آورده شود. یکی از راه‌های مؤثر بهینه کردن پارامترهای بهره‌برداری کوره‌های بزرگ در چین فرآیند روزانه صورت می‌گیرد.

۴- توسعه آتی کوره‌های بزرگ چین

با توجه به دسترسی به قراضه فولاد در کشور چین برای تولید فولاد به روش کوره قوس الکتریکی کم است، لذا فرآیند حاکم بر تولید فولاد در کشور چین بر اساس فرآیند کوره بلند و کنورتر اکسیژنی می‌باشد. در این راستا در کشور چین تمایل به توسعه احجام کوره‌های بزرگ زیاد است. دلیل اول اینست که در فن‌آوری کوره‌های بزرگ فرصت صرفه‌جویی انرژی و کاهش میزان آلاینده‌ها زیاد است. دوماً در کوره‌های بزرگ بهره‌وری نیروی انسانی بالا بوده و هزینه‌های تولید پائین است. ثالثاً امکان کنترل انتشار گاز CO_2 بدلیل مصرف کک پائین استفاده از منابع پسماند در کوره‌های بزرگ امکان‌پذیر است. ضمناً مدت‌زمان برگشت سرمایه کوره‌های بزرگ در مقایسه با کوره‌های بلند کوچک کوتاه‌تر است. توسعه کوره‌های بزرگ تحت تأثیر شرایط اقتصادی، سیاست‌های ملی صنایع، فشارهای سازمان محیط‌زیست و نیازهای آتی بازار قرار دارد. هم‌اکنون شرکت فولاد Shandong Rizhao چین ۲ کوره بلند بزرگ کدام با حجم داخلی ۵۱۰۰ متر مکعب و با تولید ۱۱۵۰۰ تن چدن مذاب در یک شبانه‌روز در حال احداث می‌باشد. کوره بلند های یاد شده با سیستم بارگیری بدون زنگ مجهز خواهند شد.

۴-۱- شرایط اقتصادی

رشد اقتصادی کشور چین در دهه گذشته به‌طور کلی توسط سرمایه‌گذاری‌ها در چارچوب سودآوری و صادرات تجارت خارجی که تحت تأثیر وضعیت اقتصادی جهان قرار داشت، هدایت شده است. بعد از بحران اقتصادی سال ۲۰۰۸ جهان، دولت کشور چین در ابعاد بزرگ فعالیت ساختمان‌سازی و برنامه تحرک آور اقتصادی را با سرمایه‌گذاری‌های بالا که اکثراً به دارای‌های غیرمنقول با برگشت سرمایه سریع متمرکز

بوده است، شروع کرد. این فعالیت‌ها تقاضای مصالح و فولاد را شدیداً افزایش داد. ضمناً بحران بدهی‌های اروپا، سرعت بهبود فرآیند اقتصادی دنیا را کاهش داده و راندمان شرکت‌های ساخت‌وساز و کشتی‌رانی کشور چین را پائین آورد. علاوه بر این در ۵ سال گذشته با تسریع توسعه ساختمان‌سازی در نواحی شهرنشینی در سال قبل جلوی رشد صنعت ساختمان‌سازی را گرفته است. به همراه این رخداد تقاضای مصرف فولاد شدیداً کاهش یافته و منتج به ظرفیت‌های اضافی تولید فولاد شده و رقابت بین شرکت‌های فولادی را تشدید کرده است. در نتیجه قیمت فولاد در بازار جهانی کاهش پیدا کرده است.

بر اساس محاسبات و تحقیقات، نرخ مصرف فولاد برای هر ۱۰ هزار یوان درآمد ناخالص ملی از ۱۷۴ کیلوگرم در سال ۲۰۰۷ به ۱۰۰ کیلوگرم در سال گذشته کاهش یافته است. در چند سال آینده این نرخ به ۷۰ کیلوگرم خواهد رسید که نشانگر کاهش رشد اقتصادی کشور چین است. کوره‌های بزرگ در صرفه‌جویی انرژی و کاهش هزینه‌های تولید مزایایی دارند که کنترل هزینه‌ها و رقابت‌پذیری شرکت‌های فولادی را تقویت می‌کند.

۴-۲- سیاست‌های ملی صنایع

سرعت یکپارچه‌سازی صنایع فولاد کشور برای چندین سال پائین بوده است. در سال ۲۰۱۴ ده شرکت فولاد پیش‌تاز ۳۶٫۶ درصد کل فولاد کشور چین را تولید کرده‌اند که در مقایسه با سال ۲۰۱۳، ۲٫۸ درصد کمتر بوده است. در حالی که در همان سال در کشور ژاپن ۴ شرکت اصلی ۸۰ درصد کل فولاد ژاپن را تولید کردند. شرایط مشابهی در کره جنوبی، آلمان و آمریکا حاکم است. بر اساس سیاست‌های کلی صنایع فولاد کشور چین، میزان تولید ۱۰ شرکت اصلی چین تا سال ۲۰۲۰ به ۷۰ درصد افزایش خواهد یافت. ضمناً سیاست‌های ملی صنایع چین تحولات صنعتی و ارتقا را در برمی‌گیرد. فن‌آوری‌های برتر و صنایع جدید که محصولات باارزش‌بالایی را تولید خواهند کرد توسعه و مستحکم خواهد شد. کوره‌های بزرگ از درجه مکانیزاسیون، سطح اتوماسیون و برتری فنی بالایی برخوردار بوده که در راستای سیاست‌های کلی ملی چین می‌باشد.

۳-۴- فشارهای سازمان محیط‌زیست

رشد سریع توسعه کشور چین تحت شرایط عدم وجود قوانین محدودکننده محیط‌زیست منجر به ایجاد اتمسفر آلوده در اثر انتشار دوده‌های خودرو و واحدهای صنعتی شده و بر سلامتی جمعیت کشور تأثیر منفی گذاشته است. مردم چین بر کیفیت پائین هوا، ناشی از انتشارات واحدهای صنعتی خیلی حساس شده‌اند و خواهان کاهش میزان آلاینده‌ها از صنایع بلاخص از صنعت آهن و فولاد شدند. قوانین جدید زیست‌محیطی منتشر شده در چین برای تخلیه آلاینده‌های واحدهای صنعتی استانداردهای قوی محدودکننده الزام آور را تحکم کرده است. تحت این شرایط صنعت آهن و فولاد با فشارهای عظیم سازمان حفاظت محیط‌زیست مواجه شدند. در مقایسه با کوره بلندهای مرسوم کوچک کوره بلندهای بزرگ آلاینده‌های کمتری را منتشر می‌کنند.

با کیفیت عالی را می‌طلبید. به عبارت دیگر از تولید محصولات طولیل فولادی کاسته و به حجم تولید محصولات تحت فولادی نظیر خودروسازی، کالاهای سفید خانگی، کشتی‌سازی و ماشین‌سازی افزوده شد. کوره بلندهای بزرگ دارای توان تولید پایدار و با کیفیت بالای چدن مذاب را دارند. چدن مذاب با کیفیت مطلوب تولید شده جهت تولید محصولات فولادی با کیفیت بالا در فولادسازی بکار گرفته می‌شود.

در نتیجه در راستای نیازهای کیفیت مطلوب چدن مذاب، صرفه‌جویی انرژی، کاهش هزینه‌های تولید، تحولات صنعتی و ارتقاء، کاهش انتشار آلاینده‌ها و یکپارچه‌سازی صنایع فولاد، تعداد کوره بلندهای بزرگ در آینده در چین افزایش خواهد یافت. امروزه تولید چدن مذاب ارزان قیمت تحت شرایط جدول ۴ ذیل امکان پذیر است.

جدول ۴. شرایط لازم برای تولید چدن مذاب ارزان قیمت.

پارامتر	نرخ
میزان مصرف کک پائین	زیر ۳۰۰ کیلوگرم بر تن چدن مذاب
میزان تزریق پودر ذغال	بالای ۲۰۰ کیلوگرم بر تن چدن مذاب
میزان اکسیژن در هوای دم	بالای ۳۰٪
بهره‌وری بالا	تن بر متر مکعب حجم کاری در روز ۳
بهره برداری پایدار و دسترسی بالای	۹۵٪

۴-۴- نیازهای بازار

همراه با تغییر و تحولات ساختار اقتصادی کشور چین نیازهای بازار نیز تغییر کرده است. نیازهای جدید بازار توسعه محصولات با گریدهای جدید فولاد و تولید محصولات فولادی

میزان تولید آهن اسفنجی جهان با ۵/۰ درصد کاهش نسبت به سال قبل به ۷۴/۵۵ میلیون تن رسیده است.

آیا می‌دانید؟

(کتاب مرجع فولاد ۹۴)

کل انتشار گاز CO₂ در جهان معادل ۳۲/۳ میلیارد تن است.

آیا می‌دانید؟

(کتاب مرجع فولاد ۹۴)

فولادهای نانوساختار TWIP

گزارش ستاد ویژه توسعه فناوری نانو
نویسنده: شرکت توسعه نانوفناوری افشار

۱- فناوری نانو

فناوری نانو فناوری است که در آن می‌توان در ابعاد اتمی و مولکولی کار کرد و دستگاه‌ها، سیستم‌هایی ساخت که بتوانند در مقیاس یک میلیاردم متر کار کنند. با استفاده از این فناوری می‌توان در ابعاد بسیار ریز دستکاری‌هایی در ساختار مواد انجام داد که یا منجر به بهبود خواص شده و یا خواص جدید ایجاد شود.

۲- فولادهای نانوساختار

فولاد یکی از پرکاربردترین مواد در دنیاست. جایگاه ویژه این ماده در بین سایر مواد به دلیل در دسترس بودن، قابلیت بازیافت و امکان ساخت در گستره وسیعی از قطعات با خواص منحصر به فرد است. در حال حاضر با گسترش فناوری نانو توجه ویژه‌ای به پتانسیل‌های فولاد در صنایع مدرن شده است و تعداد زیادی از مؤسسات مطرح دنیا تحقیقات خود را در زمینه فولادهای نانوساختار دنبال می‌کنند. تمرکز بسیاری از تحقیقات، تلاش برای دست‌کاری فولاد در مقیاس نانومتری با استفاده از روش‌های ابداعی جدید و روش‌های آلیاژسازی نو است. فولاد واژه‌ای برای نشان دادن استحکام است. دو روش برای رسیدن به استحکام بسیار بالا در فلزات وجود دارد. روش اول کاهش اندازه دانه است. پروفیسور برنر در سال ۱۹۵۶ با این روش توانست استحکام کششی فولاد را به شدت افزایش دهد [۲]. روش دوم برای رسیدن به استحکام بسیار بالا، ایجاد مقدار بسیار زیادی از نقص‌ها در چیدمان اتم‌های فلز است. به عنوان مثال از سیم فولادی به همین روش برای استحکام بخشی تایر اتومبیل، سیم‌های گالوانیزه شده در

پل‌های معلق و سیم‌های کابل برق استفاده می‌شود. در حقیقت کابل‌های معلق بزرگ‌ترین پل معلق جهان یعنی پل آکاشی که در سال ۱۹۸۸ در ژاپن ساخته شد، از همین سیم‌های فولادی نانوساختار با استحکام ۱۸۰۰ مگا پاسکال ساخته شده است [۱]. مسئله اساسی برای استفاده از ظرفیت وسیع فولادهای نانوساختار، تولید اجزای بزرگی از فولاد نانوساختار است که خواص بهتر و قیمت تمام شده کمتری داشته باشند. برای رسیدن به این هدف شیوه‌های جدیدی ابداع شده‌اند تا بتوان فولادهای نانوساختار را تولید کرد.

۳- فولادهای TWIP نانوساختار

فولادهای TWIP (twinning-induced plasticity) steel که به فولاد توییپ موسوم هستند، دسته‌ای از فولادهای مرسوم هستند که تغییر شکل آن‌ها با دو ساز و کار لغزش در جهت نقص‌های اتمی و همچنین لغزش در جهت چیدمان‌های اتمی به نام دوقلویی اتفاق می‌افتد.

الف) خواص فولادهای TWIP نانوساختار و مزایا

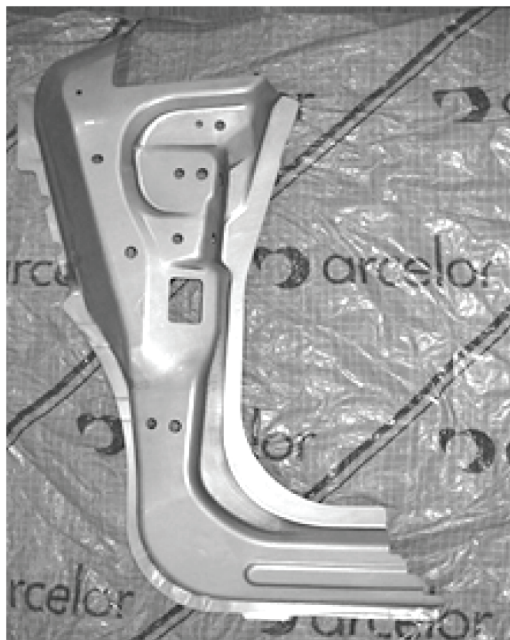
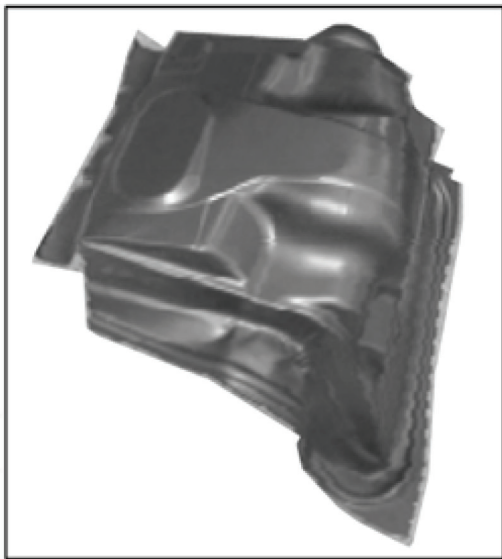
فولادهای TWIP دارای مقادیر زیادی منگنز (۱۵ تا ۳۰ درصد) هستند که باعث می‌شود فولاد در دمای اتاق خاصیت متفاوتی داشته باشد. دوقلوبی‌های ایجاد شده ساختاری ایجاد می‌کنند که منجر به محکم شدن فولاد می‌شود. فولادهای TWIP بر خلاف سایر فولادها هر دو خاصیت استحکام بالا و انعطاف پذیری را همزمان دارند. استحکام کششی آن

¹ Brenner

² Akashi Strait Bridge

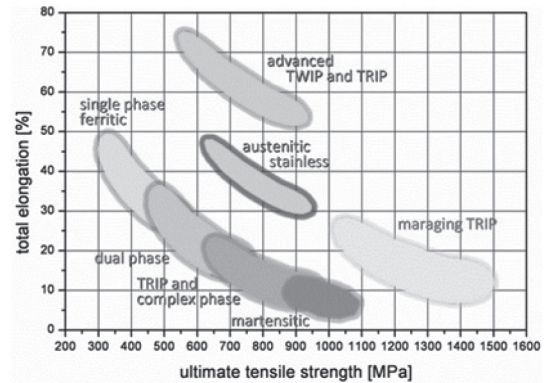
ب - انواع فولادهای TWIP نانو ساختار

به طور کلی دو نوع آلیاژ برای فولادهای پرمگنز وجود دارد: آلیاژ Fe-Mn-C با درصد کربن بالای تا ۰.۷٪ و آلیاژ Fe-Mn-Al-Si با میزان کربن بسیار کمتر. هر دو نوع این آلیاژ دارای عنصر آلیاژی اصلی منگنز با غلظت بین ۱۵ تا ۳۰ درصد هستند [۵].

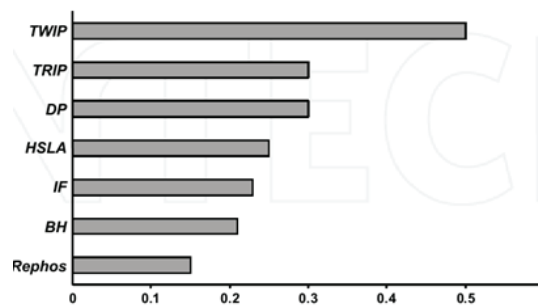
شکل ۳. نمونه اولیه ساختار قطعه اتومبیل از فولاد TWIP که با پرس شکل دهی شده است [۷].

بسیار بالا است و توانایی آن در تغییر شکل می تواند تا ۹۵٪ برسد [۴-۳].

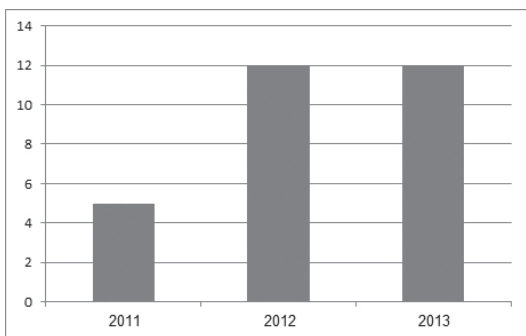
شکل ۱. بیشترین تغییر طول در شکست بر حسب استحکام کششی بیشینه برای انواع فولاد. فولاد TWIP استحکام کششی و تغییر طول زیادی نسبت به سایر فولادها دارد [۱].

توانایی تغییر شکل بسیار بالا یکی دیگر از خواص فولاد نانو ساختار TWIP است که موجب می شود در شرایط بحرانی بتواند انرژی ناشی از تصادف یک خودرو را در بدنه خودرو جذب کند.

شکل ۲. میزان انرژی جذب شده توسط فولادهای مرسوم در ساخت بدنه خودرو بر حسب J/mm^3 [۶].

تنها کافیست از طریق فرایندهایی مانند پرس، تغییر شکل در این فولاد به ۰/۲۵ درصد برسد تا دوقلویی های بیشتری ایجاد شوند و استحکام افزایش یابد. بعد از پرس کردن استحکام خستگی نیز در فولادهای TWIP می تواند افزایش بسیار زیادی پیدا کند.

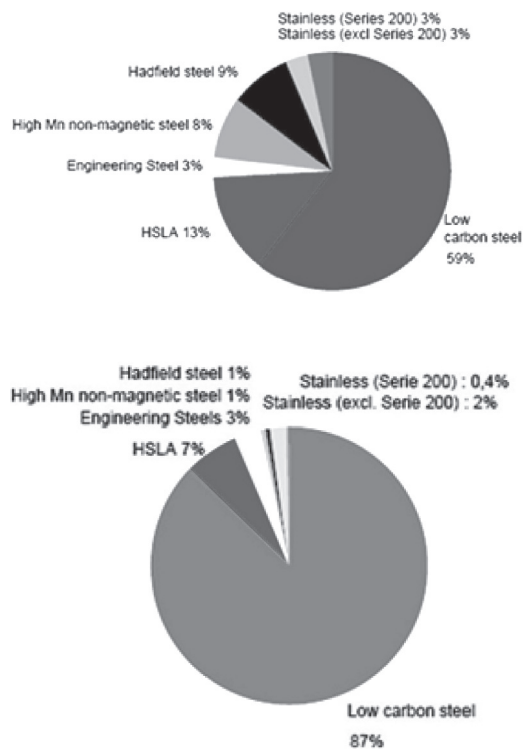
شکل ۵. تعداد اختراعات ثبت شده در سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۳ در زمینه فولادهای نانو ساختار [۹].

در سال ۲۰۰۵ صنایع اتومبیل‌سازی Arcelor and ThyssenKrupp Stahl Auto که دو تأمین‌کننده عمده فولاد صنایع اتومبیل‌سازی اروپا هستند، تصمیم گرفتند تلاش خود را بر روی توسعه و گسترش فولادی از خانواده جدید فولاد منگنزدار (۱۵ تا ۳۰ درصد) متمرکز کنند [۳-۴]. در دهه‌های گذشته خودروها تغییرات زیادی کرده‌اند. یک خودرو از مواد مختلف زیادی ساخته شده است اما ساختار اصلی (که به‌عنوان بدنه خام^۳ BIW شناخته می‌شود) معمولاً از فولادی ساخته شده است که به یکدیگر پرس و جوش داده شده‌اند تا ساختار یکپارچه ایمن محکم، سفت و ایمنی ساخته شود. تقریباً ۹۹/۹۹ درصد خودروها در جهان با فولاد ساخته می‌شوند و درصد باقیمانده از آلومینیوم و درصد کمتری از کامپوزیت‌های فیبر کربن ساخته می‌شوند. در صورتی که در ساخت بدنه یک خودرو با استفاده از ورقه‌های فولادی سبک‌تر وزن خودرو تا ۱۰ درصد سبک‌تر شود، مصرف متوسط سوخت ۳ تا ۷ درصد کاهش یافته و تولید گاز CO₂، ۱۳ درصد کم می‌شود. طراحان و دانشمندان همیشه تلاش خود را در ساخت موادی متمرکز کرده‌اند که وزن فولاد مورد استفاده در خودرو را کمتر کرده و ایمنی سرنشینان را افزایش دهد. فولادها با داشتن وزن کمتر نسبت به سایر فولادها (و داشتن استحکام بالا) امتیاز ویژه‌ای دارند.

قابلیت تغییر شکل بسیار زیاد آن می‌تواند این فولاد

۴- کاربرد فولادهای نانو ساختار TWIP در صنایع مختلف

در سال ۲۰۰۶ تولید کل فولاد دنیا ۱/۲۴ میلیارد تن بوده است. ساخت فولاد منجر به مصرف ۹۳٪ کل تولید منگنز دنیا می‌شود. فولاد TWIP جز فولادهایی است که درصد منگنز بالایی دارد. همان‌طور که در شکل ۴ مشخص است فولاد کم کربن و HSLA^۱ ۹۴٪ تولید را به خود اختصاص داده‌اند که ۷۲٪ منگنز را مصرف می‌کنند. همچنین نشان داده شده است که فولادهای پر منگنز (که فولاد TWIP جزئی از آن‌هاست) تنها ۴/۵٪ تولید فولاد را به خود اختصاص داده‌اند اما ۲۳٪ منگنز را مصرف می‌کنند [۸].

شکل ۴. تولید فولاد در سال ۲۰۰۶ و مصرف منگنز با انواع مختلف فولاد [۸].

طبق پایگاه جهانی ثبت اختراع اسپیس نت^۲ تعداد ثبت اختراع‌های انجام شده در سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۳ در زمینه فولادهای نانو ساختار TWIP، ۲۹ اختراع هست و نمودار شکل ۵ تعداد این اختراعات به تفکیک سال انتشار نشان می‌دهد.

^۱ High-strength low-alloy steel

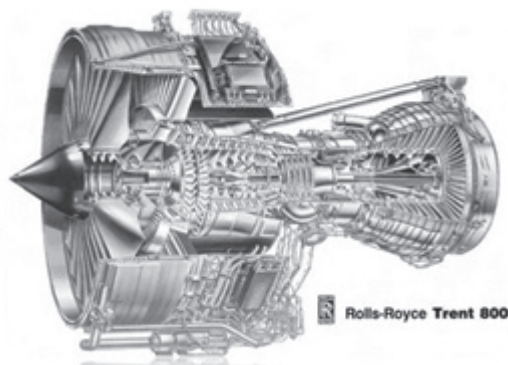
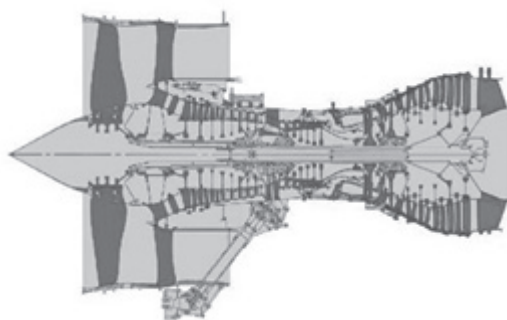
^۲ <http://worldwide.espacenet.com/>

^۳ Body in White (BIW)

شکل ۷. شرکت فیات نسل جدید خودروهای فوق سبک خود را با نام پاندا معرفی کرده است. استفاده از فولاد نانو ساختار TWIP در این خودروها به دلیل قابلیت بالای جذب انرژی آنها لرزش‌های ناشی از حرکت خودرو را حذف کرده است [۱۰].

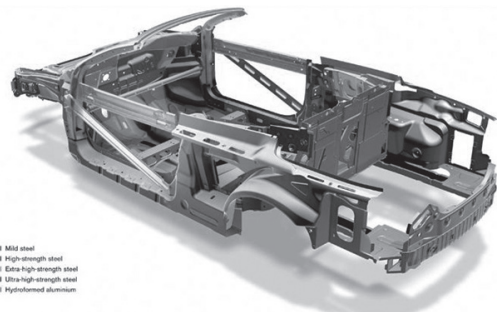
همچنین در تجهیزات هوافضا که وزن قطعه فاکتوری مهم است، فناوری نانو کمک می‌کند تا بتوان با بالا بردن استحکام و خواص مکانیکی، وزن را کاهش داد. برای نمونه، آلیاژهای نانو ساختار در مهندسی، طراحی و ساخت موتورهای صنعت هوانوردی^۲ به کار می‌رود. در شکل زیر موتور جت شرکت Rolls-Royce نشان داده شده است. بخش‌های مرکزی کمپرسور (رنگ نارنجی) این موتورها از فولادهای نانو ساختار ساخته شده است. بخش دیگر کمپرسور و فن این موتور از آلیاژ تیتانیوم (آبی‌رنگ)، و بخش‌های دما بالای محفظه احتراق از آلیاژهای سوپر آلیاژ نیکل ساخته شده است (قرمز رنگ) [۱۱].

شکل ۸. موتور جت شرکت Rolls-Royce، بخش‌های قرمز، آبی و نارنجی به ترتیب از جنس فلزات نیکل، تیتانیوم و فولادهای نانو ساختار ساخته شده است [۱۱].

را به گزینه مناسبی برای استفاده در صنایع خودروسازی تبدیل کند. علاوه بر آن قابلیت جذب نیروی ناشی از تصادفات ایمنی سرنشینان را تضمین می‌کند. در شکل زیر قسمت‌های اصلی شاسی خودرو که نیاز به داشتن استحکام بالا را دارند، با رنگ زرد نشان داده شده است. این قسمت‌ها می‌بایست هم استحکام بالا داشته باشند و هم از فولادی استفاده شود که وزن کمی داشته باشد. فولاد TWIP فولاد است که در این قسمت‌ها استفاده شده است.

شرکت پوسکو^۱ با استفاده از فولادهای نانو ساختار

■ Mild steel
■ High-strength steel
■ Extra-high-strength steel
■ Ultra-high-strength steel
■ Hydroformed aluminum

شکل ۶. استفاده از فولاد نانو ساختار TWIP در مناطقی که استحکام زیادی لازم دارد (مناطق زرد رنگ) می‌تواند ایمنی سرنشینان را افزایش دهد [۱۶].

ساخت اجزای پیچیده خودرو را راحت‌تر کرده است. با استفاده از فولاد TWIP در اجزای پیچیده خودرو هم فرایند ساخت ساده‌تر و هزینه کمتر شده و هم استحکام و ایمنی خودرو حفظ می‌شود.

^۱ POSCO (Pohang Iron and Steel Company)

^۲ Aviation engines

منگنز در دمای اتاق ریزساختار آستنیتی خود را حفظ می‌کنند و می‌توانند با داشتن استحکام بالا و وزن کم، انعطاف پذیری بالایی از خود نشان دهند. این فولادهای نانو ساختار با داشتن قابلیت بالا در جذب انرژی گزینشی بسیار مناسبی برای استفاده در صنایع خودروسازی به شمار می‌روند. در حال حاضر تحقیقات و کاربردهای صنعتی این نوع فولاد در ایران در مقایسه با کشورهای توسعه یافته بسیار کمتر است که از دلایل آن می‌توان به جدید بودن این نوع فولاد و انعطاف بیشتر صنایع مختلف در کشورهای توسعه یافته، نسبت به ایران دانست.

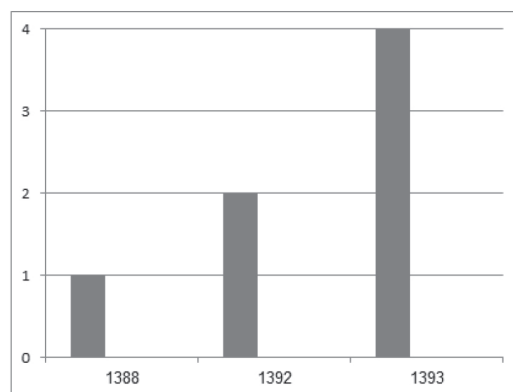
مراجع

- [1] Manufacturing, Engineering & Technology, Fifth Edition, Serope Kalpakjian and Steven R. Schmid. ISBN 0-13-148965-8. © 2006 Pearson Education, Inc., Upper Saddle River, NJ.
- [2] www.nanowerk.com
- [3] R. Pla-Ferrando S. Sánchez-Caballero, M.A. Selles, A.V. Martínez-Sanz, TWIP/TRIP STEELS. FUTURE TRENDS IN AUTOMOTIVE INDUSTRIES, ANNALS of the ORADEA UNIVERSITY. Fascicle of Management and Technological Engineering, Volume X (XX), 2011, NR3
- [4] www.wikipedia.org
- [5] D. Keil, M. Zinke and H. Pries, WELDABILITY OF NOVEL Fe-Mn HIGH-STRENGTH STEELS FOR AUTOMOTIVE APPLICATIONS, Revue de Métallurgie, 2006, no. 6, pp. 293-302.
- [6] B. C. De Cooman, Kwang-geun Chin and Jinkyung Kim (2011). High Mn TWIP Steels for Automotive Applications, New Trends and Developments in Automotive System Engineering, Prof. Marcello Chiaberge (Ed.), ISBN: 978-953-307-517-4, InTech, Available from: <http://www.intechopen.com/books/new-trends-and-developments-in-automotive-system-engineering/high-mn-twip-steels-for-automotive>

شرکت خودروسازی هیوندا که پیش از این با استفاده از شیشه‌های آب‌گریز پا به عرصه فناوری نانو گذاشته بود، با ثبت ۵ اختراع در مورد فولاد نانو ساختار TWIP در پایگاه ثبت اختراع آمریکا، در سایت خود [۱۲] اعلام کرده است که برای افزایش کارایی، قابلیت اعتماد مصرف کنندگان و کاهش مصرف سوخت خودرو از نانو موادی با وزن بسیار کم و فناوری مدیریت انرژی بر پایه فناوری نانو استفاده کرده است.

فعالیت‌های انجام شده در داخل کشور

با توجه به جدید بودن موضوع فولاد نانو ساختار TWIP در داخل کشور فعالیتی عملی در این حوزه مشاهده نشد. اما چاپ مطالبی در شماره ۹۱۲ خیرنامه فولاد شرکت فولاد مبارکه اصفهان در رابطه با فولاد نانو ساختار TWIP نشان از علاقه مندی تحقیقات صنایع فولاد کشور به این نوع فولاد است. سامانه ثبت پایان نامه‌ها و رساله‌های ایران (ایرانداک) ۷ پایان نامه مرتبط با فولادهای نانو ساختار TWIP را نشان می‌دهد. از این تعداد ۴ اثر مربوط به سال ۱۳۹۳ و بقیه در سال‌های ۱۳۸۸، ۱۳۹۰، به انجام رسیده‌اند. در این فعالیت‌ها ۶ پایان نامه مربوط به مقطع کارشناسی ارشد و ۲ رساله مربوط به مقطع دکتری هست [۱۳].

شکل ۹. تعداد پایان نامه‌های ثبت شده در سامانه ثبت پایان نامه‌ها و رساله‌های ایران به تفکیک سال ثبت [۱۳].

۵- جمع بندی

فولادهای نانو ساختار TWIP دسته جدیدی از فولادها هستند که با داشتن مقدار زیادی (۱۵ تا ۳۰ درصد)

Aeroengine Materials presented at Parsons Conference, Dublin, 2003.

[12] <http://worldwide.hyundai.com/WW/Innovation/Technology/NewTechnology/index.html>

[13] www.irandoc.org

[14] B. C. De Cooman, O. Kwon and K.-G. Chin, "State of the knowledge on TWIP steel," J. Mater. Sci. Technol, vol. 28, no. 5, 2012.

[15] www.edu.nano.ir

[16] https://noppa.lut.fi/noppa/opintojakso/bk20a2100/luennot/kertausluento_a.pdf

tive-applications

[7] Scott C, Guelton N, Allain S, Faral M. Rev Métall – CIT 2006;103:293

[8] O. Bouaziz, S. Allain, C.P. Scott, P. Cugy, D. Barbier, High manganese austenitic twinning induced plastic steels: A review of the microstructure properties relationships, Current Opinion in Solid State and Materials Science 15 (2011) 141–168.

[9] <http://worldwide.espacenet.com>

[10] www.posco.co.kr

[11] Hicks, M.A and M.C Thomas (2003) Advances in

آسیا با تولید ۱۱۳۲/۳ میلیون تن فولاد خام، بزرگترین تولید کننده در جهان

است.

آیا می دانید؟

(کتاب مرجع فولاد ۹۴)

۳۱ درصد فولاد آلمان در ساختمان سازی به مصرف می رسد.

آیا می دانید؟

(کتاب مرجع فولاد ۹۴)

اخبار انجمن آهن و فولاد ایران

وعلی الخصوص حمایت مدیران عامل شرکت‌های بزرگ فولادی نظیر آقای دکتر سبحانی آقای مهندس عبدالمجید شریفی، آقای مهندس عرفانیان قرار گرفت. هدف اصلی این مرکز تبدیل پژوهش‌های انجام گرفته در مراکز دانشگاهی و تحقیقاتی به دستور العمل تکنولوژی است. در این مراکز با احداث پیلوت‌های خطوط تولید و حتی ایجاد پیلوت برای تکنولوژی‌های جدید امکان انجام آزمایش در شرایط تولید در مقیاس کوچک و بدست آوردن دستور العمل‌های فناوری فراهم خواهد شد.

از وظایف دیگر این مرکز ارائه مشاوره در جهت رفع مشکلات تولید، بهینه سازی مصرف انرژی، افزایش بهره وری، بهبود حفظ محیط، بهبود کیفیت محصولات تولیدی، به روز کردن واحدهای تولید فولاد و همچنین ایجاد ارتباط بین این مرکز و کلیه دانشگاه‌ها و سایر مراکز پژوهشی مشابه بین المللی با این مرکز است که

پروفسور عباس نجفی زاده در زمره‌ی دانشمندان

برگزیده پایگاه اطلاعاتی (ISI)

طی مراسمی در دفتر مدیریت انجمن و آهن و فولاد ایران با حضور معاون پژوهش و فناوری دانشگاه صنعتی اصفهان آقای دکتر ابطحی و مدیر کل امور پژوهشی دانشگاه آقای دکتر کریمی و رئیس دانشکده مهندسی مواد آقای دکتر طرقي نژاد، از تلاش‌های ارزشمند جناب آقای دکتر نجفی زاده در پیشرفت علم و دانش و کسب عنوان " دانشمند بین المللی برگزیده پایگاه اطلاعاتی (ISI) در سال ۱۳۹۴" تقدیر به عمل آمد.

بیست و هشتمین جلسه هیأت مدیره اتحادیه

انجمن های مهندسی و علم مواد

این جلسه پیرامون برنامه ها و فعالیت های اتحادیه با حضور نماینده انجمن آهن و فولاد ایران در مورخ ۹۴/۱۰/۲۰ در محل وزارت صنعت، معدن و تجارت برگزار گردید.

اولین مجمع عمومی و تأسیس مرکز تحقیقات و

فناوری آهن و فولاد ایران

ایده تشکیل مرکز تحقیقات و فناوری آهن و فولاد ایران ابتدا توسط آقای پروفسور عباس نجفی زاده در هیأت مدیره انجمن آهن و فولاد ایران مطرح شد که مورد استقبال و حمایت مدیران عامل شرکت‌های بزرگ فولادی عضو هیأت مدیره انجمن قرار گرفت و سپس با پیگیری ایشان دو قطعنامه در سمپوزیوم‌های ۹۰ و ۹۲ تشکیل این مرکز مورد تأکید و تصویب جمع و به امضاء مدیران عامل شرکت‌های بزرگ و متوسط فولاد و سایر مسئولین رسید. بدنبال آن جلسات متعددی تشکیل

در این راستا انتقال آخرین فناوری‌های موجود را به داخل کشورمان فراهم خواهد کرد.

برای به ثمر رسیدن صحیح این ایده مطالعات وسیعی در مورد سایر مراکز مشابه از نظر امکانات، وظائف، میزان سرمایه‌گذاری، سهام داران، بودجه سالیانه، ماهیات حقوقی چنین مراکزی در انجمن آهن و فولاد ایران انجام شد و سپس فاز صفر این مرکز با انطباق با شرایط ایران در این انجمن و زیر نظر مستقیم ریاست محترم هیأت مدیره انجام گرفت و نتایج آن در هیأت مدیره مطرح و به تصویب رسید. بدنبال آن جهت تشکیل این مرکز بصورت یک شرکت سهامی خاص فعالیت‌های زیادی انجام و نهایتاً اولین مجمع عمومی این مرکز در تاریخ ۹۴/۱۱/۰۷ با ارسال دعوتنامه‌ای از طرف ریاست محترم هیأت مدیره انجمن آهن و فولاد ایران در آمفی تئاتر انجمن برگزار شد.

در این مجمع پس از پخش سرود ملی و تلاوت قرآن مجید، هیأت رئیسه مجمع انتخاب شدند. پس از آن آقای پروفیسور نجفی زاده رئیس هیأت مدیره انجمن آهن و فولاد ایران سخنانی در رابطه با لزوم تشکیل مرکز تحقیقات و تأثیر آن در صنعت فولاد کشور ایراد نمودند و بدنبال آن مواردی از قبیل: تصویب اساسنامه، انتخاب اعضای هیأت مدیره، انتخاب بازرسان، انتخاب روزنامه کثیرالانتشار، تعیین سهامداران و تعداد سهم آن‌ها مورد تصویب قرار گرفت. اسامی اعضای هیأت مدیره منتخب عبارتند از:

۱- آقای مهندس فرزاد ارزانی به نمایندگی از شرکت فولاد مبارکه اصفهان

۲- آقای مهندس احمد صادقی مدیر عامل شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان

۳- آقای مهندس محمد نیکوکار به نمایندگی از شرکت فولاد خوزستان

۴- آقای دکتر عباس نجفی زاده رئیس هیأت مدیره انجمن آهن و فولاد ایران

۵- آقای مهندس محمد ابراهیم قدیریان مدیر عامل شرکت فولاد آلیاژی ایران

۶- آقای مهندس عبدالمجید شریفی مدیر عامل شرکت

ملی فولاد ایران

۷- آقای مهندس محمد علی جان نشاری مدیرعامل

شرکت فولاد آلیاژی اصفهان

۸- آقای مهندس اسدا... فرشاد مدیر عامل شرکت آهن و

فولاد غدیر ایرانیان

۹- آقای مهندس محمد حسن عرفانیان مدیر عامل شرکت

فن گستر پارس

۱۰- آقای دکتر مهدی صالحی مدیر عامل شرکت پودر

افشان

۱۱- آقای مهندس سیروس مؤمن به نمایندگی از انجمن

آهن و فولاد ایران

آقایان فریدون واعظ زاده و سعید جعفری به ترتیب به

عنوان بازرس اصلی و بازرس علی البدل برای مدت یک

سال انتخاب شدند.

روزنامه اطلاعات نیز به عنوان روزنامه کثیرالانتشار

شرکت انتخاب گردید.

فقط در این دوره از انتخابات به هیأت مدیره اختیارات

زیر واگذار گردید:

۱- تغییر در تعداد و سقف سهام شرکت‌های متوسط و بی

نام و اضافه یا کاهش سهامداران جدید و قدیم

۲- بازنگری و اصلاح اساسنامه

اولین جلسه هیأت مدیره مرکز تحقیقات و

فناوری آهن و فولاد ایران

پس از برگزاری مجمع عمومی، اولین جلسه هیأت

مدیره در مورخ ۹۴/۱۱/۱۸ در دفتر مدیریت انجمن آهن و

فولاد ایران با اکثریت آراء تشکیل و افراد مشروحه زیر

برای مدت ۲ سال از زمان ثبت شرکت انتخاب شدند:

مراسم افتتاحیه این سمپوزیوم صبح روز سه شنبه ۴ اسفند ماه برگزار گردید در این مراسم پس از قرائت قرآن مجید و پخش سرود ملی، در ابتدا گزارش دبیر علمی سمپوزیوم آقای دکتر علی مالکی، سپس سخنرانی و خیر مقدم آقای پروفیسور عباس نجفی زاده رئیس هیأت مدیره انجمن آهن و فولاد ایران، در ادامه سخنرانی آقای مهندس محمد حسن عرفانیان و در انتها نیز سخنران مدعو جناب آقای دکتر مهدی کرباسیان معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس هیأت عامل ایمیدرو سخنرانی نمودند. دبیر علمی سمپوزیوم اعلام کردند که در پی ارسال فراخوان سمپوزیوم، تعداد ۲۵۷ مقاله کامل در زمینه‌های مرتبط با موضوع سمپوزیوم به دبیرخانه واصل گردید. هر مقاله توسط ۳ داور در زمینه تخصصی داوری شد و در نهایت ۱۰۷ مقاله جهت چاپ در کتاب مجموع مقالات که ۳۸ مقاله ارائه حضوری و ۶۹ مقاله بصورت پوستر و نیز ۴۵ مقاله بصورت پوستر جهت درج در لوح فشرده سمپوزیوم قرار گرفت. مقالات در بخش‌های مواد اولیه آهن‌سازی، فولادسازی و ریخته‌گری، متالورژی مکانیکی و شکل‌دهی، متالورژی فیزیکی و عملیات حرارتی، متالورژی سطح و خوردگی، مدلسازی، شبیه‌سازی و طراحی، حفظ محیط زیست، منابع آب و انرژی، متالورژی جوشکاری، مواد دیرگداز، اقتصاد و مدیریت و برق و کنترل، ارائه گردیدند.

در ادامه آقای پرفیسور نجفی زاده ضمن خیر مقدم و خوش آمد گوئی به مدعوین و شرکت کنندگان گزارشی از فعالیت‌ها و رشد و ارتقاء انجمن ارائه نمودند. ایشان در ارتباط با مرکز تحقیقات و فناوری فولاد ایران عنوان کردند این مرکز پس از سال‌ها تلاش و پیگیری‌های

۱- آقای پروفیسور عباس نجفی زاده رئیس هیأت مدیره مرکز تحقیقات و فناوری آهن و فولاد ایران
 ۲- آقای مهندس اسدا... فرشاد نایب رئیس هیأت مدیره مرکز تحقیقات و فناوری آهن و فولاد ایران
 ۳- آقای دکتر علی شفیعی مدیر عامل مرکز تحقیقات و فناوری آهن و فولاد ایران
 و آقایان مهندس فرزاد ارزانی، مهندس احمد صادقی، مهندس محمد نیکوکار، مهندس محمد ابراهیم قدیریان، مهندس عبدالمجید شریفی، مهندس محمد علی جان‌نثاری، مهندس محمد حسن عرفانیان، دکتر مهدی صالحی، مهندس سیروس مؤتمن به عنوان اعضاء هیأت مدیره مرکز تحقیقات و فناوری آهن و فولاد ایران انتخاب شدند.

برگزاری همایش ملی سمپوزیوم فولاد ۹۴

هجدهمین سمپوزیوم فولاد کشور تحت عنوان اثر گسترش زیر ساخت‌ها، استفاده از سرمایه‌گذاری خصوصی و افزایش تنوع تولید در توسعه پایدار صنعت فولاد توسط انجمن آهن و فولاد ایران و با حمایت شرکت‌های: فولاد مبارکه، ذوب آهن اصفهان، فولاد خوزستان، گروه ملی صنعتی فولاد ایران، فولاد اکسین خوزستان، گسترش صنایع معدنی کاوه پارس، پیشگام تجهیز سهند و یگانه اندیش صنعت در تاریخ ۴ و ۵ اسفند ماه در مرکز همایش‌های بین‌المللی کیش برگزار گردید. این همایش علاوه بر ارائه و انتشار دستاوردهای علمی و کاربردی انجام شده در سطح کشور مکان مناسبی جهت طرح مشکلات و چالش‌های فراروی صنعت فولاد و تبادل نظر حضوری بین صاحب نظران می‌باشد.

فراوان و تشکیل جلسات متعدد بالاخره در تاریخ ۹۴/۱۱/۷ اولین مجمع خود را در آمفی تئاتر انجمن آهن و فولاد ایران برگزار شد و در این مجمع اساسنامه مورد تصویب و تأیید حاضرین قرار گرفت و سپس بصورت رأی گیری اعضای هیأت مدیره برای ۲ سال انتخاب شدند و سهامداران نیز نسبت به خرید سهم اقدام نمودند.

رئیس هیأت مدیره انجمن آهن و فولاد ایران عنوان کرد که سمپوزیوم ۹۴ متفاوت با سالهای گذشته برگزار شد به این ترتیب که هر ساله با مشارکت و میزبانی یکی از شرکت های بزرگ فولادی و یا دانشگاه های کشور برگزار می شد ولی این سمپوزیوم توسط انجمن آهن و فولاد ایران و با حمایت مالی شرکت های فولاد مبارکه، ذوب آهن اصفهان، فولاد خوزستان، گروه ملی صنعتی فولاد ایران، فولاد اکسین خوزستان، گسترش صنایع معدنی کاوه پارس، پیشگام تجهیز سهند و یگانه اندیش صنعت در جزیره زیبای کیش برگزار گردید.

وی در ادامه تصریح کرد که تجلیل از برجستگان صنعت فولاد، چاپ کتابهای تخصصی، فعال بودن کمیته های تخصصی، برگزاری میزگردهای تخصصی، چاپ فصلنامه علمی خبری پیام فولاد و مجله بین المللی علمی-پژوهشی، برگزاری کارگاه ها و سمینارهای آموزشی، به روز رسانی وب سایت انجمن، پیگیری تشکیل مرکز تحقیقات و فناوری آهن و فولاد ایران و ... از مهمترین فعالیت های انجمن می توان برشمرد.

در انتهای مراسم آقای دکتر کرباسیان بعنوان مدعو سخنرانی کردند، ایشان ضمن اشاره به دستاوردهای اکتشاف معادن فرمودند که ۴۰۰ میلیون تن ذخائر قطعی و جدید سنگ آهن کشف شده و ۲۰۰ میلیون تن از این میزان ذخایر مربوط به ناحیه فلات مرکزی و ۲۰۰ میلیون تن نیز به ناحیه سنگان در شمال شرق کشور مربوط است.

وی ادامه داد: تاکنون میزان ذخایر قطعی سنگ آهن کشور نزدیک به ۳ میلیارد تن بود که انتظار می رود با اتمام فعالیت های اکتشافی که این سازمان از دو سال گذشته آغاز کرده میزان ذخایر قطعی سنگ آهن در ایران حداقل ۵۰ درصد افزوده شود.

رئیس هیأت عامل ایمیدرو گفت: به تازگی ایران یکی از بازارهای نوظهور دنیا شناخته شده است که مورد توجه سرمایه گذاران خارجی قرار دارد، از همین رو باید از این شرایط خلق شده برای رشد اقتصادی، افزایش درآمد سرانه، توسعه اشتغال و ارتقای صنایع به ویژه صنعت فولاد بهره ببریم.

وی افزود: مشخص نبودن وضعیت نرخ انرژی برای سرمایه گذاران، نیازمندی بخش معدن به توسعه خطوط ریلی، به روز شدن فناوری تولید و تأمین نقدینگی به عنوان مهمترین چالش های فعلی توسعه بخش معدن و صنایع معدنی و حتی تمامی صنایع آهنی و غیر آهنی است. تحریک تقاضا به ویژه در بخش مسکن می تواند مشکلات زیادی را از پیش روی فولاد سازان و صنایع وابسته و معدن بردارد.

پس از پایان مراسم افتتاحیه، نمایشگاه بین المللی فولاد ۹۴ توسط مقامات گشایش یافت. این نمایشگاه تحت عنوان نمایشگاه بین المللی سمپوزیوم فولاد ۹۴ در مرکز نمایشگاه های بین المللی کیش از تاریخ ۴ الی ۶ اسفند به مدت ۳ روز بر پا گردید که در آن شرکت ها آخرین دستاوردهای پژوهشی تکنولوژی و فنی در صنعت فولاد را به معرض نمایش گذاشتند. در این نمایشگاه ۲۶۵ شرکت داخلی و ۲۵ شرکت خارجی (مجموعاً ۲۹۰ شرکت داخلی و خارجی) در مکانی به وسعت ۱۲۰۰۰ متر مربع به ارائه تولیدات خود پرداختند. کشورهای از انگلستان، ایتالیا، آلمان، فرانسه، هلند، سوئیس، سوئد، ترکیه، اتریش، چین، اکراین، هند و امارات نیز حضور داشتند.

۱- جناب آقای مهندس اسداله فرشاد

متولد ۱۳۳۱، کارشناسی در رشته مهندسی مواد از دانشگاه علم و صنعت ایران، کارشناسی ارشد از دانشگاه شهید چمران اهواز، مدیر عامل و عضو هیأت مدیره شرکت آهن و فولاد غدیر ایرانیان، قائم مقام مدیر عامل و نائب رئیس هیأت مدیره شرکت فولاد آلیاژی ایران، مدیر عامل شرکت خدمات بازرگانی فولاد ایران، معاونت طرح و برنامه شرکت تهیه و تولید مواد اولیه فولاد ایران، مدیر عامل و عضو هیأت مدیره شرکت گهر زمین، مجری طرح توسعه گروه ملی صنعتی فولاد ایران، مدیر ارشد فولاد سازی و مجری طرح های توسعه فولاد سازی شرکت های فولاد خوزستان و فولاد میانه، عضو هیأت مدیره شرکت توسعه آهن و فولاد گل گهر، عضو هیأت مدیره هلدینگ صنعت و معدن غدیر، نائب رئیس هیأت مدیره شرکت توسعه فولاد قشم، همکاری در زمینه های آموزشی با دانشگاه شهید چمران اهواز، ترجمه و تدوین چندین کتاب در زمینه های مهندسی مواد و تولید آهن اسفنجی، گذراندن دوره های آموزشی مختلف در کشورهای آلمان، ایتالیا و انگلیس، حمایت مستمر از فعالیت های پژوهشی و آموزشی در قالب پروژه های فوق لیسانس و دکتری در رشته های مهندسی مواد و مهندسی شیمی، دریافت لوح تقدیر از صنایع و معادن استان خوزستان و یزد، دریافت لوح تقدیر از وزیر صنعت، معدن و تجارت، انتخاب مدیر شایسته از طرف سازمان مدیریت صنعتی ایران.

۲- جناب آقای مهندس فرزاد ارزانی

متولد ۱۳۳۷، لیسانس مهندسی مکانیک از دانشگاه صنعتی اصفهان، فوق لیسانس مدیریت اجرایی MBA از دانشگاه علوم و تحقیقات اصفهان، استخدام در سال ۱۳۶۴ در شرکت فولاد مبارکه، مسئول راه اندازی - بهره برداری واحد باکس آنیلینگ ناحیه نورد سرد، مدیر راه اندازی و بهره برداری ناحیه نورد سرد شامل ۱۰ خط تولیدی از جمله خط گالوانیزه رنگی و خط ورق رنگی در شرکت فولاد مبارکه، مدیر توسعه ناحیه نورد سرد فولاد مبارکه، معاون تکنولوژی شرکت فولاد مبارکه اصفهان از سال

مراسم اختتامیه بعدازظهر ۵ اسفند برگزار گردید. در این مراسم آقای دکتر نجفی زاده رئیس هیأت مدیره انجمن آهن و فولاد ایران از کلیه شرکت کنندگان در سمپوزیوم ۹۴ تشکر و قدردانی کردند، هم چنین از شرکت های حمایت کننده سمپوزیوم که با حمایت خودشان موجبات بهتر برگزار شدن این همایش را رقم زدند، سپاسگذاری نمود. وی تصریح کرد که ان شاء.. سمپوزیوم فولاد ۹۵ با مشارکت شرکت فولاد تاب تبریز در شهر تبریز برگزار خواهد شد. در پایان این مراسم از برجستگان فولاد ۹۴ در کشور تقدیر به عمل آمد این برجستگان توسط انجمن آهن و فولاد ایران انتخاب و با اهداء لوح از تلاشهای این عزیزان در روند توسعه صنعت فولاد کشور در ابعاد علمی و صنعتی قدردانی گردید. اسامی این افراد به شرح زیر می باشد:

۱۳۹۲ تاکنون، رئیس هیأت مدیره شرکت بهسازان صنایع خاورمیانه، رئیس هیأت مدیره شرکت بین المللی مهندسی سیستم‌ها و اتوماسیون ایریسا، رئیس هیأت مدیره شرکت فنی و مهندسی فولاد مبارکه، رئیس هیات مدیره شرکت فولاد هرمزگان جنوب، مدیریت و مشارکت در بیش از ۸۰ پروژه تحقیقاتی در شرکت فولاد مبارکه اصفهان، مشارکت در پروژه‌های بومی سازی و ساخت داخل مواد و تجهیزات، ارائه چندین مقاله و گزارش فنی مدیریتی و تخصصی در همایش‌های مختلف علمی و صنعتی، کسب ده‌ها گواهینامه داخلی و خارجی جهت دوره‌های مدیریت استراتژیک- کسب و کار- فرهنگ سازمانی، عضو کمیته مدیریت و همچنین جانشین مدیریت در کمیته عالی تحول شرکت فولاد مبارکه، مدیر تهیه و تدوین طرح جامع توسعه شرکت فولاد مبارکه در افق ۱۴۰۴، مدیر تدوین نقشه راه تکنولوژی شرکت فولاد مبارکه، مسئول پروژه انتقال دانش فنی توسط شرکت فولاد مبارکه به شرکت‌های بیرونی، عضو کمیته سرمایه گذاری و مدیر کمیته برنامه ریزی و توسعه شرکت فولاد مبارکه.

۳- جناب آقای مهندس محمد نصیری

متولد ۱۳۲۹، دارای مدرک کارشناسی در رشته مهندسی برق از دانشگاه تبریز، مدیر عملیات اجرایی ساخت و راه اندازی کارخانه فولاد ناب تبریز با ظرفیت تولید سالانه ۲۵۰ هزار تن انواع مقاطع فولادی، نصب و راه اندازی کارخانه نورد ناب آذربایجان با ظرفیت تولید سالانه ۵۰۰ هزار تن انواع مقاطع فولادی، مدیر عامل شرکت فولاد البرز ناب آرش، ۲۰ سال سابقه کار در وزارت امور اقتصادی و دارایی، ۲۰ سال سابقه کار در صنایع فولادی کشور، تولید کننده نبشی‌های سایز بزرگ برای اولین بار در کشور، نصب اولین کوره پیشگرم نورد بدون شعله در کشور.

۴- جناب آقای دکتر اسکندر کشاورز علمداری

متولد ۱۳۴۳، لیسانس مهندسی متالورژی از دانشگاه صنعتی اصفهان، فوق لیسانس و دکتری مهندسی متالورژی از دانشگاه صنعتی شریف، دانشیار دانشگاه صنعتی امیر

کبیر، معاون پژوهشی پژوهشگاه مواد و انرژی، راهنمایی ده‌ها پایان کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری، دارای ۵۰ مقاله علمی-پژوهشی، دارای ۱۲۰ مقاله در کنفرانس علمی داخلی و بین المللی، ترجمه و تألیف ۴ کتاب تخصصی در زمینه متالورژی، دارای ۹ اختراع ثبت شده، دبیر سمپوزیوم فولاد ۸۵، مجری ده‌ها پروژه تحقیقاتی در شرکت‌های ذوب آهن اصفهان، سرب و روی زنجان مس سرچشمه.

در پایان این مراسم توسط انجمن آهن و فولاد ایران از شرکت‌های حامیان سمپوزیوم ۹۴ (فولاد مبارکه، ذوب آهن اصفهان، فولاد خوزستان، گروه ملی صنعتی فولاد ایران، فولاد اکسین خوزستان، گسترش صنایع معدنی کاوه پارس، پیشگام تجهیز سهند و یگانه اندیش صنعت) و هم چنین دبیر علمی سمپوزیوم (آقای دکتر علی مالکی) تقدیر به عمل آمد و لوح یادبودی به آنها اهدا گردید.

پنل تخصصی پسا تحریم، فرصت‌ها و چالش‌های صنعت فولاد

مدیران شرکت‌های بزرگ فولادی همراه با رئیس هیأت عامل ایمیدرو، در بعد از ظهر روز چهارم اسفند در سالن خلیج فارس مرکز بین المللی همایش‌های کیش در یک نشست تخصصی تحت عنوان «پسا تحریم، فرصت‌ها و چالش‌های صنعت فولاد»، راهکارهای دستیابی به اهداف کلان صنعت فولاد را بررسی کردند. پنل تخصصی هجدهمین سمپوزیوم فولاد با حضور آقایان دکتر مهدی کرباسیان، دکتر بهرام سبحانی، مهندس محمد حسن عرفانیان، مهندس مسعود ابکاء، مهندس وجیه اله جعفری، مهندس محمد ابراهیم قدیریان و مهندس اسدالله فرشاد آغاز شد. در این نشست، دکتر مهدی کرباسیان به پیش نیازهای این برنامه اشاره کرد و گفت: کیفیت سازی و ارزان کردن نسبی هزینه‌های تولید، توجه به تحقیق و توسعه و فراهم آوردن زیر ساخت‌ها از مهمترین پیش نیازهای توسعه این صنعت است. وی تصریح کرد: حضور در بازارهای رقابتی بدون ارایه محصول کیفی و قیمت مناسب عملی نیست و این نکته‌ای است که از سوی فولاد سازان بزرگ دنیا پیگیری می‌شود.

شد که باید اجرای آن‌ها ادامه پیدا می‌کرد. وی یکی از بزرگ‌ترین آسیب‌های صنعت فولاد در کشور را نبود ساختار سیستمی ذکر کرد و گفت: تاکنون نتوانسته‌ایم ساختاری را در صنایع به ویژه صنعت فولاد نهادینه کنیم در حالی که باید توجه کنیم که چالش فولاد، چالش کشور است. مهندس محمد ابراهیم قدیریان مدیر عامل شرکت فولاد آلیاژی ایران نیز در این نشست در پاسخ به سوالی درباره امکان کیفی‌سازی تولیدات فولاد در کشور اظهار داشت: در جایی که ما با چالش نیروی انسانی متورم در شرکت‌ها مواجه هستیم نمی‌توانیم به کیفی‌سازی پردازیم. وی افزود: یکی از بزرگ‌ترین عوامل توسعه که در سال‌های اخیر بسیار مورد تأکید قرار داشته نیروی انسانی است حال چگونه باید با نیروی انسانی مازاد در شرکت‌ها که زمان و وقت زیادی از مدیران می‌گیرد به کیفی‌سازی دست یابیم.

مهندس قدیریان ادامه داد: امروزه از نیروی انسانی به عنوان مغز افزار یاد می‌شود اما بالا بودن نفر برای تولید یک تن محصول به معنی بی‌کاری آشکار در شرکت‌ها است. به گفته وی نقطه شروع کیفی‌سازی از نیروی انسانی آغاز می‌شود در صورتی که وجود نیروی انسانی مازاد، همانند عاملی منفی برای شرکت‌ها عمل می‌کند. مدیر عامل فولاد مبارکه نیز در این باره گفت: واحدهای موفق فولاد در کشورهای توسعه یافته تنها ۵ درصد از هزینه خود را صرف نیروی انسانی می‌کند در حالی که این رقم برای ایران حتی به بیش از ۱۵ درصد هم می‌رسد. از سوی دیگر مسعود ابکاء عضو هیأت عامل ایمیدرو اظهار داشت: کشورهای دیگر، زمانی که از برنامه خود سخن می‌گویند آن را عملی می‌سازند، به عنوان مثال مدیران فولاد چین سال ۲۰۱۴ که به ایران آمده بودند گفتند که با ۱۵۰ میلیون تن مازاد تولید مواجه هستند و برنامه صادراتی دارند و همه در آمارها مشاهده کردند که چین سال ۲۰۱۵ برابر با ۱۵۵ میلیون تن فولاد صادر کرد. وجیه اله جعفری مدیر عامل شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران نیز اظهار داشت: مهمترین عامل بقا برای صنعت فولاد توجه به اکتشاف است و خوشبختانه در دو سال گذشته این برنامه از سوی

دکتر مهدی کرباسیان ادامه داد: یکی از راه‌های کاهش قیمت‌ها، تمرکز بر تحقیق و توسعه است، که این امر نیاز به بودجه و همچنین حمایت و تحمل برای نمایان شدن دستاوردها دارد. به گفته وی در ایران مشکل حمل و نقل سبب شده در برخی از مناطق نتوانیم قیمتی متناسب با بازار ارائه دهیم. رئیس هیات عامل ایمیدرو تأکید کرد ایران باید امتیاز انرژی را برای مهار قیمت‌ها و حضور در بازار رقابتی حفظ کند و این عامل تأثیر گذاری در بهای تمام شده کالایی همچون فولاد است.

آقای دکتر بهرام سبحانی مدیر عامل فولاد مبارکه گفت: تحقق اهداف چشم انداز ۲۰ ساله کشور به بخش فولاد گره خورده است، به این دلیل که یکی از مهمترین راه‌های افزایش درآمد سرانه، توسعه شغل و تحقیق و توسعه توجه به صنعت فولاد است و این نکته ای است که در بسیاری از کشورها به اثبات رسیده است. وی ادامه داد دستیابی به برنامه ۵۵ میلیون تنی فولاد یعنی جابه‌جایی سالانه ۲۰۰ میلیون تن مواد در کشور، که این امر مستلزم توجه به زیر ساخت‌ها و حمل و نقل است. هرچه زنجیره فولاد تکمیل‌تر شود ارزش افزوده بالاتری نصیب اقتصاد می‌شود. تأمین برق و گاز در تابستان و زمستان یکی از چالش‌های توسعه این صنعت است. وی یادآور شد طرح‌های استانی فولاد اریه ای بود که به ایمیدرو رسید اما در دو سال گذشته این طرح‌ها فعال شدند و هم اینک نیز طبق زمانبندی مشخصی در آستانه راه اندازی هستند. محمد حسن عرفانیان از پیشکسوتان صنعت فولاد گفت: طرح‌های استانی فولاد صورت مساله و راه حل اشتباهی داشتند اما شرایط به گونه ای

بیشتر دانشجویان با انواع گریدها و استانداردهای رایج در صنعت فولاد و ایجاد فرصت های بهتر جهت ارتباط دانشجویان با واحدهای صنعتی، توسط جناب آقای مهندس خطیب زاده برگزار گردید.

رئیس کمیته آقای مهندس احمدی در ادامه اشاره کرد هدف بعدی این کمیته برگزاری دوره های دیگر و همچنین بازدیدهای علمی از شرکت های بزرگ صنعتی بمنظور آشنایی هرچه بیشتر دانشجویان با صنعت می باشد.

ایمیدرو آغاز شده و به نتایج ارزنده ای رسیدیم. وی ادامه داد: باید موضوع اکتشاف عمیق و معادن زیرزمینی در دستور کار قرار گیرد. جعفری یادآور شد از ۵۷ میلیارد تن ذخایر شناخته شده کشور ۱۱ درصد متعلق به عناصر فلزی هستند.

مهندس اسدالله فرشاد مدیر عامل شرکت فولاد غدیر ایرانیان نیز گفت: در حالی که سهم تولید فولاد آلیاژی در هند ۵ درصد و اروپا ۱۱ درصد است، ایران تنها توانسته سهمی کمتر از ۱/۵ درصد را برای تولید این محصولات اختصاص دهد.

برگزاری دوره کلید فولاد توسط کمیته دانشجویی انجمن آهن و فولاد ایران در دانشگاه صنعتی فولاد

رئیس کمیته دانشجویی انجمن آهن و فولاد ایران، از برگزاری دوره کلید فولاد در دانشگاه صنعتی فولاد خبر داد. این دوره در مورخه ۹۵/۰۲/۱۷ با شرکت بیش از ۹۰ نفر از دانشجویان این دانشگاه با هدف آشنایی هرچه

جناب آقای پروفیسور علی شفیعی دبیر محترم هیات مدیره انجمن آهن و فولاد ایران

بدینوسیله ارتقاء حضرتعالی از درجه دانشیاری به استادی را که نشان از تلاش ها و شایستگی های علمی جنابعالی است، تبریک و تهنیت عرض نموده و در پرتو عنایت پروردگار برای جنابعالی توفیق روزافزون و سلامتی آرزو داریم.

دکتر عباس نجفی زاده
رئیس هیات مدیره انجمن آهن و فولاد ایران

اخبار اعضای حقوقی انجمن آهن و فولاد ایران

شرکت فولاد مبارکه اصفهان

به بیشتر از ۱/۲ درصد، کاهش مقدار فسفر به کمتر از ۰/۰۱ و مقدار گوگرد به کمتر از ۰/۰۸ درصد، استفاده از عنصرهای نیوبیوم و وانادیم در حدود ۰/۰۵ درصد در دستور کار قرار گرفت و امکان دستیابی به استحکام تسلیم ۵۵۰ و کشش نهایی ۶۲۰ مگاپاسکال در ضخامت ۵ میلیمتر فراهم گردید تا این محصول خاص با موفقیت تولید شود.

گزارش پیترو مارکوس تحلیل گر برجسته فولاد جهان

به گزارش روابط عمومی فولاد مبارکه اصفهان، پیترو مارکوس یکی از بزرگترین کارشناسان و تحلیلگران صنعت فولاد جهان پس از بازدید سال گذشته از شرکت‌های بزرگ فولادسازی و سنگ آهنی ایران در گزارش تفضیلی در یکی از بزرگترین انجمن‌های فولادی جهان (World Steel Dynamics) نظرها و تحلیل‌های خود را از صنعت فولاد ایران منتشر نمود که در ادامه بخش‌های مهم این گزارش را مرور می‌کنیم.

مارکوس، در تحلیل صنعت فولاد ایران چنین می‌نویسد: «ایران ستاره پر فروغ بازارهای فولاد جهان بشمار می‌آید و در این میان فولاد مبارکه اصفهان بزرگترین فولاد ساز ایران و درخشان‌ترین ستاره در حال ظهور می‌باشد».

این گزارش حاکی است مارکوس، براساس اطلاعاتی که در سفر خود به ایران کسب نمود، اذعان داشت: باید با قاطعیت بگویم که صنعت فولادسازی ایران در دهه آینده یکی از «ستاره‌های در حال ظهور» جهان خواهد بود؛ آن هم در حالی که بحران اقتصادی وجود دارد و در مقابل، بسیاری از فولادسازان جهان مانند چین افول خواهند کرد. وی یادآور شد: تقویت ریال در برابر دلار، هزینه بالای تأمین مالی، کمبود آب، اتمام ذخایر سنگ آهن روباز و حرکت به سمت معادن زیرزمینی، کمبود خطوط ریلی، بهره‌وری پایین منابع انسانی و... در آینده

تولید گندله در فولاد مبارکه به مرز ۷/۵ میلیون تن رسید

بنابر گزارش روابط عمومی واحد گندله‌سازی فولاد مبارکه در سال ۱۳۹۴ با تولید ۷ میلیون و ۴۶۹ هزار و ۵۷۴ تن گندله به رکورد بی‌سابقه‌ای دست یافت. این میزان تولید نسبت به رکورد قبل در سال ۱۳۹۳ حدود ۲۲۳ هزار و ۵۷۴ تن افزایش تولید را نشان می‌دهد.

فولاد میکرو آلیاژی استحکام بالا به عنوان محصول برتر تحقیق و توسعه در دوازدهمین همایش روز ملی مهندسی

به گزارش روابط عمومی شرکت فولاد مبارکه اصفهان، در پی طراحی و تولید موفقیت آمیز فولاد میکرو آلیاژی استحکام بالا با گرید S500MC مورد استفاده در ساخت شاسی کشنده تریلرهای سنگین در خطوط تولید فولاد مبارکه، این محصول پس از ارزیابی‌های به عمل آمده عنوان محصول برتر تحقیق و توسعه در دوازدهمین همایش روز ملی مهندسی را به خود اختصاص داد. به منظور تأمین استحکام بالای فولاد S500MC که حدوداً ۳ برابر فولادهای معمولی می‌باشد و همچنین برای دستیابی به تانفس مناسب و مقاومت در مقابل خستگی در فولاد، جلوگیری از تردی و ایجاد ترک در تنش‌ها و فشارهای حاصل از تحمل‌های بارهای سنگین، بهبود جوشپذیری و فرم پذیری، تغییراتی در آنالیز ذوب از قبیل: کاهش میزان کربن به کمتر از ۰/۱ درصد و افزایش میزان منگنز

فشار هزینه‌ای زیادی به فولادسازان ایران وارد می‌کند، بنابراین در دهه آینده، فولادسازان ایرانی با مشکلات متعددی روبرو خواهند شد.

پیترو مارکوس خاطر نشان کرد: با وجود تمام این مشکلات، رفع تحریم‌ها و دستیابی اقتصاد ایران به بازار کشورهای خارجی روزه‌های امید را برای صنعت فولاد ایجاد کرده است. با این شرایط، مخاطرات و مشکلات فولاد ایران کمتر از بسیاری از رقبای خارجی خواهد بود. کارشناس و تحلیلگر بزرگ صنعت فولاد جهان گفت: در کنار رفع تحریم‌ها و بهبود شرایط، عوامل دیگری هم وجود دارند که فرصتی برای موفقیت صنعت فولاد ایران فراهم می‌کنند. چشم‌انداز تقاضا برای فولاد مساعد است، زیرا دسترسی به انرژی ارزان قیمت (چه نفت و گاز و چه برق) از مزایای صنعت فولاد می‌باشد ضمن اینکه هزینه استخراج سنگ آهن از معادن ایران هم به طور نسبی پایین است و موقعیت جغرافیایی خوبی را برای صادرات دارد.

ایشان با اشاره به ظرفیت خوبی که برای گسترش کارخانه‌های استفاده کننده از روش احیای مستقیم وجود دارد و همچنین حمایت دولت از این صنعت با وضع تعرفه‌های وارداتی نسبتاً مناسب و موانعی برای ورود بی رویه فولادهای رقیب به کشور را از دیگر مزایای این صنعت در ایران نام برد.

ایشان در ادامه تحلیلش از بازار صنعت فولاد ایران یاد آور شد: در حال حاضر، ساخت وسازه‌های ایران در رکود قرار دارند که دلیل اصلی آن سقوط قیمت نفت است. برای خروج از این شرایط، نیاز است که هزینه‌های سرمایه‌گذاری در اقتصاد کشور افزایش یابد. در هر صورت و تا زمانی که چنین اتفاقی نیفتد، کاهش سودآوری فولادسازهای مختلف ایرانی، جای تعجب ندارد.

وی با اشاره به چشم‌انداز و اهداف فولاد ایران تا سال ۱۴۰۴ گفت: بسیاری از فعالان فولاد ایران معتقدند

که ایران به چشم انداز ۱۴۰۴ش یا ۲۰۲۵م خود دست پیدا خواهد کرد. براساس این چشم انداز و هدف تعیین شده، تولید فولاد ایران از ۱۶میلیون تن کنونی باید به ۵۵ میلیون تن برسد که ۱۸میلیون تن از آنها قرار است صادر شود. با این حال، بازار صادراتی محصولات فولادی بسیار «رقابتی» است و کار نفوذ به این بازار، چندان ساده نیست. به عبارت دیگر، با توجه به وضعیت بازار جهانی، شرکت‌های ایرانی نخواهند توانست با این سرعت صادرات خود را افزایش دهند. از طرفی برنامه افزایش ظرفیت فولاد به ۵۵ میلیون تن منطقی نیست و لازمه آن رشد ۱۳/۱ درصدی تولید آن است. این در حالی است که بالاترین ارقام رشد تولید فولاد دنیا تاکنون مربوط به هند با رقم ۶/۸ درصد است و برای ایران به نظر می‌رسد ظرفیت چشم انداز ۳۶ میلیون تن معقول‌تر باشد.

شرکت فولاد آلیاژی ایران

رشد ۱۵ درصدی صادرات در شرکت فولاد آلیاژی ایران

بنابر گزارش روابط عمومی فولاد آلیاژی ایران، حدود ۲۰ هزار تن از محصولات شرکت فولاد آلیاژی ایران به ارزش تقریبی ده میلیون دلار در قالب گروه‌هایی عملیات حرارتی پذیر، سخت شونده، زنگ نزن، کربنی عملیات حرارتی پذیر مهندسی و صنعتی به کشورهای آلمان، امارات، اسپانیا، ایتالیا، پرتغال، ترکیه، چک، عراق، کره جنوبی، هلند، بلغارستان، پاکستان و افغانستان صادر شده است که نسبت به سال قبل از لحاظ وزنی ۱۵ درصد رشد داشته است. همچنین برای اولین بار در سال ۱۳۹۴، پنج کشور عراق، بلغارستان، پرتغال، پاکستان و چک نیز به بازارهای هدف محصولات شرکت فولاد آلیاژی ایران اضافه شد و فولادهایی از گروه زنگ نزن، ابزار سردکار، عملیات حرارتی پذیر، سخت شونده سطحی و صنعتی عمرانی به این کشورها صادر گردید.

اخبار بین المللی^۱

تولید منیزیم زنگ‌زن

منیزیم فلزی مقاوم و شکل‌پذیر و به مراتب از فولاد و آلومینیوم سبک‌تر است، اما به سادگی دچار خوردگی می‌شود و همین عیب بزرگ، مانع از کاربرد وسیع این فلز در صنایع شده است. الکترون‌نگاتیویته‌ی منیزیم بسیار کم است و به سادگی دو الکترون لایه آخر خود را از دست می‌دهد. دانشمندان سال‌هاست تلاش می‌کنند روشی مناسب برای جلوگیری از خوردگی منیزیم ابداع کنند. پژوهشگران استرالیایی نوعی آلیاژ سبک و ضد خوردگی از منیزیم تولید کرده‌اند که به "منیزیم زنگ‌زن" (Stainless Magnesium) مشهور شده و می‌توان با استفاده از آن در خودروسازی، هوافضا و کشتی‌سازی صرفه‌جویی اقتصادی صنعت حمل و نقل را افزایش و آلاینده‌گی‌ها را کاهش داد. آلیاژ جدید ترکیبی از منیزیم و لیتیم است که تحت عملیات حرارتی قرار می‌گیرد. همانطور که لایه‌ی اکسید کروم روی فولاد زنگ‌زن مانع از خوردگی فولاد می‌شود، لایه‌ی نازک و غنی از کربنات، منیزیم را از تماس با اکسیژن هوا یا دیگر مواد خورنده محافظت می‌کند، حتی اگر بخشی از این لایه در اثر خراش آسیب ببیند، دوباره با هوا واکنش داده و ترمیم می‌شود. آلیاژ منیزیم-لیتیم جدید نصف آلومینیم و ۳۰ درصد کم‌تر از منیزیم خالص وزن دارد. هرچه ماده‌ی اولیه سبک‌تر باشد، وزن محصول نهایی هم کم‌تر می‌شود و این پارامتر تعیین‌کننده‌ای در صنعت حمل و نقل است. هرچه وزن خودرو، هواپیما یا کشتی کم‌تر باشد، انرژی کم‌تری مصرف می‌شود و آلاینده‌گی آن نیز کم‌تر است.

تولید آلیاژ Cr-Mn-Fe-Co-Ni

بنا به گزارش آزمایشگاه برکلی اورنس دانشگاه برکلی کالیفرنیا، دانشمندان این مرکز به تازگی آلیاژ ترکیبی از کروم، منگنز، کبالت و نیکل تولید کرده‌اند که این آلیاژ را در دماهای پایین مقاوم‌تر و چقرمه‌تر می‌سازد. همچنین این آلیاژ مقاومت و چقرمگی استثنایی در دمای اتاق از خود نشان می‌دهد که سبب شکل‌پذیری عالی، استحکام کششی

۱- منابع:

www.niscoir.com
www.imidro.gov.ir
www.steeltimesint.com

رشد ملایم تقاضای جهانی فولاد

انجمن جهانی فولاد به تازگی در گزارشی پیش‌بینی خود از تقاضای جهانی فولاد در دو سال آینده میلادی را منتشر کرده است. این انجمن پیش‌بینی می‌کند که مصرف فولاد جهان در سال ۲۰۱۶ میلادی حدود یک درصد افت داشته و در سال ۲۰۱۷ نیز ثابت باشد یا رشد ناچیزی خواهد داشت. براساس این گزارش که در تاریخ چهارشنبه ۱۳ آوریل ۲۰۱۶ (۲۵ فروردین) منتشر شده است، تقاضای کل فولاد جهان در سال ۲۰۱۶ با افتی ۰/۸ درصدی نسبت به سال قبل به ۱۴۸۸ میلیون تن خواهد رسید. همچنین پیش‌بینی شده است که این عدد در سال ۲۰۱۷ با رشد ۰/۴ درصدی به ۱۴۹۴ میلیون تن برسد. پیش‌بینی انجمن جهانی فولاد برای میزان مصرف در دو سال آینده در حالی است که در سال ۲۰۱۵ میلادی مصرف فولاد جهان با ۳ درصد افت به ۱۵۰۰ میلیون تن رسیده بود. در واقع چنانچه پیش‌بینی این انجمن به واقعیت تبدیل شود، میزان مصرف جهانی فولاد در دو سال آینده میلادی نسبت به سال ۲۰۱۵ کمتر خواهد بود.

افزایش ۳/۵ درصدی تولید جهانی معادن مس

میزان تولید جهانی معادن مس طی ۱۲ ماهه ۲۰۱۵ میلادی، ۳/۵ درصد افزایش یافت. به گزارش روابط عمومی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، بر اساس تازه‌ترین گزارش گروه مطالعات بین‌المللی مس (ICSG)، میزان تولید معادن مس جهان از ابتدای ماه ژانویه تا پایان ماه دسامبر ۲۰۱۵ میلادی به حدود ۱۹ میلیون تن رسید. اما این رقم در مدت مشابه سال ۲۰۱۴ میلادی، ۱۸ میلیون و ۴۰۰ تن بود.

زیاد و مقاومت در برابر شکست می‌گردد. با بکارگیری میکروسکوپ الکترونی روبشی، به طور باورنکردنی در آلیاژهای تحت بار مکانیزم پل زدن در برابر ترک‌ها ایجاد می‌شود که از انتشار آن‌ها جلوگیری به عمل می‌آورد. در دمای اتاق، این آلیاژها دو پدیده مرتبط با تنش برشی دارند: یکی حرکت کند نابه‌جایی‌های کامل برای افزایش استحکام مواد و دیگری حرکت سریع نابه‌جایی‌های جزئی برای افزایش شکل‌پذیری. همچنین آن‌ها تشکیل نقص‌های چیده‌شدن سه بعدی را مشاهده کردند که یک مانع در برابر حرکت نابه‌جایی‌ها و مسبب افزایش سختی مواد است. بر این اساس آلیاژ CrMnFeCoNi جایگزینی مناسب برای آلیاژها خواهد بود که به طور وسیعی در صنایع بخصوص کشتی‌سازی مورد استفاده خواهد بود.

فولاد سازان شرکت SSAB و تعهد به پایداری محیط زیست

شرکت SSAB بخش آمریکای شمالی، با تولید فولادی با نام ECOSmart که ۹۷ درصد آن از مواد بازیافتی است، گام مهمی در تولید مواد دوست‌دار طبیعت برداشته است. این محصول همانطور که این شرکت ادعا می‌کند از لوازم دورریخته و قطعات ماشین‌های قدیمی ساخته شده است. این فولاد در ایالات متحده آمریکا با حداقل اثرات زیست محیطی تولید شده است که گذشته از استفاده فلزات بازیافتی، این شرکت از ۶۰۰ هزار تن لاستیک بازیافتی در سال به عنوان مواد خام جایگزین کربن در فرآیند تولید استفاده کرده است. همچنین با بازیافت میلیون‌ها گالن آب در هر سال، جلوگیری از دفن میلیون‌ها تن مواد دورریز به لطف بازیافت این مواد و بهره‌گیری از انرژی الکتریکی تجدید پذیر در فرآیند تولید خود، بخصوص انرژی باد، به پیشرفت آن کمک کرده است. در فرآیند تولید نیز، کوره‌ی قوس الکتریک این شرکت حدوداً ۶۶ درصد کم‌تر گاز CO₂ را در مقایسه با میانگین انتشار این گاز در صنعت فولاد آمریکا منتشر ساخته است.

افزایش مصرف فولاد در چین

در پی رشد ۱۷ درصدی بازار ساخت و ساز مسکن

چین و افزایش مصرف تقاضای ورق فولاد برخی از کارخانه‌های فولادی در تلاش راهاندازی مجدد فعالیت خود هستند که این افزایش تقاضا ممکن است سبب افزایش قیمت سنگ آهن شود. قیمت ورق فولاد همزمان با بهبود بازار ساخت و ساز مسکن چین با رشد ۱۷ درصدی همراه شده به طوریکه زمینه افزایش متوسط سود ۳۱ دلاری و ۷۴ دلاری در هر تن را در برخی از شرکت‌های صنایع فولادی چین فراهم آورده است. البته با روشن شدن کوره‌های فولادسازان چینی تقاضای سنگ آهن در بازار جهانی همزمان با کاهش تولید معادن چین افزایش یافته به طوری که رشد چشمگیر ۲۷/۹۸ درصدی قیمت سنگ آهن را در سال ۲۰۱۶ فراهم آورده است. هر چند که بسیاری از کارشناسان و تحلیلگران بازار معتقدند امیدی به تداوم افزایش تقاضا و بهبود بازار سنگ آهن نیست و کاهش شاخص PMI که در حدود ۴۹/۳ است، نشانگر تداوم کاهش فعالیت‌های صنعتی و به تبع آن افت مصرف فولاد در چین خواهد بود و با توجه به اعلام انجمن آهن و فولاد چین که از کاهش ۴ درصدی مصرف فولاد در سال ۲۰۱۶ و رسیدن به رقم ۶۴۶ میلیون تنی خبر داده بنابراین روشن شدن مجدد کوره‌های فولادسازی چین و رشد تولید همزمان با کاهش مصرف ۴ درصد، نه تنها منجر به افزایش تقاضای سنگ آهن و صعود قیمت‌ها نخواهد شد بلکه تعادل بازار و توقف روند صعودی قیمت‌ها را نیز در پی خواهد داشت.

تولید نسل بعدی فولادهای AHSS در شرکت فولادی AK

شرکت فولادی AK، خبر از تکنولوژی جدید تولید نسل بعدی فولادهای AHSS در جهان داد. این تکنولوژی بطور چشمگیری قابلیت فرم‌دهی همراه با استحکام کششی بالاتر را فراهم می‌آورد که در صنعت خودرو منجر به تولیدات سبک‌تر می‌گردد. این پروژه شامل اصلاحاتی در خط گالوانیزه گرم در این شرکت است که بطور همزمان نورد سرد و پوشش دهی برای این نسل از فولادها صورت می‌گیرد.

عناوين مقالات مندرج در مجلات بين المللى آهن و فولاد
(در اين شماره)

Journal of Iron and Steel Research, International
Volume 23, Issue 4, Pages 297-408 (April 2016)

- **Electroslag Remelting Withdrawing Technology for Offshore Jack-up Platform Rack Steel Manufacturing Process**
Xi-min ZANG | Tian-yu QIU | Wan-ming LI | Xin DENG | Zhou-hua JIANG | Hua SONG, Pages 297-304
- **Modeling of Liquid Level and Bubble Behavior in Vacuum Chamber of RH Process**
Yi-hong LI | Yan-ping BAO | Rui WANG | Min WANG | Qing-xue HUANG | Yu-gui LI, Pages 305-313
- **Self-reduction Mechanism of Coal Composite Stainless Steel Dust Hot Briquette**
Sok-chol RI | Man-sheng CHU | Shuang-yin CHEN | Zheng-gen LIU | Hun HONG, Pages 314-321
- **Analysis of Crystallization Behavior of Mold Fluxes Containing TiO₂ Using Single Hot Thermocouple Technique**
Yun LEI | Bing XIE | Wen-hui MA, Pages 322-328
- **Solidification Structure of Continuous Casting Large Round Billets under Mold Electromagnetic Stirring**
Tao SUN | Feng YUE | Hua-jie WU | Chun GUO | Ying LI | Zhong-cun M, Pages 329-337
- **Precipitation and Solid Solution of Titanium Carbonitride Inclusions in Hypereutectoid Tire Cord Steel**
Chen-fan YU | Zheng-liang XUE | Wu-tao JIN, Pages 338-343
- **Effect of Deformation Temperature on Deformation Mechanism of Fe-6. 5Si Alloys with Different Initial Microstructures**
Hua-dong FU | Yuan-ke MO | Long-chao ZHUO | Zhi-hao ZHANG | Jian-xin XIE, Pages 344-349
- **Strengthening Mechanisms for Ti- and Nb-Ti-micro-alloyed High-strength Steels**
Chuan-feng MENG | Yi-de WANG | Ying-hui WEI | Bin-qing SHI | Tian-xie CUI | Yu-tian WANG, Pages 350-356
- **Effect of Solution Annealing Temperature on Pitting Behavior of Duplex Stainless Steel 2204 in Chloride Solutions**
Liang HE | Yan-jun GUO | Xia-yu WU | Yi-ming JIANG | Jin LI, Pages 357-363
- **A Physically Based Dynamic Recrystallization Model Considering Orientation Effects for a Nitrogen Alloyed Ultralow Carbon Stainless Steel during Hot Forging**
Gan-lin XIE | An HE | Hai-long ZHANG | Gen-qi WANG | Xi-tao WANG, Pages 364-371
- **A Flow Stress Model for High Strength Steels with Low Carbon Bainite Structure**
Bao-sheng XIE | Qing-wu CAI | Wei YU | Shi-xin XU | Ban WANG, Pages 372-379
- **Surface Modification by Nitrogen Plasma Immersion Ion Implantation on Austenitic AISI 304 Stainless Steel**
Miguel CASTRO-COLIN | William DURRER | Jorge A. LÓPEZ | Enrique RAMIREZ-HOMS, Pages 380-384
- **Strain-induced Precipitation in Ti Micro-alloyed Interstitial-free Steel**
Ya-jun HUI | Yang YU | Lin WANG | Chang WANG | Wen-yuan LI | Bin CHEN, Pages 385-392
- **Effects of Solution Depletion and Segregation Oxidation on Morphology of Modified 310 Austenitic Stainless Steel**
Hong-ying SUN | Qiang HE | Zhang-jian ZHOU | Man WANG | Guang-ming ZHANG | Shao-fu LI, Pages 393-400
- **Microstructure Evolution and Precipitation Behavior of 0Cr16Ni5Mo Martensitic Stainless Steel during Tempering Process**
Wu-hua YUAN | Xue-hui GONG | Yong-qing SUN | Jian-xiong LIANG, Pages 401-408

معرفی سایت های مرتبط با مهندسی مواد

● آموزش مباحث مرتبط با مهندسی مواد با استفاده از روش تعاملی، تحت نظارت دانشگاه لیورپول با همکاری مجموعه‌ای از دانشگاه‌های انگلستان.

www.matter.org.uk

● آموزش مجازی مباحث مرتبط با علم مواد به کوشش دانشگاه کمبریج با همکاری دانشگاه‌ها و دیگر مراکز مرتبط با علم مواد در انگلستان.

www.doitpoms.ac.uk

● جزوه‌های درسی دانشگاه MIT آمریکا در تمام رشته‌ها از جمله مهندسی مواد

ocw.mit.edu/courses/find-by-department

● آموزش مبانی شبیه سازی ریزساختار به روش میدان فازی و معرفی نرم افزار شبیه سازی ریزساختار PhasePot

www.phasepot.com

● بانک اطلاعاتی خواص فیزیکی و مکانیکی فلزات و آلیاژها

www.matweb.com

● بانک اطلاعاتی، آموزشی و محاسباتی علوم مختلف

www.wolframalpha.com

معرفی کتاب

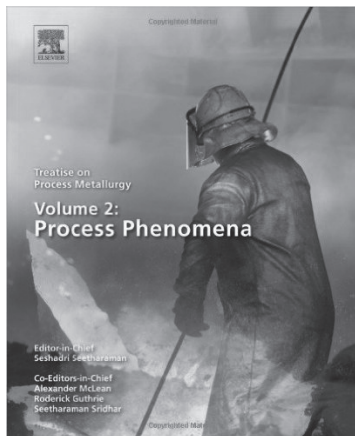

عنوان کتاب: رساله فرآیند متالورژی، جلد اول؛ پدیده فرآیند

عنوان به انگلیسی: Treatise on Process Metallurgy, Volume 1: Process Fundamentals

نویسنده: Seshadri Seetharaman

سال نشر: ۲۰۱۴

معرفی:

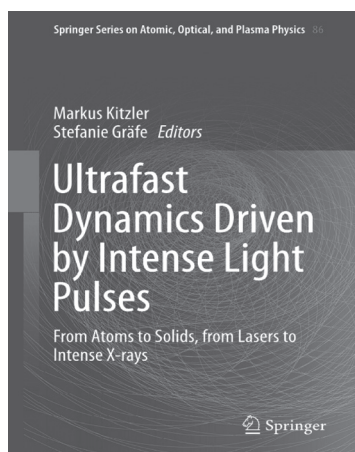
“رساله فرآیند متالورژی” شامل سه جلد است که جلد اول آن مربوط به اصول فرآیند، فرآیندهای استخراج و پالایش می‌باشد. این کتاب تحت یک تجدید نظر عمده چاپ و نشر شده است. از ویژگی‌های این کتاب می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد: ترکیب مرتبط‌ترین تحولات معاصر در فرآیند متالورژی، کمک به متالورژیست‌ها برای پیش‌بینی تغییرات و عواقب و ایجاد یا تغییر هر فرآیند گسترش یافته.

عنوان کتاب: پیشرفت در شکل‌دهی فلزات: سیستم متخصص در فرم‌دهی (سری فنرها در علم مواد)

عنوان به انگلیسی: Advances in Metal Forming: Expert System for Metal Forming Springer Series in Materials Science

نویسنده: Rahulkumar Shivajirao Hingole

سال انتشار: ۲۰۱۴

معرفی:

این کتاب جامع شرحی روشن از تئوری و کاربردهای شکل‌دهی پیشرفته فلزات ارائه داده و بحث مفصلی از فرآیندهای شکل‌دهی ویژه مانند کشش عمیق، آلیاژها، آسیاب و خم‌کاری اکستروژن فراهم می‌کند. نویسنده بر تحولات اخیر فناوری شکل‌دهی فلزات تمرکز دارد و تکنیک‌های سیستم تخصصی جدید و قدرتمند و دقیق را برای حل مسائل مهندسی پیشرفته در شکل‌دهی فلزات توضیح می‌دهد. علاوه بر این، اصول اولیه سیستم‌های تخصصی، اهمیت و کاربردهای آنها برای فرآیندهای شکل‌دهی فلزات، تجزیه و تحلیل فرآیندهای فلزکاری به کمک کامپیوتر، تحلیل شکل‌پذیری، مدل‌سازی ریاضی و مطالعات موردی فرآیندهای منحصربه‌فرد نیز ارائه شده‌اند.

بین‌المللی سمینارهای

No	Title	Location	Date	Organization
1	Steel Success Strategies XXXI	New York , USA	13 - 15 June 2016	MetalBulletin Events
2	Secondary Steelmaking Refractories – A Practical Training Seminar	Alabama	10 - 13 Oct 2016	AIST
3	The Making, Shaping and Treating of Steel: 101	Indiana	11 - 13 Oct 2016	AIST
4	Continuous Casting – A Practical Training Seminar	Tennessee	17 - 20 Oct 2016	AIST
5	MS&T16 — The Materials Science & Technology Conference and Exhibition	Utah	24 - 27 Oct 2016	AIST, ASM, TMS
6	Modern Electric Furnace Steelmaking - A Practical Training Seminar	Alabama	06 - 10 Feb 2017	AIST

داخلی سمینارهای

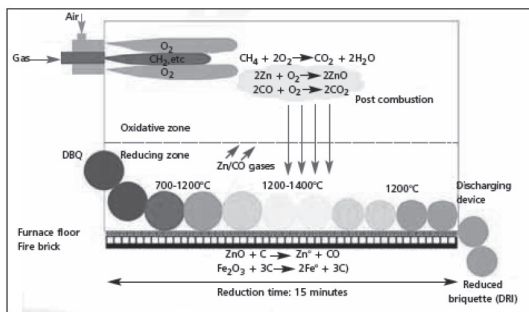
پایگاه اینترنتی	زمان	عنوان	ردیف
www.tepco.ir	۲۲ و ۲۳ خرداد ماه ۱۳۹۵	سومین همایش ملی تکنولوژی های نوین در شیمی، پتروشیمی و نانو ایران	۱
www.ehconf.com	۳۰ و ۳۱ تیر ماه ۱۳۹۵	چهارمین کنفرانس بین المللی مهندسی و علوم انسانی	۲
www.cmat.ir	۵-۶ مهر ماه ۱۳۹۵	سیزدهمین همایش علمی دانشجویی مهندسی مواد و متالورژی	۳
www.conf.isc.gov.ir/nano2016	۲۸-۲۹ مهر ۱۳۹۵	دومین کنفرانس ملی فیزیک نانو و فرامواد: از شبیه سازی تا صنعت	۴
www.icopmas.pmo.ir	۱۰-۱۲ آبان ۱۳۹۵	دوازدهمین همایش بین المللی سواحل و بنادر و سازه های دریایی	۵

فرآوری غبار EAF در کوره بستر گردان - تثبیت شده یا تثبیت نشده؟^۱

ترجمه: محمدحسین نشاطی

شرکت فولاد آلیاژی ایران

واکنش‌های فرآیندی در RHF برای بازیابی روی و آهن از غبار EAF.

کوره ولز برای فرآوری غبار EAF

غبار EAF برای بازیابی فلز روی توسط فرآیند کوره ولز از آغاز دهه ۱۹۸۰، عمدتاً در آمریکا، ژاپن و اروپا بازیافت شده است. دو عامل مطلوب در استفاده از کوره ولز برای این منظور وجود دارند که عبارتند از:

- شباهت غبار EAF به پسماند آبخوئی کارخانه تولید روی

- در دسترس بودن کوره‌های ولز بدون استفاده که پس از پیاده‌سازی تجاری سایر فرآیندهای عملیاتی برای بازیافت روی از پسماندهای آبخوئی^۲ زیاد شده بودند.

این تکامل در مقاله‌ای توسط RKola تحت عنوان "رنسانس کوره گردان" در سال ۱۹۸۰، در دویسبورگ، آلمان (محل اولین عملیات فرآوری غبار EAF در کوره ولز) ارائه شده است.

۱- این متن ترجمه کامل مقاله زیر است:

EAF dust processing in a rotary hearth furnace - Proven or unproven? Steel Times International, September 2012.

^۲ Rotary Hearth Furnace

^۳ leach

این مقاله به بررسی تاریخیچه کوره بستر گردان (RHF)^۱ به عنوان راهی برای بازیابی فلز از غبار فولادسازی یا از سنگ معدن می‌پردازد و نتیجه‌گیری می‌کند که تنها عملیات موفق تا به امروز برای فرآوری غبار فولاد ضد زنگ است، زیرا فلزات بازیافتی از ارزش بالایی برخوردار بوده و درآمد حاصل از بازیافت آلیاژهای نیکل، کروم و بیش از هزینه‌های مربوط به فرآوری غبار می‌باشد.

از دهه ۱۹۸۰ زمانی که فرآوری غبار EAF فولاد کربنی آغاز شد، عموماً از کوره ولز استفاده شده است. این اولین فرآیندی بود که به این منظور به کار گرفته شد و از متداولترین فرآیندهای عملیاتی است. در همین مدت، صنعت فرآوری غبار EAF از صفر تا ۲/۸۵ میلیون تن در سال رشد کرده است. بیش از ۸۰٪ این مقدار در کوره ولز فرآوری می‌شود. تکنولوژی ولز به طور مداوم هم از نظر فنی و هم از نظر متالورژیکی بهبود یافته است و منتج به بالا رفتن کارآئی، افزایش ظرفیت، کاهش هزینه و کاهش اثرات زیست محیطی گردیده است. با این حال، این دستاوردها بررسی فرآیندهای دیگر با هدف ارتقاء فرآیند ولز را متوقف نساخته است. بسیاری از این گزینه‌ها شکست خورده‌اند. یکی از این تکنولوژی‌های شکست خورده استفاده از کوره بستر گردان (RHF) بود. با این حال، ده سال پس از آخرین تلاش، این فرآیند دوباره در حال جلب مشتری به عنوان جایگزین امیدوارکننده کوره ولز است. اما، تاریخ گذشته عملیات تجاری و تجزیه و تحلیل عمیق فرآیند RHF، پرسش‌هایی را در مورد توانایی این تکنولوژی برای جایگزینی کوره ولز در عملیات تجاری برانگیخت.

جدول ۱- مقدار تولید و بازیافت غبار EAF در سال ۲۰۱۰ (میلیون تن در سال).

تولید جهانی فولاد خام	تولید فولاد با EAF		تولید غبار EAF		بازیافت غبار EAF		بازیافتی با کوره ولز	
	Mt	%	Mt	Kg/t	Mt	%	Mt	%
۱۴۱۴	۴۳۰	۳۰	۷,۱	۱۵-۱۸	۲,۸۵	۴۰	۲,۳	۸۰

جدول ۳- تعداد کوره های ولز فرآوری غبار EAF

جمع	سایر	ژاپن	SEA	جامعه اروپا	آمریکای شمالی
۴۱+	۶+	(۴)	۵	۱۷	۹
۸	۲	-	۲	۱	۳
۴۹+	۸+	۸+	۷	۱۸	۱۲

فرض متوسط ۶۰ هزار تن در سال، آنگاه ظرفیت جهانی در حدود ۳ میلیون تن در سال است، که با جدول ۱ همخوانی دارد. این ارقام نشان می‌دهند که کوره ولز نه تنها به خوبی تثبیت شده، بلکه تا حد زیادی فرآیند غالب برای فرآوری غبار EAF است. این فرآیند به عنوان "بهترین تکنولوژی موجود (BAT)" نیز معتبر است. این کوره می‌توان بدون بیرون‌ریزی ضایعات تخلیه شده و انتشار گازهای آلاینده در حد کمتر از محدوده مقررات کار کند. سرباره آهن‌دار کوره ولز از نظر زیست محیطی پایدار است و الزامات بین‌المللی اکوتوکسیته را برآورده می‌سازد. از این رو، برای ساخت جاده و سایر کاربردهای ساختمانی مناسب است. با وجود سابقه طولانی پیشرفت‌های فنی، عملکرد زیست محیطی و اقتصادی، که به طور مستمر آینده کوره ولز را به بازیافت غبار EAF گره می‌زند، جستجو برای یک فرآیند جایگزین بالقوه نیز قوت می‌گیرد.

سایر فرآیندهای فرآوری غبار EAF

فرآیندهای متعددی بجز فرآیند کوره ولز برای فرآوری غبار EAF بکار گرفته شده‌اند. وضعیت آنها از موارد شکست خورده قبلی، تا موارد تجاری فعلی،

امروزه بازیافت غبار EAF به صورت یک صنعت مؤثر و خوبی رشد کرده، در سال ۲۰۱۰ مقدار ۲/۸۵ میلیون تن غبار EAF را فرآوری نمود، که بیش از ۸۰٪ آن (۲/۳ میلیون تن) با فرآیند کوره ولز (جدول ۱) انجام شد. این تکامل را می‌توان به چند عامل نسبت داد: اجرای قوانین زیست محیطی ممانعت کننده یا جریمه کننده دفع غبار EAF به عنوان زباله‌های خطرناک در محل‌های دفن زباله؛ سرعت رشد زیاد تولید فولاد توسط EAF و قیمت بالاتر فلزات. علاوه بر این، از آنجا که اکنون فقط بیش از ۴۰٪ از غبار EAF تولید شده در جهان بازیافت می‌شود، فرصت رشد بیشتر وجود دارد. جدول ۲ نشان می‌دهد که فرصت‌های رشد به طور نامنظم در سراسر جهان توزیع شده است. با این حال، این فرصت‌ها با محدودیت‌های

جدول ۲- توزیع جهانی غبار EAF بازیافتی (۲۰۰۹)، به روز رسانی شده تا سال ۲۰۱۱ (%).

توزیع بازیافت غبار	بازیافت غبار	تولید غبار
۴۴,۰	۹۸	۲۰
۱۴,۳	۸۰	۸
۳۴,۳	۹۰	۱۷
۷,۴	۶	۵۵
۱۰۰	۴۴,۶	۱۰۰

حداقل مقدار روی قابل فرآوری (بیشتر از ۱۵٪)، مکان‌های دور و پراکنده، هزینه‌های حمل و نقل، فقدان مقررات یا سایر نیروهای محرک، و در دسترس بودن گزینه محل‌های دفن زباله‌ها محدود می‌شوند.

تعداد کوره‌های ولز در حال کار در جهان برای فرآوری غبار EAF حدود ۵۰ کوره است، با محدوده ظرفیت بین ۴۰ هزار تا ۱۲۰ هزار تن در سال (جدول ۳). با

و مواردی که در مراحل اولیه توسعه هستند را در بر می‌گیرد. فرآیندهای هیدرومتالورژیکی پیشنهاد شده موفق نبوده‌اند زیرا با توجه به حضور فریت، فرآیند پیرومتالورژیکی مکمل مورد نیاز خواهد بود. فرآیندهای پیرومتالورژیکی جایگزین قابل دسترس تجاری برای

فرآوری غبار EAF و سایر پسماندهای اکسید آهن در جدول ۴ فهرست شده‌اند. این جدول شامل فرآیندهای مورد تلاش در آمریکانمی‌شود زیرا آنها قبلاً برای انطباق با مقررات اعلام شده EPA شکست خورده‌اند.

جدول ۴- فرآیندهای پیرومتالورژیکی برای فرآوری غبار EAF به غیر از کوره ولز.				
فرآیند	تأمین کننده تکنولوژی	محصول		
		آهن	روی	
Rotary Hearth Furnace (RHF)	کوره بستر گردان	Inmetco, Kobeleo, Nippon Steel Eng, P Wurth, ZincOx	DRI/HBI	CZO
Multiple Hearth Furnace (MHF)	کوره گردان چند بستری	P Wurth	چدن خام	CZO
Low Shaft Furnace (MF)	کوره ستونی کوتاه	Mitsui	سرباره	CZO
Oxycupola Furnace	کوره اکسی کوپل	Kuttner / TKS	چدن خام	غبار کم عیار
Submerged Plasma Arc Furnace	کوره قوس پلاسمای غوطه ور	ScanArc	سرباره	CZO
Flash Smelting Processes: Flame Cyclone/Contop	فرآیندهای ذوب فلش: سیکلون مشعل دار/ کانتاپ	HRD/VAI	سرباره	CZO
PIZO (Pig Iron, Zinc Oxide) Induction Furnace	پیزو (چدن خام، اکسید روی) کوره القایی	Heritage Environmental	چدن خام	CZO

CZO = Crude Zinc Oxide

اکثر فرآیندهای ذکر شده در جدول ۴ به استثنای فرآیند Contop، که چند سال کارخانه نیمه تجاری خود را تعطیل کرد و فرآیند PIZO، که عملیات خود را یک سال پیش و بعد از یک آتش‌سوزی متوقف کرد در حال استفاده تجاری می‌باشند. فرآیند Oxycup، که در اصل برای فرآوری غبار EAF توسعه یافته، تا به حال کاربرد خود را به پسماندهای کم عیار مجتمع‌های یکپارچه تولید فولاد محدود کرده است. به استثنای کوره بستر گردان، سایر فرآیندهایی که هنوز هم در حال کارند بیش از یک یا دو واحد تجاری ندارند. نتایج این تکنولوژی‌ها نشان می‌دهند:

- فرآیند کوره ستونی شرکت Mitsui فرآیند پر هزینه‌ای است.

- سیکلون مشعل دار دارای پیچیدگی فنی بالا است.

- کوره چند بستری در مراحل اولیه توسعه است.

- کوره قوس پلاسمای غوطه‌ور دارای مصرف برق بالا و ظرفیت کم است.

سرنوشت تجهیزات کوره قوس پلاسمای غوطه‌ور، متعلق به شرکت ScanArc AB و بکار گرفته شده برای تولید توسط کارخانه Hoyanger، نروژ، که در آن انرژی ارزان در دسترس است، پس از اینکه شرکت ERAS AS در سال ۲۰۱۱، به دلیل ادامه زیان ناشی از عدم توانایی برای تولید به میزان بهتر از ۵۰٪ ظرفیت آن فروخته شد که ظاهراً به دلیل عدم دسترسی به غبار EAF با نرخ مقرون به صرفه می‌باشد نامشخص است.

علاوه بر فرآیندهای ذکر شده در جدول ۴، فرآیند^۱ TSL

¹ Top Submerged Lance

، که می‌تواند با و یا بدون بازیابی آهن (Ausiron) کار کند، هنوز در مراحل اولیه کاربرد تجاری است. از بین فرآیندهای پیرومتالورژیکی جایگزین مندرج در جدول ۴، یک تکنولوژی که در حال حاضر بالاترین توجه را به عنوان جایگزین بالقوه برای کوره ولز به خود جلب کرده است، فرآیند کوره بستر گردان (RHF) است. یک کارخانه جدید با ظرفیت ۲۰۰ هزار تن در سال، بنام KRPI، در کره جنوبی توسط ZincOx نصب شده است که راه‌اندازی گرم آن در سه ماهه اول ۲۰۱۲ انجام گرفت. علاوه بر این، تعدادی از کاربردهای تجاری RHF برای تولید در طی بیست سال گذشته وجود داشته است، برخی برای غبار فولاد کربنی، برخی برای غبار فولاد ضد زنگ، اما تعداد به مراتب بیشتر از شارژ غبار کم عیار حاوی روی مجتمع‌های یکپارچه تولید فولاد استفاده می‌کنند. متأسفانه نمی‌توان همه واحدهای RHF را که اطلاعات عملکردی آنها موجود است (در حدود یک سوم از کل) به عنوان عمل‌کنندگان بسیار عالی لحاظ کرد.

بازیابی آهن از غبار EAF

همانطور که از جدول ۴ قابل مشاهده است، برخی از فرآیندهای غبار EAF آهن را به عنوان یک محصول فرعی بازیافت می‌کنند، در برخی دیگر، همانند فرآیند کوره ولز آهن سربراره‌گیری می‌شود. بدین ترتیب این سوال مطرح می‌شود که آیا فرآیند غبار EAF که در آن آهن بازیافت می‌شود منفعت اقتصادی بیش از فرآیندی که در آن آهن با سربراره دفع می‌شود ارائه می‌کند؟ بازیابی آهن احتمالاً با توجه به هزینه‌های اضافه شده برای دستیابی به گریدهای مناسب DRI از نظر اقتصادی مطلوب است و به دلیل احتمال آلودگی با مس، قلع و نیکل که ممکن است در غبار وجود داشته باشند جای بحث دارد.

فرآوری اکسید روی خام (CZO)

در تمام فرآیندهای پیرومتالورژیکی، روی به صورت اکسید روی خام (CZO)، روی متوسط و همچنین حاوی

سرب، کادمیوم، هالیدها و اکثر قلیاها، بازیافت می‌شود. یک مرحله پیش‌فرآوری CZO برای حذف هالیدها و قلیاها قبل از آبتشویی در کارخانه تولید روی یا برای بازیابی مستقیم پیرومتالورژیکی فلز روی در کندانسور روی ضروری است.

هیچیک از کارخانه‌های تجاری غبار EAF در آمریکا و جاهای دیگر هالیدهای کمی نداشتند، و آزمایش غبار EAF در کارخانه پایلوت Kakogawa METI نیز هالید محتوی زیادی را نشان داد. یک ادعای ZincOx این است که CZO از فرآیند ZincOx را می‌توان توسط آبتشویی قلیایی به طور کامل عاری از هالیدها کرد که هنوز اثبات نشده است.

سابقه توسعه فرآیند RHF

کوره بستر گردان در گذشته برای تعدادی از کاربردها مورد استفاده قرار گرفته، اما تنها به تازگی از آن برای بازیابی مواد آهن دار استفاده شده است. خلاصه ای از تاریخچه استفاده از آنها به شرح زیر است:

- در سال ۱۹۷۸، شرکت Inmetco اولین عملیات در مقیاس تجاری با کوره RHF را برای بازیافت غبار فولاد ضد زنگ Ellwood City، PA (۵۰ هزار تن در سال) آغاز کرد.

- راه‌اندازی کارخانه نمایشی RHF Fastmet در Kakogawa (ژاپن) در سال ۱۹۹۵ توسط شرکت‌های کوبه استیل / میدرکس، عمدتاً برای پسماندهای کم عیار حاوی روی کارخانه‌های فولاد.

- از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۸، نسل جدیدی از عملیات تجاری RHF Fastmet توسط شرکت‌های کوبه استیل / میدرکس، در شرکت نیپون استیل (Hirohata.Kimitsul) و توسط شرکت Nippon Engineering در شرق آسیا با تمرکز بر پسماندهای مجتمع‌های یکپارچه تولید فولاد برای بازیابی آهن به صورت مناسب جهت بازیافت در کوره بلند.

- راه‌اندازی کارخانه بزرگ نمایشی برای بازیافت غبار BOF که بودجه آنرا اتحادیه اروپا تأمین کرده در شرکت Lucchini SpA در Piombino (ایتالیا). شکست به عنوان

¹ Crude Zinc Oxide

این ۲ واحد از ۵۰-۴۰٪ ظرفیت طراحی شده فرا نرفته‌اند.

RHF برای پسماندهای آهن حاوی روی

خلاصه عملکرد تجاری واحدهای RHF بحث شده در بالا به شرح زیر می‌باشد:

• فرآوری غبار EAF فولاد کربنی

- دو کارخانه در آمریکا، واقع در Blytheville و جکسون، به دلیل طراحی کارخانه و ناکارآمدی در مهندسی تجهیزات عملکرد بسیار ضعیفی داشته‌اند که منجر به کاهش آماده‌بکاری کارخانه، تولید کم و نتایج فاجعه بار اقتصادی گردید. هر دو کارخانه تعطیل شده‌اند.

- کارخانه Asahi اندازه بسیار کوچکی دارد و ظاهراً برای راه‌اندازی کامل به بیش از دو سال نیاز دارد، با نشانه‌ای از مقدار قابل توجه هالید محتوی در CZO.

- به نظر نمی‌رسد واحد پابلوت Kobe METI بر اساس و پایه مستمر تجاری کار کرده باشد، و نتایج وجود مقدار زیادی هالید در CZO (۱۶-۱۵٪) را نشان می‌دهند، و DRI نامرغوب با ۸۰٪ از اکسید آهن است که با توجه به

فرآیند RHF Fastmet مورد استفاده برای بازیابی آهن از ضایعات کارخانه برای بازیافت در کوره بلند

مقدار گانگ (باطله) محصول تنها شامل حدود ۴۰٪ آهن به عنوان فلز است.

• فرآوری غبار EAF فولاد ضد زنگ

- دو کارخانه RHF برای فرآوری غبار EAF فولاد ضد زنگ، Inmetco و Hikari، ظاهراً به دلیل سودآوری و کم و بیش نرخ‌های طراحی شده همچنان به کار خود ادامه می‌دهند. با توجه به فرآوری کروم و نیکل پسماند، آن‌ها از قیمت‌های بالای فرو نیکل و فرو کروم بهره‌مند می‌شوند.

- فرآوری غبار مجتمع یکپارچه تولید فولاد

سرمایه‌گذاری تجاری، بازسازی توسط شرکت Paul Wurth در سال ۲۰۱۰، به نام فرآیند RedIron.

• در همین دوران، دو کارخانه برای فرآوری غبار EAF فولاد کربنی راه‌اندازی شد، فرآیند MRT در شرکت Ameristeel (سال ۱۹۹۷، با ظرفیت ۲۴ هزار تن غبار در سال) واقع در جکسون، TN و فرآیند Allmet Nucor در کارخانه Nucor-Yamato Steel (سال ۱۹۹۸، با ظرفیت ۸۰ هزار تن غبار در سال) واقع در AR Blytheville که هر دو از نظر فنی و تجاری شکست خوردند.

• بعدها، دو واحد کوچک در ژاپن نصب شد، اولی در کارخانه NSSC Hikari در شرکت نیپون استیل (سال ۲۰۰۱، با ظرفیت ۲۵ هزار تن در سال) برای غبار فولاد ضد زنگ و دومی در کارخانه Ashari Kyogyo (سال ۲۰۰۷، با ظرفیت ۱۰ هزار تن در سال) برای غبار EAF فولاد کربنی. هیچ اطلاعاتی در مورد عملکرد این دو واحد در دسترس نیست.

• شرکت کوبه استیل، با پشتیبانی وزارت اقتصاد، تجارت و صنعت (METI) ژاپن، یک واحد پابلوت برای فرآوری غبار EAF نصب کرد (سال ۲۰۰۵، با ظرفیت ۲۰ هزار تن در سال).

• پیشرفت‌های بیشتر در آمریکا شامل یک واحد بزرگتر در شرکت Rouge Steel واقع در MI، Dearborn برای پسماندهای مجتمع‌های یکپارچه تولید آهن (سال ۱۹۹۹، با ظرفیت ۳۰۰ هزار تن ضایعات اکسیدی در سال. بهترین نتیجه آن کارخانه رسیدن به ظرفیت ۵۰٪ بود و پس از دو سال به دلایل اقتصادی متوقف شد.

• یکی از کاربردها برای فرآوری نرمه‌های سنگ آهن توسط شرکت SDI^۱ در یک کارخانه خود (IDI^۱) واقع در باتلر، IN (سال ۱۹۹۹، با ظرفیت ۵۰۰ هزار تن چدن خام در سال) استفاده از فرآیند RHF Fastmet پس از کوره قوس الکتریکی غوطه‌ور (SAF) است و اخیراً، در کارخانه Mesabi Nugget شرکت SDI واقع در Hoyt Lakes, MN (سال ۲۰۱۰، با ظرفیت ۵۰۰ هزار تن ناگت آهن در سال) از فرآیند به تازگی توسعه یافته ITmk3 شرکت کوبه استیل، برای تولید چدن خام به شکل ناگت استفاده می‌کند. از هنگام راه‌اندازی هیچیک از

^۱ Steel Dynamics Inc.

^۲ Iron Dynamics Inc.

به سختی هرگونه اطلاعات در مورد عملکرد واقعی موجود است. هر جا که داده‌ها در دسترس هستند، میزان تولید واقعی کمتر از ظرفیت طراحی شده و درجه فلزی DRI و روی زدائی زیر هدف است.

- شرکت Rouge Steel موفق به تولید بیش از حدود ۵۰٪ از ظرفیت طراحی شده RHF نشده است. پس از توقف تولید در سال ۲۰۰۰، شرکت ZincOx در سال ۲۰۱۰ تجهیزات را خریداری نمود و پس از نوسازی در کارخانه KRPI در Cheonbuk، کره جنوبی، نصب کرد.

• کاربرد RHF در تولید آهن

هدف تولید آهن مناسب برای استفاده در کارخانه ذوب الکتریکی بوده است.

- واحد DRI RHF در کارخانه IDI، به دلیل عملکرد غیراقتصادی، توسط شرکت مادر، SDI متوقف شد. در سال ۲۰۰۳، این واحد پس از نصب و راه اندازی تجهیزات جدید بریکت سازی گرم DRI دوباره راه اندازی شد. عملکرد این واحد در طی ده سال عمر عملیاتی خود هرگز از حدود نصف ظرفیت طراحی شده فراتر نرفته است. این واحد در حال حاضر پوسته های اکسیدی نورد از شرکت SDI و سایر کارخانه های نورد را با ذوب بعدی DRI در SAF، برای بازیافت آهن از دست رفته در پوسته های نوردی فرآوری می کند.

- کارخانه Mesabi Nugget هنوز در حال تلاش برای حل مشکلات مربوط به حداکثر مقدار تولید فصلی که در سه ماهه اول سال ۲۰۱۲ تنها به ۴۵٪ ظرفیت طراحی شده رسید می باشد. اصلاحاتی بر روی سیستم انتقال گاز خروجی برای جلوگیری از وقوع انفجار دیگری مشابه مورد دسامبر ۲۰۱۱ انجام گرفت، و تغییراتی در روش کار بستر کوره برای بهبود در زمان آنلاین انجام شد.

به طور خلاصه، در آمریکا، از شش واحد RHF، سه تا برای عملکرد پایین بسته شده اند، یکی نقش خود را تغییر شده است، و یکی دیگر، در حالی که با عملکرد پایین مبارزه می کند، با توجه به تمایل مالک، SDI، که به لحاظ مالی این پروژه را پشتیبانی می کند هنوز هم به کار خود ادامه می دهد. فقط یکی، واحد فرآوری غبار EAF فولاد ضد زنگ شرکت Inmetco، به سودآوری، با

درآمدی به اندازه کافی بزرگ برای جذب هزینه های قابل توجه عملیاتی دست یافته است. واضح است که این حاشیه سود و حتی کمتر برای فرآوری غبار EAF فولاد کربنی و همینطور برای پسماندهای مجتمع های یکپارچه تولید فولاد قابل حصول نیست.

در ژاپن و سایر کشورهای آسیایی، هیچ یک از واحدهای فرآوری غبار هیچ اطلاعاتی در مورد عملکرد واقعی منتشر نکرده اند. در اکثر کارخانه های ژاپنی محصول DRI یا HBI تولید شده به این روش به کوره بلند که در آن درجه فلزی پایین تر چندان مشکلی ندارد برگردانده می شود. فلسفه غالب این است که، به خاطر حفاظت از محیط زیست و منابع، صنعت آهن و فولاد، انتخاب کمی دارد اما برای جذب هزینه های بازیافت، مواد زائد بخشی از کسب و کار می باشند.

نتیجه گیری

- کاربرد RHF برای فرآوری غبار EAF فولاد کربنی تاکنون به صورت تجاری شکست خورده است. از گزارش های اخیر وضعیت در ماه آگوست ۲۰۱۲ توسط شرکت ZincOx در کارخانه KRP که در حال حاضر پس از حدود ۶ ماه از زمان راه اندازی با ۵۰٪ ظرفیت کار می کند، دلیل اندکی وجود دارد برای اینکه انتظار داشت سرنوشت آن بهتر از دیگر فرآیندهای RHF خواهد بود.

- کاربردهای RHF برای غبار EAF فولاد ضد زنگ تنها فرآیندهای تجاری موفق بوده اند به دلیل هزینه های بالای فرآیندهای جایگزین و درآمد بالای محصول.

- استفاده از RHF برای پسماندهای مجتمع یکپارچه تولید فولاد شده است به خوبی مستند نشده، و در چند مورد استثنا که اطلاعات آنها موجود است، عملکرد نامطلوب می باشد.

- صرف وجود بیش از یک دوجین واحد RHF در آسیا برای اثبات سودآوری کارخانه کافی نبوده، و تا زمانی که اطلاعات کافی در عملکرد واقعی ارائه نشود کفایت نخواهد کرد.

- استفاده از واحد RHF برای سنگ آهن، در دو کارخانه در مقیاس تجاری در آمریکا کمتر از استاندارد بوده است.

برگزاری دوره‌های آموزشی انجمن آهن و فولاد ایران

کمیته آموزش انجمن آهن و فولاد ایران بمنظور شناخت هرچه بیشتر نیازها و استعدادهای واحدهای صنعتی و گسترش امر آموزش آمادگی خود را در برپایی دوره‌های آموزشی - کاربردی در زمینه‌های مختلف آهن و فولاد اعلام می‌دارد. لذا از کلیه مسئولان و صاحبان صنایع که علاقمند به برگزاری دوره‌های آموزشی که تاکنون از طرف انجمن ارائه شده و یا دوره‌های آموزشی خاص دیگری که مورد نیاز آن مؤسسه است تقاضا می‌گردد از طریق تکمیل فرم زیر این انجمن را مطلع فرمایند. بدیهی است دوره‌های پیشنهادی از طرف متقاضیان قابل بررسی و اجراست.

فرم درخواست برگزاری دوره‌های آموزشی توسط انجمن آهن و فولاد ایران

بدینوسیله اینجانب	درخواست برگزاری ☐ دوره آموزشی یا ☐ سمینار
در زمینه	را دارم.
نام و نام خانوادگی:	سمت: .....
آدرس مؤسسه:	نام مؤسسه: .....
تلفن:	نمابر: .....
	امضاء و تاریخ: .....

بسته‌های آموزشی انجمن آهن و فولاد ایران

بسته خوردگی

ردیف	عنوان دوره	تعداد روزهای برگزاری (هر روز ۸ ساعت می‌باشد.)
۱	بازرسی رنگ و پوشش	۳
۲	بازرسی خوردگی در صنایع	۳
۳	روشهای کنترل و بازرسی خوردگی فلزات در صنعت	۳
۴	طراحی و انتخاب مواد مقاوم به خوردگی	۳
۵	حفاظت کاتدی و آندی	۳
۶	پایش و مانیتورینگ خوردگی	۳
۷	اصول خوردگی و انواع آن	۳
۸	کنترل خوردگی و رسوب دیگ‌های بخار آب و داغ	۳

بسته ریخته‌گری

ردیف	عنوان دوره	تعداد روزهای برگزاری
۱	روش‌های متداول ریخته‌گری	۳
۲	روش‌های نوین در ریخته‌گری شامل: ریخته‌گری به روش نیمه جامد، ریخته‌گری به روش لاست فوم، ریخته‌گری زاماک، شمش‌ریزی	۳
۳	طراحی سیستم‌های راهگاهی و تغذیه‌گذاری در قطعات ریختگی	۳
۴	بررسی عیوب ریخته‌گری شامل: ذوب و ریخته‌گری، بررسی عیوب ریخته‌گری در ماسه، بررسی عیوب قطعات ریختگی آهنی / چدن و فولاد، بررسی عیوب در شمش‌ها	۲
۵	کنترل و کاهش ضایعات در ریخته‌گری	۲

بسته مهندسی سطح

ردیف	عنوان دوره	تعداد روزهای برگزاری
۱	انواع روش‌های عملیات حرارتی سخت کردن سطح فولاد	۳
۲	تکنولوژی پاشش حرارتی، HVOF	۱
۳	بازرسی قطعات فرسوده و سایش یافته تحت عنوان مکانیزم‌های سایش و تخریب‌های سایشی در قطعات فولاد	۲
۴	بررسی سایش قطعات مورد استفاده در معادن و صنایع سیمان	۲
۵	بررسی سایش قطعات مورد استفاده در صنایع مختلف (معادن، سیمان، ریلی و ...)	۲
۶	روش‌های استاندارد کنترل کیفیت پوشش‌های صنعتی	۲
۷	بهبود و ارتقاء خواص سطحی فولادهای کم آلیاژی با استفاده از روش نیتروژن‌دهی پلاسمایی به کمک شبکه‌های فعال فلزی	۳

بسته ارزیابی خواص مکانیکی مواد و شکل‌دهی

ردیف	عنوان دوره	تعداد روزهای برگزاری
۱	روش‌های شکل‌دهی فلزات	۲
۲	Sheet Metal Forming (شکل دادن ورق‌های فلزی)	۲
۳	بررسی عیوب ورق‌های نوردی گرم	۱
۴	آنالیز تخریب در قطعات صنعتی	۱
۵	خواص مکانیکی مواد	۱
۶	آزمایش‌های خواص مکانیکی مواد	۱

بسته جوشکاری

ردیف	عنوان دوره	تعداد روزهای برگزاری
۱	شناخت مواد مصرفی جوشکاری و انتخاب آن	۲
۲	بازرسی جوش ۱	۵
۳	بازرسی جوش ۲	۵
۴	بازرسی جوش چشمی	۳
۵	بازرسی جوش لوله	۳
۶	عیوب جوش و علل پیدایش آن	۱
۷	پچیدگی در قطعه جوش و راه های پیشگیری	۱
۸	سوپروایزر اجرایی piping (اجرا، طراحی، جوش، دفتر فنی، QC، عایق و رنگ)	۲
۹	آزمایش های غیرمخرب: آزمون دوره UT، دوره PT، آزمون دوره RTI (I, II), MT	آزمون دوره UT: ۳ روز آزمون دوره PT: ۱ روز آزمون دوره MT: ۱ روز RTI (I, II): ۵ روز
۱۰	بازرسی و کنترل کیفیت	۵
۱۱	بازرسی مخازن تحت فشار	۳
۱۲	عملیات حرارتی در جوشکاری	۲
۱۳	متالورژی جوشکاری و جوشکاری فولادهای زنگ نزن	۲

بسته روش های آنالیز مواد

ردیف	عنوان دوره	تعداد روزهای برگزاری
۱	پرتونگاری صنعتی	۴
۲	متالوگرافی شامل: متالوگرافی نوری، متالوگرافی الکترونی	۲
۳	متالوگرافی کمی و کیفی آلیاژهای آهنی	۱
۴	متالوگرافی کمی و کیفی آلیاژهای غیر آهنی	۱
۵	آنالیز کمی شامل: کوانتومتری، اسپکترومتری	۱
۶	روش های نوین آنالیز مواد	۲

بسته استاندارد

ردیف	عنوان دوره	تعداد روزهای برگزاری
۱	شناخت و ارزیابی عیوب ناشی از فرایندهای ساخت بر طبق استانداردهای مهم بین المللی	۲
۲	آشنایی با استانداردهای کارخانه، ملی، منطقه ای و بین المللی	۳
۳	اصول استاندارد کردن و تدوین استانداردها	۳

بسته ذوب

ردیف	عنوان دوره	تعداد روزهای برگزاری
۱	تولید چدن در کوره بلند	۱
۲	تکنولوژی ذوب فولادهای آلیاژی در کوره های قوس الکتریکی	۲

بسته شناسایی و انتخاب مواد

ردیف	عنوان دوره	تعداد روزهای برگزاری
۱	کلید فولاد	۱
۲	شناسایی فولادها، چدن ها و کاربرد آنها	۲
۳	انتخاب مواد جهت کاربرد در دمای بالا	۱
۴	انتخاب مواد مقاوم به خستگی	۱

بسته انرژی

ردیف	عنوان دوره	تعداد روزهای برگزاری
۱	بهینه سازی مصرف انرژی در صنایع فولاد	۲
۲	مدیریت انرژی (عمومی): - مبانی بهینه سازی مصرف انرژی - بهینه سازی مصرف انرژی در سیستم های حرارتی - بهینه سازی مصرف انرژی الکتریکی - بهینه سازی مصرف انرژی در بویلرها	۶
۳	بهینه سازی مصرف انرژی در سیستم های حرارتی: - بهینه سازی مصرف انرژی حرارتی و مدیریت احتراق - مدیریت انرژی در سیستم های بخار - محاسبات حرارت و فنون اندازه گیری	۶
۴	بهینه سازی مصرف انرژی در سیستم های الکتریکی - بهینه سازی مصرف انرژی الکتریکی و فنون اندازه گیری - بهینه سازی مصرف انرژی در کمپرسورها - بهینه سازی مصرف انرژی در روشنایی و ترانسفورماتورها - مدیریت بار	۶

دوره های آموزش تخصصی مهندسی برق

عنوان دوره	مدت دوره	سطح دوره	سیلابس دوره
دوره تخصصی برق کوره های قوس الکتریکی	۴ روز (۳۲ ساعت)	کارشناس	آشنائی با مشخصه های قوس الکتریکی- کوره های قوس الکتریکی (تاریخچه و آشنائی)- سیستم الکتریکی کوره های قوس (ترانس-راکتور سری- کابل های ارتباطی -الکترودها- سیستم جبران)- سیستم الکتروود رگولیشن- تنظیمات بهینه و موثر سیستم رگولیشن- مصرف الکتروود در کوره های قوس الکتریکی- دلایل شکستن الکتروود و راهکارهای جلوگیری از آن- پارامترهای مؤثر بر مصرف انرژی الکتریکی و روش های افزایش راندمان در کوره های قوس الکتریکی
آموزش نرم افزار Catia	۱۷ روز (۱۴۴ ساعت)	کارشناس	طراحی پیشرفته سطوح- طراحی سطوح به وسیله ابر نقاط- ورفکاری با کتیا- آنالیز مکانیکی- برنامه نویسی ماشین کاری (تراش و فرز)- شبیه سازی حرکتی مکانیزم- ارگونومی و آنالیز ارگونومیک- برنامه نویسی و ماکرونویسی در کتیا
آشنایی با تجهیزات ابزار دقیق و رفع عیب آنها	۳ روز (۲۴ ساعت)	تکنسین	مفاهیم اولیه و مشخصات اصلی تجهیزات ابزار دقیق- حسگرها، مدل ها- اندازه گیری دما- اندازه گیری فشار- روشهای مختلف اندازه گیری دبی- روش های اندازه گیری سطح- اندازه گیری لرزش (ویبره سنجی)- تجهیزات ابزار دقیق هوشمند
سیستم ارتینگ	۳ روز (۲۴ ساعت)	تکنسین کارشناس	تعاریف و مشخصه های سیستم زمین براساس استاندارد- انواع سیستم زمین در شبکه های توزیع- مشخصات استاندارد تجهیزات اتصال سیستم زمین - روشهای اندازه گیری مقاومت اتصال زمین و خاک- روشهای استاندارد ایجاد سیستم زمین براساس شرایط مختلف آب و هوایی در صنایع- آشنائی با روش طراحی سیستم زمین براساس نوع خاک و شرایط آب و هوایی- آشنائی با زمین الکتریکی در نیروگاهها- برگزاری دوره عملی تست مقاومت سیستم زمین و خاک
سامانه های اتوماسیون	۳ روز (۲۴ ساعت)	کارشناس	مقدمه ای بر سیستمهای کنترلی از نظر ساختار اجرایی- مفاهیم اساسی سیستم اتوماسیون- معرفی برخی از اجزای سیستم اتوماسیون- معرفی روش های تبادل اطلاعات در صنعت- سنسورها و سیستم های ابزار دقیق در صنعت
شناخت درایوهای DC و AC	۳ روز (۲۴ ساعت)	کارشناس	آشنایی با مدل های AC - DC (چاپرها)- آشنایی با مدل های AC - DC (اینورترها)- اصول طراحی رگولاتورهای جریان، گشتاور و سرعت در سیستم حلقه بسته کنترلی- روش های کنترل موتورهای DC- روش های کنترل اسکالر موتورهای AC- روش های کنترل برداری موتورهای AC

دوره های آموزش تخصصی مهندسی برق

عنوان دوره	مدت دوره	سطح دوره	سیلابس دوره
شناخت و عیب یابی ترانسفورمورهای قدرت	۳ روز (۲۴ ساعت)	کارشناس	آشنایی با اصول کار و ساختمان ترانس های قدرت- استانداردهای سرویس و نگهداری ترانس های قدرت- شرایط کاری و محیطی ترانس های قدرت - علل عیب و مشکلات در ترانس های قدرت- روش های تست و عیب یابی ترانس های قدرت- آزمایش روغن- مونتورینگ جریان و ولتاژ- سایر روش های تست و عیب یابی (پاسخ فرکانسی- PD- DP- لرزش- نویز)- تست های استاندارد دوره ای ترانس های خشک و روغنی
عیب یابی و پایش موتورهای الکتریکی	۳ روز (۲۴ ساعت)	کارشناس	انواع خطا در موتورها- علل ایجاد خطا در موتورها- روشهای تشخیص خطا- تست های استاندارد موتورها- روشهای پایش موتورها- روشهای مدرن در تشخیص خطای موتورها
فیلترهای هارمونیک	۳ روز (۲۴ ساعت)	کارشناس	آشنایی با اصول عملکرد فیلترهای هارمونیک- انواع فیلترهای پسیو و استانداردهای مربوط به آنها- اصول طراحی فیلترهای پسیو- آنالیز پاسخ فرکانسی شبکه و تاثیر نصب فیلتر- آنالیز حالت های گذرای فیلتر- آشنایی با فیلترهای اکتیو و اصول عملکرد آنها
نرم افزار Digsilent	۴ روز (۳۲ ساعت)	کارشناس	آشنایی با قابلیت های نرم افزار Digsilent- آشنایی با محیط نرم افزار - آشنایی با المانهای موجود در نرم افزار نحوه وارد کردن اطلاعات- ناحیه بندی کردن شبکه قدرت- آنالیز پخش بار- نحوه گزارش گیری از محاسبات- آنالیز اتصال کوتاه متقارن- آنالیز اتصال کوتاه نامتقارن- آشنایی با قابلیت های نرم افزار Digsilent
اصول جایگزینی و انتخاب بهینه موتورهای الکتریکی در صنعت	۳ روز (۲۴ ساعت)	کارشناس	آشنایی با استانداردها و شاخص های کاری موتورهای الکتریکی- پارامترهای محیطی، کار، مصرف انرژی، نوع بار در انتخاب و جایگزینی موتورهای الکتریکی- تست های مربوط به تعیین عمر عایقی ترانسها- مشخصات فنی و محاسبات مربوط به موتورهای مورد استفاده در درایوهای الکتریکی- نحوه محاسبات اقتصادی در برآورد هزینه جایگزینی موتورهای الکتریکی

کمیته آموزش انجمن آهن و فولاد ایران

انشارات آهن و فولاد

ردیف	عنوان	گردآورنده	تاریخ انتشار	مبلغ (ریال)
۱	مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۷۵	دانشکده مهندسی مواد دانشگاه صنعتی اصفهان	مهر ۱۳۷۵	۲۵۰/۰۰۰
۲	مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۷۸	انجمن آهن و فولاد ایران	اردیبهشت ۱۳۷۸	۲۵۰/۰۰۰
۳	مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۷۹	انجمن آهن و فولاد ایران	بهمن ۱۳۷۹	۲۵۰/۰۰۰
۴	مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۸۰	انجمن آهن و فولاد ایران	بهمن ۱۳۸۰	۲۵۰/۰۰۰
۵	مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۸۱	انجمن آهن و فولاد ایران	بهمن ۱۳۸۱	۳۰۰/۰۰۰
۶	مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۸۲	انجمن آهن و فولاد ایران	بهمن ۱۳۸۲	۳۰۰/۰۰۰
۷	مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۸۳	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ۱۳۸۳	۳۰۰/۰۰۰
۸	مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۸۴	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ۱۳۸۴	۳۰۰/۰۰۰
۹	مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۸۵	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ۱۳۸۵	۳۰۰/۰۰۰
۱۰	مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۸۶	انجمن آهن و فولاد ایران	بهمن ۱۳۸۶	۳۵۰/۰۰۰
۱۱	مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۸۷	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ۱۳۸۷	۳۵۰/۰۰۰
۱۲	مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۸۸	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ۱۳۸۸	۳۵۰/۰۰۰
۱۳	مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۸۹	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ۱۳۸۹	۳۵۰/۰۰۰
۱۴	مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۹۰	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ۱۳۹۰	۳۵۰/۰۰۰
۱۵	مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۹۱	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ۱۳۹۱	۴۰۰/۰۰۰
۱۶	مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۹۲	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ۱۳۹۲	۵۰۰/۰۰۰
۱۷	مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۹۳	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ۱۳۹۳	۶۰۰/۰۰۰
۱۸	مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۹۴	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ۱۳۹۴	۷۰۰/۰۰۰
۱۹	Physical Metallurgy of Steel(2001)	Glyn Meyrick - Robert H. wagoner-wei Gan	زمستان ۸۲	۱۰۰/۰۰۰
۲۰	Introduction to the Economics of Structural Steel Work (2001)	The Southern African Institute of Steel Construction	زمستان ۸۲	۱۰۰/۰۰۰
۲۱	Steels "Microstructure and Properties", Third Edition	H. K. D. H. Bhadeshia and Sir Robert Honeycombe	شهریور ۸۷	۲۰۰/۰۰۰

ردیف	عنوان	گردآورنده	تاریخ انتشار	مبلغ (ریال)
۲۲	Advanced High Strength Steel (AHSS) Application Guidelines, Version 3	International Iron & Steel Institut	شهریور ۸۷	۱۰۰/۰۰۰
۲۳	کتاب فولاد سازی ثانویه	مهندس محمد حسین نشاطی	شهریور ماه ۸۴	۱۵۰/۰۰۰
۲۴	کتاب فرهنگ جامع مواد	مهندس پرویز فرهنگ	شهریور ماه ۸۸	۳۰۰/۰۰۰
۲۵	فصلنامه علمی - خبری پیام فولاد از شماره الغایت شماره ۶۲	انجمن آهن و فولاد ایران	از پاییز ۹۰ لغایت بهار ۹۵	۶۰/۰۰۰
۲۶	مجله علمی - پژوهشی بین المللی انجمن آهن و فولاد ایران (International Journal of Iron & Steel Society of Iran)	انجمن آهن و فولاد ایران	از پاییز ۸۹ لغایت زمستان ۹۴	افراد حقیقی ۱۲۰/۰۰۰ مؤسسات حقوقی ۲۴۰/۰۰۰
۲۷	کتاب راهنمای انتخاب و کاربرد فولاد ابزار	مهندس محمد حسین نشاطی	اسفندماه ۸۸	۱۰۰/۰۰۰
۲۸	کتاب مرجع فولاد	مهندس محمد حسن جولازاده	آذرماه ۸۹	۴۰/۰۰۰
۲۹	کتاب مرجع فولاد ۱۳۹۰	مهندس محمد حسن جولازاده	آذرماه ۹۰	۵۰/۰۰۰
۳۰	کتاب مرجع فولاد ۱۳۹۱	مهندس محمد حسن جولازاده	آذرماه ۹۱	۶۰/۰۰۰
۳۱	کتاب مرجع فولاد ۱۳۹۲	مهندس محمد حسن جولازاده	آذرماه ۹۲	۱۰۰/۰۰۰
۳۲	کتاب مرجع فولاد ۱۳۹۳	مهندس محمد حسن جولازاده	آذرماه ۹۳	۱۵۰/۰۰۰
۳۳	کتاب مرجع فولاد ۱۳۹۴	مهندس محمد حسن جولازاده	آذرماه ۹۴	۲۰۰/۰۰۰

در ضمن هزینه پست سفارشی به مبلغ فوق اضافه خواهد شد. جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۲۴-۳۳۹۳۲۱۲۱ (۰۳۱) دفتر مرکزی انجمن آهن و فولاد ایران تماس حاصل نمایید.

ISSI

درخواست عضویت حقیقی و حقوقی در انجمن آهن و فولاد ایران

توجه: لطفاً در قسمتهای هاشور زده، جری نویسد و نام و نام خانوادگی و محل کار خود را به لاتین در محل مربوطه بنویسد.

<input type="text"/>		نوع عضویت	<input type="text"/>
<input type="text"/>		کد عضویت	<input type="text"/>
Name	<input type="text"/>	نام خانوادگی	<input type="text"/>
Family	<input type="text"/>	نام محل کار	<input type="text"/>
Company	<input type="text"/>	سمت سازمانی	<input type="text"/>
<input type="text"/>	تاریخ تولد	کد ملی	<input type="text"/>
<input type="text"/>	محل تولد	شماره شناسنامه	<input type="text"/>
<input type="text"/>		آدرس محل کار	<input type="text"/>
<input type="text"/>	صندوق پستی	کد پستی محل کار	<input type="text"/>
<input type="text"/>	دورنویس	تلفن محل کار	<input type="text"/>
<input type="text"/>		آدرس مکاتبه	<input type="text"/>
<input type="text"/>	صندوق پستی	کد پستی	<input type="text"/>
<input type="text"/>	تلفن همراه	تلفن	<input type="text"/>
E-mail	<input type="text"/>		
<input type="text"/>	سال دریافت مدرک	آخرین مدرک تحصیلی	<input type="text"/>
<input type="text"/>	کشور/شهر دریافت مدرک	رشته تحصیلی	<input type="text"/>
		دانشگاه اخذ آخرین مدرک	<input type="text"/>
<input type="text"/>	تاریخ انعام عضویت	تاریخ شروع عضویت	<input type="text"/>
<input type="text"/>	توضیحات	تعداد سال عضویت	<input type="text"/>

امضاء:

تاریخ:

مدارک لازم برای عضویت:

- ۱- برگ درخواست عضویت تکمیل شده
- ۲- فتوکپی آخرین مدرک تحصیلی (برای دانشجویان ارائه کپی کارت دانشجویی کافی است.) + دو قطعه عکس ۳×۲.
- ۳- فیش بانکی به مبلغ (برای مؤسسات حقوقی وابسته ۵/۵۰۰/۰۰۰ ریال، برای اعضاء حقیقی ۵۵۰/۰۰۰ ریال، برای دانشجویان ۳۰۰/۰۰۰ ریال) به حساب شماره ۰۲۰۲۸۳۱۶۲۷۰۰۲ بانک ملی ایران شعبه دانشگاه صنعتی اصفهان (کد شعبه ۳۱۸۷) بنام انجمن آهن و فولاد ایران.
- ۴- ارسال فیش واریزی از طریق (فکس: ۰۳۱-۳۳۹۳۲۱۲۴، پست و یا تحویل حضوری)

انجمن آهن و فولاد ایران

انجمن آهن و فولاد ایران با هدف تخصصی تر شدن مجلات علمی و تحقیقاتی در زمینه صنعت آهن و فولاد کشور و به منظور اطلاع رسانی و تقویت هر چه بیشتر پیوندهای متخصصین، اندیشمندان، دانشجویان و پژوهشگران ملی و بین المللی با کسب مجوز از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، مجله علمی - پژوهشی بین المللی را با عنوان:

International Journal of Iron & Steel Society of Iran (Int. J. of ISSI)

منتشر می نماید.

بدینوسیله از کلیه صاحب نظران، اعضاء هیأت علمی دانشگاهها و مراکز پژوهشی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاهها و مؤسسات پژوهشی دعوت می گردد جهت هر چه پر بار شدن این مجله مقالات خود را به زبان انگلیسی بر اساس راهنمای موجود به آدرس زیر ارسال نمایند.

ضمناً مقالات بایستی تحت یکی از عناوین زیر تهیه گردند.

۱- آهن سازی ۲- فولادسازی ۳- ریخته گری و انجماد ۴- اصول، تئوری، مکانیزمها و کینتیک فرآیندهای دمای بالا ۵- آنالیزهای فیزیکی و شیمیایی فولاد ۶- فرآیندهای شکل دهی و عملیات ترمومکانیکی فولادها ۷- جوشکاری و اتصال فولادها ۸- عملیات سطحی و خوردگی فولادها ۹- تغییر حالتها و ساختارهای میکروسکوپی فولاد ۱۰- خواص مکانیکی فولاد ۱۱- خواص فیزیکی فولاد ۱۲- مواد و فرآیندهای جدید در صنعت فولادسازی ۱۳- صرفه جویی مصرف انرژی در صنعت فولاد ۱۴- اقتصاد فولاد ۱۵- مهندسی محیط زیست صنایع فولاد و ارتباطات اجتماعی ۱۶- نسوزهای مصرفی در صنایع فولاد

آدرس دبیرخانه مجله: اصفهان، بلوار دانشگاه صنعتی اصفهان، شهرک علمی تحقیقاتی اصفهان، میدان فن آوری (شیخ بهایی)، خیابان ۲، خیابان ۱۵، خیابان ۱۴، خیابان ۱۲، به سمت ساختمان فن آفرینی شماره ۱، ساختمان انجمن

آهن و فولاد ایران، کدپستی: ۸۳۱۱۱-۸۴۱۵۶

دبیرخانه مجله بین المللی انجمن آهن و فولاد ایران

تلفن: ۲۴-۳۳۹۳۲۱۲۱-۳۳۱ (۰۳۱)، دورنویس: ۳۳۹۳۲۱۲۴ (۰۳۱)

E-mail: journal@issiran.com

website: journal.issiran.com

GUIDE FOR PREPARATION OF MANUSCRIPT

International Journal of Iron & Steel Society of Iran (IJISSI) is published semiannually by Iron and Steel Society of Iran (ISSI) with collaboration of Isfahan University of Technology (IUT). Original contributions are invited from worldwide ISSI members and non-members.

1. Submission of manuscript: This instruction gives you guidelines for preparing papers for IJISSI. Manuscripts should not be submitted if they have already been published or accepted for publication elsewhere. The full text of the paper including text, references, list of captions, tables, and figures should be submitted online and you will be guided stepwise through the creation and uploading of your files. The system automatically converts source files to a single PDF file of the article, which is used in the peer-review process. Please note that even though manuscript source files are converted to PDF files at submission for the review process, these source files are needed for further processing after acceptance. All correspondence, including notification of the Editor's decision and requests for revision, takes place by e-mail removing the need for a paper trail.

2. Category

i) Research paper (maximum of ten printed pages): An original article that presents a significant extension of knowledge or understanding and is written in such a way that qualified workers can replicate the key elements on the basis of the information given.

ii) Review: An article of an extensive survey on one particular subject, in which information already published is compiled, analyzed and discussed. Reviews are normally published by invitation. Proposals of suitable subjects by prospective authors are welcome.

iii) Research note: (maximum of three printed pages): (a) An article on a new finding or interesting aspect of an ongoing study which merits prompt preliminary publication in condensed form, a medium for the presentation of (b) disclosure of new research and techniques, (c) topics, opinions or proposals of interest to the readers and (d) criticisms or additional proofs and interpretations in connection with articles previously published in the society journals.

3. Language: Manuscripts should be written in clear, concise and grammatically correct English so that they are intelligible to the professional reader who is not a specialist in any particular field. Manuscripts that do not conform to these requirements and the following manuscript format may be returned to the author prior to review for correction. The full form of any abbreviation or acronym should be given in the text when the term is first used.

4. Units: Use of SI units is mandatory. Journal style is to use the form $S\ m^{-1}$, $A\ m^{-2}$, $W\ m^{-1}\ K^{-1}$, not S/m , A/m^2 , $W/m.K$.

5. Style of manuscript: It is important that the file be saved in the native format of the word processor used. The text should be in single-column format. The manuscripts should be submitted in double-spaced typing, 12 points Times New Roman font, on consecutively numbered A4 pages of uniform size with 3.0 cm margin on the left and 2.0 cm margins on top, bottom and right. The manuscript must be presented in the order: (1) title page, (2) abstract and key words, (3) text, (4) references, (5) appendices, and (6) list of captions, each of which should start on a new page. All papers should be limited to 20 pages.

Essential title page information

Title: Concise and informative. Titles are often used in information-retrieval systems. Avoid abbreviations and formulae where possible.

Author names and affiliations: Where the family name may be ambiguous (e.g., a double name), please indicate this clearly. Present the authors' affiliation addresses (where the actual work was done) below the names. Indicate all affiliations with a lower-case superscript letter immediately after the author's name and in front of the appropriate address. Provide the full postal address of each affiliation, including the country name, and, if available, the e-mail address of each author.

Corresponding author: Clearly indicate who will handle correspondence at all stages of refereeing and publication, also post-publication. **Ensure that telephone and fax numbers (with country and area code) are provided in addition to the e-mail address and the complete postal address.**

Present/permanent address: If an author has moved since the work described in the article was done, or was visiting at the time, a "Present address" (or "Permanent address") may be indicated as a footnote to that author's name. The address at which the author actually did the work must be retained as the main, affiliation address. Superscript Arabic numerals are used for such footnotes.

Abstract: An abstract must state briefly and clearly the main object, scope and findings of the work within 250 words. Be sure to define all symbols used in the abstract, and do not cite references in this section.

Keywords: Between three and six keywords should be provided below the Abstract to assist with indexing of the article. These should not duplicate key words from the title.

Subdivision-numbered sections: Divide your article into clearly defined and numbered sections. Subsections should be numbered 1.1 (then 1.1.1, 1.1.2, ...), 1.2, etc. (the abstract is not included in section numbering). Use this numbering also for internal cross-referencing: do not just refer to "the text". Any subsection may be given a brief heading. Each heading should appear on its own separate line.

Introduction: This section should include sufficient background information to set the work in context. The aims of the manuscript should be clearly stated. The introduction should not contain either findings or conclusions.

Materials and methods: This should be concise but provide sufficient detail to allow the work to be repeated by others.

Tables: Tables should be numbered consecutively in accordance with their appearance in the text and referred as, **for example**, 'Table 1'. Tables must not appear in the text but should be prepared on separate sheets. They must have captions and simple column headings. Place footnotes to tables below the table body and indicate them with superscript lowercase letters. Avoid vertical rules. Be sparing in the use of tables and ensure that the data presented in tables do not duplicate results described elsewhere in the article. Captions should be 10 pt, and centered. Tables should be self-contained and complement, but not duplicate, information contained in the text.

Figures: All graphs, charts, drawings, diagrams, and photographs are to be referred to as Figures and should be numbered consecutively in the order that they are cited in the text. Figures should be cited in a single sequence throughout the text as 'Fig. 1', 'Fig. 2', ... Figures must be photographically reproducible. Figure captions must be collected on a separate sheet. Figures are normally reduced in a single column of 84 mm width. All lettering should be legible when reduced to this size.

i) Photographs should be supplied as glossy prints and pasted firmly on a hard sheet. When several photographs are to make up one presentation, they should be arranged without leaving margins in between and separately identified as (a), (b), (c)... Magnification must be indicated by means of an inscribed scale.

ii) Line drawings must be drafted with black ink on white drawing paper. High-quality glossy prints are acceptable.

iii) Color printing can be arranged, if the reviewers judge it necessary for proper presentation. Authors or their institutions must bear the costs.

iv) Axis labels should be of the form: Stress (MPa), Velocity (m s^{-1}).

v) Each figure must be supplied in digital form as a separate, clearly named file. Acceptable

file formats are TIFF and JPEG. Images should be saved at a resolution of at least 600 dpi at final size (dpi=dots or pixels per inch; 600 dpi=240 dots per centimeter). Do not save at the default resolution (72 dpi). Crop any unwanted white space from around the figure before sizing.

Equations: Equations are numbered consecutively, with equation numbers in parentheses flush right. First use the equation editor to create the equation. Be sure that the symbols in your equation are defined before the equation appears, or immediately following. Refer to "Eq. (1)," not "(1)". If what is represented is really more than one equation, the abbreviation "Eqs." can be used.

Results and discussions: Results should be presented in a logical sequence in the text, tables and figures; repetitive presentation of the same data in different forms should be avoided. The results

should contain material appropriate to the discussion.

Conclusions: Although a conclusion may review the main points of the paper, it must not replicate the abstract. A conclusion might elaborate on the importance of the work or suggest applications and extensions. Do not cite references in the conclusion as all points should have been made in the body of the paper. Note that the conclusion section is the last section of the paper to be numbered. The appendix (if present), acknowledgment (if present), and references are listed without numbers.

Acknowledgements: The source of financial grants and other funding must be acknowledged, including a frank declaration of the authors' industrial links and affiliations. Financial and technical assistance may be acknowledged here.

References: References must be numbered consecutively. Reference numbers in the text should be typed as superscripts with a closing parenthesis, for example, ¹⁾, ^{2,3)} and ⁴⁻⁶⁾. List all of the references on a separate page at the end of the text. Include the names of all the authors with the surnames last. Refer to the following examples for the proper format:

i) Journals: Use the standard abbreviations for journal names. Give the volume number, the year of publication and the first page number. **[Example]** M. Kato, S. Mizoguchi and K. Tsuzaki: ISIJ Int., 40(2000), 543.

ii) Conference Proceedings: Give the title of the proceedings, the editor's name if any, the publisher's name, the place of publication, the year of publication and the page number. **[Example]** Y. Chino, K. Iwai and S. Asai: Proc. of 3rd Int. Symp. on Electromagnetic Processing of Materials, ISIJ, Tokyo, (2000), 279.

iii) Books: Give the title, the volume number, the editor's name if any, the publisher's name, the place of publication, the year of publication and the page number. **[Example]** [1] W. C. Leslie: The Physical Metallurgy of Steels, McGraw-Hill, New York, (1981), 621. [2] U. F. Kocks, A. S. Argon and M. F. Ashby: Progress in Materials Science, Vol.19, ed. by B. Chalmers, Pergamon Press, Oxford, (1975), 1.

6. Reviewing: Every manuscript receives reviewing according to established criteria.

7. Revision of manuscript: In case when the original manuscript is returned to the author for revision, the revised manuscript together with a letter explaining the changes made, must be resubmitted within three months.

8. Proofs: The corresponding author will receive the galley proofs of the paper. No new material may be inserted into the proofs. It is essential that the author returns the proofs before a specified deadline to avoid rescheduling of publication in some later issue.

9. Copyright: The submission of a paper implies that, if accepted for publication, copyright is transferred to the Iron and Steel Society of Iran. The society will not refuse any reasonable request for permission to reproduce a part of the journal.

10. Reprint: No page charge is made. Reprints can be obtained at reasonable prices.

Classification

1. Ironmaking
2. Steelmaking
3. Casting and Solidification
4. Fundamentals of High Temperature Processes
5. Chemical and Physical Analysis
6. Forming Processing and Thermomechanical Treatment
7. Welding and Joining
8. Surface Treatment and Corrosion
9. Transformations and Microstructures
10. Mechanical Properties
11. Physical Properties
12. New Materials and Processes
13. Energy
14. Steel Economics
15. Social and Environmental Engineering
16. Refractories

راهنمای اشتراک فصلنامه پیام فولاد

در صورت تمایل به اشتراک فصلنامه پیام فولاد لطفاً نکات زیر را رعایت فرمائید.

- ۱- فرم اشتراک را کامل و خوانا پر کرده و کدپستی و شماره تلفن را حتماً قید فرمائید.
- ۲- مبلغ اشتراک را می‌توانید از کلیه شعب بانک ملی ایران در سراسر کشور به حساب کوتاه مدت سیبا به شماره ۰۲۰۲۸۳۱۶۲۷۰۰۲ بنام انجمن آهن و فولاد ایران در بانک ملی شعبه دانشگاه صنعتی اصفهان (کد ۳۱۸۷) حواله نمائید و اصل فیش بانکی را همراه با فرم تکمیل شده اشتراک به نشانی:
اصفهان، بلوار دانشگاه صنعتی اصفهان، شهرک علمی تحقیقاتی اصفهان، پارک علم و فناوری شیخ بهایی، ساختمان انجمن آهن و فولاد ایران، کدپستی: ۸۳۱۱۱-۸۴۱۵۶ ارسال فرمائید.
- ۳- کپی فیش بانکی را تا زمان دریافت نخستین شماره اشتراک نزد خود نگه دارید.
- ۴- مبلغ اشتراک برای یک سال با هزینه پست و بسته‌بندی ۲۵۰۰۰۰ ریال می‌باشد.
- ۵- در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر با تلفن‌های ۲۴-۳۳۹۳۲۱۲۱ (۰۳۱) تماس حاصل فرمائید.

فرم اشتراک

پیوست فیش بانکی به شماره ..... به مبلغ ..... ریال بابت حق اشتراک یک ساله فصلنامه پیام فولاد ارسال می‌گردد.
خواهشمند است مجله را برای مدت یک سال از شماره ..... به نشانی زیر بفرستید.
قبلاً مشترک بوده‌ام شماره اشتراک قبل مشترک نبوده‌ام

نام ..... نام خانوادگی ..... نام شرکت یا مؤسسه .....

شغل ..... تحصیلات ..... سن .....

نشانی: استان ..... شهرستان ..... خیابان .....

کوچه ..... کدپستی: ..... صندوق پستی: .....

تلفن: ..... فاکس: .....

برای اعضاء انجمن این نشریه بصورت رایگان ارسال می‌گردد.

تعارفه آگهی در فصلنامه پیام فولاد

مجله پیام فولاد انجمن آهن و فولاد ایران به صورت فصلنامه بیش از پانزده سال است که افتخار دارد تا به عنوان نشریه علمی-خبری مطالب را به صورت تخصصی در زمینه آهن و فولاد و صنایع وابسته به آن در تیراژ ۱۰۰۰ نسخه و توزیع گسترده و پی در پی به مراکز علمی و تحقیقاتی، صنعتی، تولیدی، کارخانجات، مدیران، اساتید، کارشناسان و دانشجویان و... در اختیار مخاطبان قرار دهد. در همین راستا این فصلنامه می تواند به عنوان ابزاری مناسب، اطلاعات همه جانبه و فراگیری را به خوانندگان خود اختصاص دهد. در جدول ذیل تعارفه ها با توجه به محل درج آگهی آورده شده است.

ردیف	شرح مورد سفارش	قیمت (ریال)
۱	یک صفحه رنگی پشت جلد مجله	۹/۰۰۰/۰۰۰
۲	یک صفحه رنگی داخل روی جلد مجله (دوم جلد)	۷/۰۰۰/۰۰۰
۳	یک صفحه رنگی داخل پشت جلد مجله (سوم جلد)	۷/۰۰۰/۰۰۰
۴	یک صفحه رنگی داخل مجله	۶/۰۰۰/۰۰۰
۵	یک صفحه سیاه و سفید داخل مجله	۳/۰۰۰/۰۰۰

توضیحات:

- ۱- به اعضاء محترم حقوقی انجمن آهن و فولاد ایران ۱۰٪ تخفیف تعلق می گیرد.
  - ۲- به هر چهار تبلیغ متوالی از یک شرکت که بصورت سالیانه در نشریه چاپ گردد، ۱۰٪ تخفیف تعلق می گیرد.
  - ۳- چنانچه آگهی رنگی نیاز به طراحی داشته باشد مبلغ ۶۰۰/۰۰۰ ریال به هزینه های فوق اضافه خواهد شد.
  - ۴- قطع مجله A₄ می باشد.
- متقاضیان درج آگهی در فصلنامه پیام فولاد، لازم است پس از انتخاب محل درج آگهی (طبق جدول فوق) مبلغ مربوطه را به حساب شماره ۰۲۰۲۸۳۱۶۲۷۰۰۲ بانک ملی ایران شعبه دانشگاه صنعتی اصفهان (کد شعبه ۳۱۸۷) بنام انجمن آهن و فولاد ایران واریز و فیش مربوطه را به بیوست فرم تکمیل شده ذیل به شماره تلفن ۴-۳۳۹۳۲۱۲۱-۳۱ فاکس نمایند.
- جهت مشاهده شماره های گذشته مجله و دانلود به آدرس سایت انجمن به نشانی www.issiran.com مراجعه نمایند.

فرم مشخصات متقاضی درج آگهی در فصلنامه پیام فولاد

اینجانب ..... با سمت ..... در شرکت ..... با آگاهی کامل از مفاد متن فوق،
 متقاضی درج آگهی در فصلنامه پیام فولاد با مشخصات ردیف ..... از جدول فوق می باشم و مبلغ مربوطه را با احتساب
 توضیحات شماره های ..... و ..... به مبلغ ..... ریال به حساب
 انجمن آهن و فولاد ایران واریز نموده ام که فیش آن بیوست می باشد.
 امضاء: .....

شبهه مقاله برای فصلنامه پیام فولاد

۵- جداول و نمودارها با سطر بندی و ستون بندی مناسب ترسیم شده و در مورد جداول شماره و شرح آن در بالا و در مورد اشکال در زیر آن درج گردد. واحدهای سیستم بین المللی (SI) برای آحاد در نظر گرفته شود.

۶- تصاویر و عکس ها: اصل تصاویر و عکس ها باید به ضمیمه مقاله ارسال شود. در مورد مقالات ترجمه شده ارسال اصل مقاله همراه با تصاویر و عکس های آن ضروری است.

۷- واژه ها و پی نوشت ها: بالای واژه های متن مقاله شماره گذاری شده و اصل لاتین واژه با همان شماره در واژه نامه ای که در انتهای مقاله تنظیم می گردد درج شود.

۸- منابع و مراجع: در متن مقاله شماره مراجع در داخل کروشه [ ] آورده شود و با همان ترتیب شماره گذاری شده مرتب گردیده و در انتهای مقاله آورده شوند.

مراجع فارسی از سمت راست و مراجع لاتین از سمت چپ نوشته شوند.

در فهرست مراجع درج نام مؤلفان یا مترجمان - عنوان مقاله - نام نشریه - شماره جلد - صفحه و سال انتشار ضروری است.

سایر نکات مهم

- تایپ مقالات صرفاً با نرم افزار Microsoft Word انجام شود.
- از تایپ شماره صفحه خودداری شود.
- مطالب تنها بر یک روی کاغذ A₄ (۲۹۷×۲۱۰ میلی متر) چاپ شود.
- چاپ مقاله توسط چاپگر لیزری انجام شود.
- فصلنامه پیام فولاد در حکم و اصلاح مطالب آزاد است.
- مسئولیت درستی و صحت مطالب - ارقام - نمودارها و عکس ها بر عهده نویسندگان / مترجمان مقاله است.
- فصلنامه پیام فولاد از بازگرداندن مقاله معذور است.

فصلنامه پیام فولاد با هدف انتشار یافته های علمی پژوهشی و آموزشی - کاربردی در جهت ارتقاء سطح دانش فولاد و صنایع وابسته در این زمینه می باشد. لذا برای تحقق این هدف انجمن آهن و فولاد ایران آمادگی خود را جهت انتشار دستاوردهای تحقیقاتی محققان گرامی بصورت مقاله های علمی و فنی در زمینه های مختلف صنایع فولاد اعلام می نماید.

راهنمای تهیه مقاله

الف) مقالات ارسالی بایستی در زمینه های مختلف صنایع آهن و فولاد باشند.

ب) مقالات ارسالی بایستی قبلاً در هیچ نشریه یا مجله ای درج شده باشد.

ج) مقالات می توانند در یکی از بخش های زیر تهیه شوند.

۱- تحقیقی - پژوهشی

۲- مروری

۳- ترجمه

۴- فنی (مطالعات موردی)*

لطفاً مقالات خود را بصورت کامل حداکثر در ۱۰ صفحه A₄ و طبق دستورالعمل زیر تهیه و به همراه سی دی مقاله به دفتر نشریه ارسال فرمایید.

۱- عنوان مقاله: مختصر و بیانگر محتوای مقاله باشد.

۲- مشخصات نویسنده (مترجم) به ترتیبی که مایلند در نشریه چاپ گردد.

۳- چکیده

۴- مقدمه، مواد و روش آزمایش ها، نتایج و بحث، نتیجه گیری و مراجع

*مقالات موردی می تواند شامل چکیده، نتایج، بحث، جمع بندی و در صورت نیاز مراجع باشد. رعایت سایر موارد ذکر شده فوق در مورد مقالات موردی الزامی است.